

Vimpelin kunta
Tilinpäätös 2022 ja
toimintakertomus
vuodelta 2022

[Kunnanhallitus 30.3.2023 § 105](#)

[Kunnanhallitus 11.4.2023 § 112](#)

[Valtuusto 19.6.2023 §](#)

SISÄLLYS

JOHDANTO	4
1.1. Tilinpäätössäännökset	4
1.2. Tilinpäätösasiakirjat	4
2. TOIMINTAKERTOMUS	5
2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	5
2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	10
2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	16
2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	21
2.1.6 Kunnan henkilöstö	23
2.1.7 Ympäristötekijät.....	25
2.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	26
2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	28
2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	33
2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	33
2.3.2 Toiminnan rahoitus	34
2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	36
2.5. Kokonaistulot ja -menot	38
2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	39
2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	39
2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus.....	40
2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	41
2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	42
2.6.5. Vuodelle 2022 asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	43
2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	46
2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	52
2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	52
2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely	52
2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	53
3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	55
3.1 Tavoitteiden toteutuminen	55
3.1.1 Keskusvaalilautakunta	56
3.1.2 Tarkastuslautakunta	56
3.1.3 Kunnanhallitus	57
3.1.4. Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	62
3.1.5. Tekninen lautakunta	66
3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu.....	66
3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut	69
3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto	71
3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut	73
3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu	76
3.1.5.6. Vesihuoltolaitos	78
3.1.6. Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta	79
3.1.6.1. Lautakuntahallinto + projektit	83
3.1.6.2. Terveyspalvelut	85
3.1.6.3. Ikäihmisten palvelut	92
3.1.6.4. Sosiaalipalvelut	93

3.1.7. Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli	116
3.1.7.1. Sivistystoimen hallinto.....	117
3.1.7.2. Varhaiskasvatus.....	119
3.1.7.3. Esi – ja perusopetus.....	120
3.1.7.4. Lukio-opetus.....	124
3.1.7.5. Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto.....	126
3.1.7.6. Musiikkiopisto.....	127
3.1.7.7. Kirjastotoimi.....	128
3.1.7.8. Etsivä nuorisotyö, Starttipaja ja Ohjaamopalvelut.....	129
3.1.8. Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi	134
3.1.8.1. Maaseutupalvelut hallinto.....	134
3.1.8.2. Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät.....	136
3.1.8.3. Maaseutupalvelut kehittäminen.....	137
3.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	139
3.2.1. Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla	139
3.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	140
3.2.3. Investointien toteutuminen	142
3.2.4. Rahoitusosan toteutuminen	145
4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	146
4.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet.....	146
4.2. Tuloslaskelma.....	146
4.3. Rahoituslaskelma.....	147
4.4. Tase.....	148
4.5. Konsernilaskelmat.....	150
4.5.1. Konsernituloslaskelma	150
4.5.2. Konsernin rahoituslaskelma	151
4.5.3. Konsernitase	152
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	154
5.1. Selvitys tilinpäätöksen 2022 ja vuoden 2021 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta.....	154
5.2. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.....	154
5.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	155
5.3.1. Toimintatuotot	155
5.3.2. Verotulojen erittely	155
5.3.3. Valtionosuuksien erittely	156
5.3.4. Palvelujen ostojen erittely	156
5.3.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	157
5.3.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot	159
5.3.7. Satunnaiset tuotot ja kulut	159
5.4. Tasetta koskevat liitetiedot.....	160
5.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	160
5.4.1.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	160
5.4.1.2. Arvonkorotukset	161
5.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	161
5.4.1.4. Omistukset muissa yhteisöissä	161
5.4.1.5. Saamisten erittely	162
5.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	163
5.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	163
5.4.2.1. Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	164
5.4.2.2. Vieras pääoma, erittely.....	164
5.4.2.3. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät.....	165
5.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	165
5.5.1. Vastuusitoumukset	165

5.5.2.	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	165
5.5.3.	Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt	166
5.6.	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot.....	167
6.	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	170
7.	YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA	175
8.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	176

JOHDANTO

1.1. Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi kuntalain 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on kuntalain 123 §:n tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

1.2. Tilinpäätösasiakirjat

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (julkisuuslain 6 §:n 2. kohta). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös muut tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (julkisuuslain 24 §).

Tilinpäätös sekä luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tieto niiden säilytystavoista on kirjoitettava sidottuun tai välittömästi tilinpäätöksen jälkeen sidottavaan tasekirjaan, jonka sivut tai aukeamat on numeroitava (KPL 3:8.1 §).

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunta ja sen kuntajaosto on laatinut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohje on annettu huhtikuussa 2020 ja sitä on noudatettava laadittaessa kunnan tilinpäätöstä toistaiseksi.

Muita yleisohjeita ovat:

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2020)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2018)

Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2018)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2016).

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vimpelin kunnan talous vahvistui edelleen vuonna 2022. Merkittävin syy tähän oli yhteisöverotulojen ja kiinteistöverotulojen ennakoita suurempi kasvu sekä kuntayhtymien ylijäämien palautukset. Myös erikoissairaanhoidon menot olivat merkittävästi pienemmät kuin kolmena edellisenä vuonna.

Kunnan väkiluku laski edelleen. Vuoden 2022 aikana Vimpeliin syntyi 14 lasta ja kuoli 54 henkilöä. Vimpelistä muutti 142 henkilöä ja Vimpeliin muutti 87 henkilöä. 2022M03 on selkeästi merkittävin kunnasta muuttojakso, jolloin lähtömuutto oli 66 henkilöä. Muuttoliikkeen piikki osuu kolmannelle vuosineljännekselle selkeästi oppilaitosten lukuvuosien alkamisen ajankohtaan. Kunnan asukasmäärän väheneminen on riskitekijä. Asukasmäärän positiivinen kehitys riippuu monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat työpaikkatilanne, yritysten ongelmat osaavan työvoiman saamiseksi, asumismahdollisuudet ja erilaiset viihtyvyystekijät.

Te-palvelut siirtyvät vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle. Palvelujen organisoituminen Etelä-Pohjanmaalla on vielä avoin eikä palvelujen järjestämiseen saatava valtionosuus ja kustannukset ole vielä tiedossa. Samanaikaisesti valtio on aloittamassa palvelu- ja toimitilaverkon uudistamisen, mikä merkinnee yhteispalvelupisteiden ja digitaalisten palveluiden kehittämistä vuoteen 2030 mennessä.

Se, millä keinoilla tuleva eduskunta julkista taloutta sopeuttaa, tulee näkymään jo lähitulevaisuudessa myös Vimpelin kunnan taloudessa tavalla tai toisella.

Talouden vahvistuminen ja taseeseen kertynyt ylijäämä mahdollistaa kuntalaisille tuotettavien palvelujen säilyttämisen ja kehittämisen edelleen laadullisesti ja määrällisesti. Keväällä 2023 tehdyt linjaukset kiinteistöstrategiassa mahdollistavat erityisesti opetus- ja sivistyspalvelujen laadullisen kehittämisen tulevina vuosina uusien tilojen myötä. Tämä on kunnan luottamushenkilöiden merkittävin strateginen linjaus, joka kohdistuu erityisesti perheiden palveluihin ja kunnan veto- ja pitovoimaan. Toivon, että nämä ratkaisut heijastuvat positiivisesti väkimäärän kasvuun ja siten elinvoiman vahvistamiseen, niin että yhä useampi valitsee Vimpelin asuinpaikakseen ja löytää työpaikan elinvoimaisista kunnassa ja lähialueilla toimivista yrityksistä.

Kiitän hyvästä yhteistyöstä kunnan luottamushenkilöitä, nuorisovaltuustoa, kaikkia kunnan viranhaltijoita ja työntekijöitä. Iso kiitos myös aktiivisille kuntalaisille, yrityksille ja eri yhdistyksille ja yhteisöille vuodesta 2022.

Tätä kirjoittaessani Vimpelin kunnanjohtaja Sam Leijonanmieli on virkavapaalla.

Vimpelissä 27.3.2023

Seija Kinnunen

Vimpelin vs. kunnanjohtaja

Vimpelin kunnan talous tilinpäätöksen 2022 lukujen valossa

Toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus oli -18. 240.374,56 euroa (v. 2021 oli -18.249.794,68 €).

Vuosikate ja tilikauden tulos

Vuoden 2022 vuosikate oli 1.833.529,16 euroa ja tilikauden tulos oli 794.541,98 euroa (v. 2021 / 2.039.458,19 € ja tilikauden tulos 971.742,04 €).

Verotulot ja valtionosuudet

Vimpelin kunnan verotulojen kertymä (kunnallisvero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero) oli yhteensä 10.960.338,49 euroa (v. 2021 10.860.520,37 €).

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 9.117.671,00 euroa (v. 2020 9.446.945,00 €).

Lainakanta

Vimpelin kunnan lainakanta 31.12.2022 oli 11.418.094,00 €, kun se edellisenä vuonna oli 11 129 302,00 euroa.

Taseen yli-/alijäämä

Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä oli 31.12.2022 1.600.453,95 euroa (v. 2021 + 805.911,97 €).

Merkittävimmät investoinnit

Vuoden 2022 merkittävin investointi oli Rantakylän koulun peruskorjaus ja uudisrakennus Aapiskujan koulun opetuksen väistötiloiksi. Vimpelin kunnan investoinnit vuonna 2022 olivat yhteensä -1.919.070,80 euroa / netto (v. 2021 1.342.025,93 euroa /netto).

Vimpelin kunnanvaltuuston keskeisimpiä päätöksiä vuonna 2022

21.2.2022

2 § Vimpelin kunnan selvitys Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle

2.5.2022

25–28 §

- Määräraha-alitukset / ylitykset / Keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanhallitus, vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta, verotulot, valtionosuudet, rahoituskulut/-tuotot, poistot
- Perusturvalautakunnan vuoden 2021 talousarvion ylitykset
- Teknisen lautakunnan käyttötalouden talousarvion 2021 alitukset/ylitykset
- Investointien alitukset / ylitykset 1.1.-31.12.2021

30 § Kuntastrategia 2022–2025

31 § Lisämääräraha vuoden 2022 talousarvioon / Hättämajoitustarpeet

32 § Irtisanoutuminen / tekninen johtaja

33–44 § Nuorisovaltuuston ja valtuuston aloitteet sekä kuntalaisaloitteet

45 § Myyntitarjous kiinteistöstä / Lehtimäki 2:596

46 § Myyntitarjous kiinteistöstä / Väinölä

51 § Kokouksen päättäminen ja valitusosoituksen antaminen

30.5.2022

53 § Teknisen johtajan virka

54 § Lasten ja nuorten maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma

13.6.2022

59 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

60 § Tilinpäätös 2021 ja toimintakertomus vuodelta 2021

61 § Vimpelin kunnan arviointikertomus vuodelta 2021

62 § Tilinpäätöksen 2021 hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen

- 63 § Henkilöstötilipäätös
 64 § Esi-, perus- ja lukio -opetuksen järjestäminen yhteistyössä Järviseudun kuntien kanssa
 65 § Vimpelin kunnan selvitys Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle
 66 § JärviS-Energia Oy:n lainatakaus
 67 § Käyttöpääomaislaina / Vimpelin kirkonkylän kylänyhdistys ry / Tekojää -hanke
 68 § Lisämääräraha vuoden 2022 talousarvion investointiosaan
 69 § Lainan myöntäminen / Rantatalontie tiekunta

19.9.2022

- 76 § Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n osakassopimus / optiovuoden käyttöönotto
 77 § Järvinet Oy:n osakassopimus

31.10.2022

- 88 § Tuloveroprosentti vuodelle 2023
 89 § Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2023
 90 § Selvitys Vimpelin kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2021
 92 § Ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen hyväksyminen 1.1.2023 lukien

19.12.2022

- 99 § Talousarvio 2023 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2024–2025
 100 § Talousarvio poikkeamat 2022 investoinnit, tekninen toimi
 101 § Lisämäärärahaesitys 2022
 102 § Vimpelin Sääksjärven rantaosayleiskaava /maksun perusteet
 107 § Pienhankintaohje 2023
 108 § Myyntitarjous kiinteistöistä / Poikala, Miehela ja Seppälä

Yleistietoja Vimpelin kunnasta

Perustettu	1866
Asukkaita 31.12.2022 (Tilastokeskuksen ennakkotieto 26.1.2023)	2672
Henkilöstö 31.12.2022	45

Verot vuonna 2022:

- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,65
- muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,30
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	3,00
- yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti	0,00
- voimalaitosten veroprosentti	3,10

2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vimpelin kunnassa vaalikaudella 1.8.2021 – 31.5.2025 valtuuston jäsenmäärä on 21.

Valtuusto 1.8.2021 alkaen	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Koivukoski Yrjö
1. vpj	Haloo Vimpeli	Sova Pasi
2. vpj	PS	Uusitupa Jukka-Pekka
valtuutettu	Keskusta	Ammesmäki Anita
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Arpala Jarmo
valtuutettu	VAS	Järvelä Matti
valtuutettu	PS	Kamppila Juha
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Kangas Hanna
valtuutettu	Keskusta	Laakso Marja-Leena
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lassila Teemu
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lassila Tero
valtuutettu	Avoimuuden aika	Latvala Matti
valtuutettu	Keskusta	Luhtala Anne
valtuutettu	Avoimuuden aika	Puumala Anni
valtuutettu	VAS	Rannanpää Eija
valtuutettu	Keskusta	Salomäki Sirpa
valtuutettu	Keskusta	Savola Juho
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Särkinen Hannu
valtuutettu	Keskusta	Timo Marko
valtuutettu	KOK	Uitto-Kohonen Teija
valtuutettu	KD	Vasalampi Lea

Kunnanhallitus vuonna 10.8.2021 – 31.5.2023	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Särkinen Hannu
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Timo Marko
2. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Latvala Matti
	Keskusta	Ammesmäki Anita
	Haloo Vimpeli	Moskajärvi Susanna
	VAS	Rannanpää Eija
	KOK	Uitto-Kohonen Teija

Tarkastuslautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Savola Juho
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lassila Teemu
jäsen		Mbye Johanna
jäsen	VAS	Viita Terttu
jäsen	PS	Ylispangar Markku

Tekninen lautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025		
	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Arpala Jarmo
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Kärki Ville
jäsen	Keskusta	Luhtala Anne
jäsen	Haloo Vimpeli	Niemi Jyrki
jäsen	Haloo Vimpeli	Nieminen Anna
jäsen	KOK	Uitto-Kohonen Teija
jäsen	PS	Uusitupa Jukka-Pekka

Sivistystoimen tilaajalautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025		
	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Yliahtela Mari
jäsen	Keskusta	Harju Tapani
jäsen		Havinen Tero
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Haloo Vimpeli	Kangas Hanna
jäsen		Rantalahti Elina

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025		
	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lassila Tero
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Pajala Salla
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Haloo Vimpeli	Kujala Hanna
jäsen	PS	Latvala Pauli
jäsen	Haloo Vimpeli	Pohjoispää Pirjo
jäsen	Keskusta	Valtola Olli

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2022 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat:

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikasihteeri
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja
	Ympäristösihteeri
Investoinnit	Kunnanjohtaja
	Tekninen johtaja
	Hallinto- ja talousjohtaja
	Vapaa-aikasihteeri

Kuntalain 125 §:n kukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet:
Vimpelissä kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet.

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien talous

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotietojen mukaan kuntatalouden (kunnat ja kuntayhtymät) yhteenlaskettu toimintakate oli vuonna 2022 noin -33,53 mrd. euroa. Toimintakate heikkeni 7,4 % edellisvuoteen verrattuna eli noin 2,3 mrd euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate oli tilinpäätösarvioiden mukaan noin 4,22 mrd. euroa positiivinen. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvon alentumiset (noin 3,10 mrd. euroa). Kuntatalouden vuosikate heikkeni edellisvuodesta hieman. Kunnallisverotulot nousivat 5,0 %, yhteisöverotulot 6,6 % ja kiinteistöverotulot 6,2 %.

Kuntien ja kuntayhtymien talous

Kuntatalous on vuoden 2022 jäljiltä juuri ja juuri tasapainossa.

Juuri valmistunut vuoden 2022 ennakkollinen Kuntaliiton tilinpäätösanalyysi osoittaa, että kuntien menot kasvoivat ripeästi, kuntien talous eriytyy vauhdilla ja hyvää tulosta selittävät lähinnä poikkeukselliset, kertaluonteiset tekijät.

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos nousi 1,3 miljardiin euroon hyvien verotulojen ja poikkeuserien vuoksi. Tilikauden tulosta ei kuitenkaan yksistään voi käyttää kuntatalouden tasapainon mittarina.

– Vuoteen 2022 osuu paljon kertaluonteisia tulosta parantavia tekijöitä. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä monessa kunnassa myytiin sote-kiinteistöjä. Suuren huolen aiheuttaa menojen voimakas kasvu, toimitusjohtaja **Minna Karhunen** kertoo.

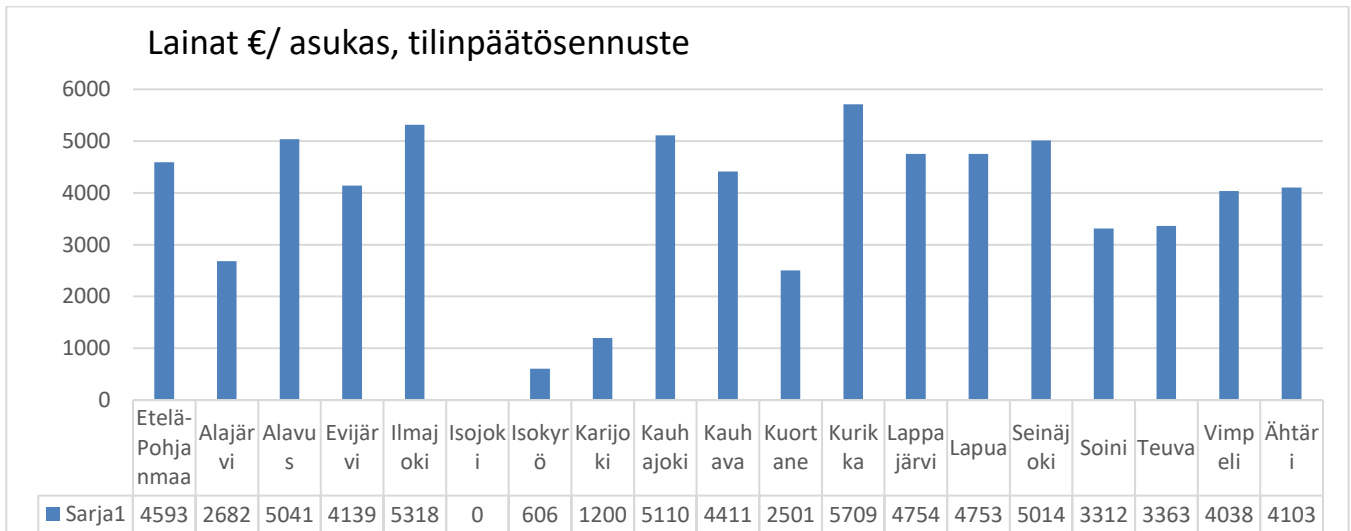
Kuntatalouden kulut kasvoivat vanhojen kuntien viimeisenä vuonna 2022 vauhdilla: 5 prosenttia. Kulukehitys todennäköisesti kasvaa vielä ennakkoarvioista, sillä luvut eivät vielä sisällä kaikkia sote-kuntayhtymien laskutuksia. Korona aiheutti viime vuonna yhä kustannuksia, mutta kunnat saivat niihin kompensatioita.

Tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Nämä näkyivät kuntien taloudessa kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia.

– Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan mutta heikkenivät pienemmissä kunnissa. Taloudellinen tulos taottiin Etelä-Suomessa, kun taas Itä-Suomessa tulokset heikentyivät, varatoimitusjohtaja **Timo Reina** korostaa.

– Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät välittyneet kuntatalouteen voimallisesti vielä 2022. Energiakustannukset nousivat 8 prosenttia, mutta nousupainetta jää vielä kuluvalle vuodelle. Yleinen korkotason nousu ei näy vielä kuntien korkokuluissa kuntien korkean suojausasteen vuoksi, pääekonomisti **Minna Punakallio** kertoo. Lähde: Kuntatalousvuosi 2022 vahva vain paperilla – taustalla poikkeustekijöitä 8.2.2023.

Kuntien lainakanta pysyi lähes ennallaan hieman €/asukas vuonna 2022. Lainakanta oli v. 2022 3462 euroa/asukas, kun se v. 2021 oli 3465 euroa/asukas. Kaikkiaan lainakanta laski 2,9 %. Tiedot perustuvat kuntien antamiin ennakkotietoihin v. 2022 tilinpäätöksestä.

Yllä on kuvattu lainat€/asukas kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioihin perustuen vuodelta 2022.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä nousi v. 2022. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 14 vuonna 2022, kun vuonna 2021 niitä oli 8. Tilikauden tulos oli negatiivinen 89 kunnassa, kun se v. 2021 oli negatiivinen 61 kunnassa. Tiedot perustuvat kuntien Valtiokonttorille tammikuussa 2023 lähettämiin arvioihin vuoden 2022 tilinpäätöksestä, joista Kuntaliitto on koostanut raportteja.

Alueelliset kehitysnäkymät Etelä-Pohjanmaalla ja Järvisseudun seutukunnassa

Väestö

Etelä-Pohjanmaa on väestöä menettävä maakunta. Erityisesti tämä näkyy nuorten aikuisten poismuutossa ja työikäisten määrän vähenemisessä. Maakunta on kulttuuriltaan vahvan omaleimainen, mutta ei aina näyttäyty houkuttelevana ulkopuolisen silmissä. Elinvoiman säilyttämisen ja vahvistamisen edellytyksenä on riittävä väestöpohja. (Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Vuoden 2022 väestön ennakkotilaston perusteella Etelä-Pohjanmaan väestö vähenee kokonaisuudessaan nopeammin kuin edellisenä vuonna. Syyskuun 2022 loppuun mennessä väestön kokonaismuutos oli jo -782 henkilöä, kun koko 2021 vuoden aikana vastaava luku oli -388. Väestönkehityksen merkittävimmissä roolissa on luonnollinen väestönkasvu. Syntyvyys on laskenut ja kuolleisuus noussut kaikissa maakunnissa ja Etelä-Pohjanmaan luonnollinen väestönkasvu on tällä hetkellä kovemmassa laskussa kuin vuoden 2021 väestöennusteessa on laskettu. Viime vuosina syntyvyydessä tapahtunut kasvu ei ainakaan ennakkotilastojen perusteella ole jatkumassa. Osastaan onkin pohdittu, onko syntyvyyden kasvu ollut jonkinlainen koronan lieveilmiö, joka on nyt laantumassa.

Etelä-Pohjanmaan kuntien välinen nettomuutto on kuluneen vuoden aikana painunut edellisvuotta selkeämmin pakkaselle. Matkaa koronaa edeltäviin muuttotappiollisiin vuosiin on kuitenkin vielä matkaa. Nettomaahanmuutto tässä vaiheessa kuluva vuotta on jo lähes samoissa määrissä kuin koko 2021 vuoden aikana. Nettomaahanmuuton näkökulmasta vuodesta 2022 näyttäisi tulevan yksi parhaimmista niin Etelä-Pohjanmaalla kuin valtakunnallisestikin. Maahanmuutto onkin ollut viime vuosina keskeinen tekijä Suomen väestönkasvussa.

Nuorten aikuisten poismuutto on oma haasteensa maakunnalle. Poismuuton yksi merkittävä taustatekijä ikäryhmässä on korkeakoulutuksen hankkiminen maakunnan ulkopuolelta. Muuttoliikkeen piikki tässä ikäryhmässä osuu kolmannelle vuosineljännekselle lukuvuosien alkamisen ajankohtaan. Koronavuodet pienensivät tätä piikkiä, koska moni opiskelija jätti muuttamatta opiskelupaikkakunnalle etäopintojen

vuoksi. Päätös jättää muuttamatta koronan aikaan on ollut monen tekijän summa, josta on löydettävissä positiivistakin sanomaa: nuoret näkevät maakunnassa asumisen vaihtoehtona, silloin kun koulutus- ja opiskelupuitteet sen mahdollistavat. Koronapandemian hellittäessä koulut ovat vähentäneet etäopiskelumuotoja ja opiskelijat muuttavat taas normaalimpaan tapaan korkeakoulupaikkakunnille. <https://epliiitto.fi/tilastot/vaestonkehityksen-valonpilkkahdukset-ja-haasteet/>.

Koko Etelä-Pohjanmaalla väkiluku väheni 876 henkilöä tammikuusta joulukuun 31.12.2022 tilanteeseen. Väkiluku kasvoi vain Seinäjoella ja Ilmajoella. Järviseudun seutukunnassa asui vuoden 2022 lopussa tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 18 964 henkilöä. Vuoden aikana vähennystä oli 327 henkilöä; edellisenä vuonna vähennystä oli 64 henkeä. Vimpelin kunnan väkiluku oli vuoden lopussa Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 2 672 henkeä, vähennystä väkiluvussa vuoteen 2021 loppuun verrattuna on 84 henkeä.

Väestömuutosten ennakkotiedot / Vimpeli / v. 2022 neljännesvuosittain

	2022Q1	2022Q2	2022Q3	2022Q4
Vimpeli	2754	2752	2698	2672

Vuoden 2022 aikana Vimpeliin syntyi 14 lasta (vuonna 2021 8 lasta) ja kuoli 54 henkilöä (vuonna 2021 vastaava luku 39 henkilöä). Vimpelistä muutti 142 henkilöä ja Vimpeliin muutti 87 henkilöä. 2022M03 on selkeästi merkittävin kunnasta muuttojakso, jolloin lähtömuutto oli 66 henkilöä. *Lähde: tilastokeskuksen PX-Web-Lähde: Tilastokeskus: Väestörakenteen ennakkotiedot alueittain, 2022M01*-2022M12* ja väestömuutosten ennakkotiedot, Vimpeli 2022M01-2022M12.*

Työllisyys

Etelä-Pohjanmaalla työllisyys on pysynyt korkeana ja osaavan työvoiman saatavuus on voimakkaasti heikentynyt. Työvoimapula, työelämän kiihtyvä muutos ja uudet osaamistarpeet edellyttävät elinkeinoelämältä, julkiselta sektorilta ja koulutustoimijoilta uusia ratkaisuja ja vahvaa yhteistyötä, jotta on mahdollista saavuttaa työllisyysasteessa 80 prosentin taso. On panostettava joustaviin siirtymiin koulutuksen ja työelämän välillä ja yritysten ja oppilaitosten yhteistyön vahvistamiseen. Valmistuvat opiskelijat ovat paikallisille yrityksille tärkeä resurssi, ja konkreettinen yhteistyön paikka on kansainvälisten opiskelijoiden osaamisen hyödyntämisen. Maakunnan työmarkkinat on tehtävä näkyväksi ja vetovoimaiseksi myös maakunnan ulkopuolelle.

Nuorten integroiminen kotiseudulle ja työmarkkinoille on keskeinen tavoite. Etelä-Pohjanmaalla nuorista työttömistä työnhakijoista iso osa on matalan koulutuksen varassa olevia nuoria. Nuorisotyöttömyys on saatava laskuun. Työmarkkinoille sijoittumista edistetään ja syrjäytymistä ehkäistään erityisesti tukevilla heikoimmassa asemassa olevia yhteensovittamalla eri palveluita yksilöllisesti.

Tulevaisuuden työelämä edellyttää laadukasta ammatillista koulutusta ja elinkeinoelämän tarpeita vastaavaa korkeaa osaamista. Pienentyvät ikäluokat tuovat suuren haasteen toisen asteen koulutuksen kehittämiselle. Fyysisesti ja digitaalisesti saavutettava oppilaitosverkosto on turvattava, jotta joka puolella maakuntaa on koulutusta saatavilla. (Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Etelä-Pohjanmaan alueella oli joulukuun lopussa 6454 työtöntä työnhakijaa, mikä oli yksi henkilö enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä laski samalla ajanjaksolla 5,4 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden määrä Etelä-Pohjanmaan alueella nousi edellisestä kuukaudesta 1228 henkilöllä. Lomautettujen lukumäärä tämän vuoden joulukuun lopussa oli 1073, jossa nousua

viime vuoden vertailuajankohtaan oli 138 henkilöä eli 14,8 %. Viime kuukaudesta lomautettujen lukumäärä nousi 555 henkilöllä. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 7,5 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,9 prosenttia. *Lähde: E-P:n Työllisyyskatsaus joulukuu/2022.*

Järviseedun seutukunnassa työttömyysprosentti oli 31.12.2022 yhteensä 7,7 prosenttia. Vimpelissä työttömyysprosentti vuoden lopussa oli 6,4 prosenttia (v. 2021 7,4 %).

Etelä-Pohjanmaalla oli kokoaikaisesti lomautettuja 1073 eli työttömistä työnhakijoista 16,6 %, kun se vuotta aiemmin oli 14,49 %. Lomautettuja Vimpelissä oli 15 henkilöä.

Kuukauden aikana avoimeksi ilmoitettuja uusia työpaikkoja oli Etelä-Pohjanmaan työ ja elinkeinotoimistossa 3003 kappaletta, joka oli 893 kappaletta enemmän kuin vuosi sitten (-22,9 %). Määrällisesti eniten kasvua oli rakennus, korjaus ja valmistustyöntekijät -ammattiryhmässä, jossa oli 60 paikkaa enemmän auki kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Kuukauden aikana avoimena oli kaikkiaan 4897 työpaikkaa. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan laskua oli 1959 työpaikkaa (-28,6 %).

Vimpelissä työttömiä työnhakijoita oli 75 henkilöä, joista naisia 24 ja miehiä 51, alle 25-vuotiaita 11 ja yli 50-vuotiaita 37. Vamm. ja pitkäaik. sairaita 14 oli työttöminä työnhakijoina. Avoimia työpaikkoja Vimpelissä oli vuoden lopussa 5. (*Lähde: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus, joulukuu 2022*)

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Viime vuosien aikana talous on muihin maakuntiin verrattuna kehittynyt Etelä-Pohjanmaalla kohtuullisen hyvin. Pienyritysvaltainen elinkeinoelämä selvisi edellisestä taloustaantumasta vähemmän vaurioin kuin moni muu alue. Yrittäjäperinne, ruoka-ala ja alihankintapainotteinen teollisuus ovat Etelä-Pohjanmaan voimavaroja, mutta kääntöpuolena ovat matala arvonlisä ja suoran viennin alhainen taso.

Tilanne ennen koronakriisiä oli varsin myönteinen, ja 2019 saavutetun suhdannehuipun jälkeenkin yritysten liikevaihdon kasvu jatkui aina koronaviruksesta aiheutuneeseen kriisiin saakka.

Viennin ja kansainvälistymisen kehitys sekä kestävyystavoitteet ovat eteläpohjalaisen elinkeinoelämän tulevaisuuden kannalta keskeisiä muutosajureita. Talouskasvu perustuu entistä enemmän korkeaan osaamiseen ja innovaatioiden hyödyntämiseen sekä uusiutuvien raaka-aineiden käyttöön ja kiertoon. Tulevaisuuden energijärjestelmä taas pohjautuu uusiutuviin energialähteisiin ja energiasektorin murros koskettaa erityisesti Etelä-Pohjanmaata, jossa merkittävä osa energiasta tuotetaan edelleen uusiutumattomilla polttoaineilla. Ruokajärjestelmän tulee olla kestävä ja kilpailukykyinen globaalilla tasolla. Keskeinen kysymys on, miten ekologinen siirtymä tehdään oikeudenmukaisesti erityisesti turvetuotannon ja turvemaiden viljelyn osalta sekä miten alueiden jälkikäyttö toteutetaan.

Luonnon monimuotoisuuden heikentymisen uhka on myös tiedostettava. Maakunta tarvitsee monimuotoista luontoa, joka tarjoaa elintärkeitä ekosysteemipalveluita kaikille yhteiskunnan sektoreille. Luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen luo puskuria tulevaisuuden ennakoimattomien muutosten varalle.

Etelä-Pohjanmaa ei selviä ilman uudistumista ja reagointia muuttuvaan toimintaympäristöön. Hyvinvointia ja elinvoimaa on osattava etsiä uusilta, kestävämmiltä urilta tutkittuun tietoon nojaten, missä ruoka-maakunta voi toimia suunnannäyttäjänä. Siirtymä kohti kestävästä taloutta ja ekologista jälleenrakennusta edellyttää perustavanlaatuisia suunnanmuutosta.

Etelä-Pohjanmaalla on kaikki edellytykset pärjätä kiihtyvästi muuttuvassa toimintaympäristössä. Selkeä vahvuustekijä ovat yrittäjät, joita maakunnassa on kaikkein eniten suhteessa asukaslukuun. Haasteena on matala tuottavuus, alhainen kansainvälistymisen taso, heikko yritysdynamiikka ja monipuolisuuden puute elinkeinoelämässä. Uudistuminen vaatii muutosvalmiutta. Pienyritysvaltaisella elinkeinoelämällä on huomattava kasvupotentiaali, jonka ulosmittaaminen edellyttää kasvukulttuurin ja

muutoskyvykkyyden vahvistamista, lisäpanostuksia tuotekehitykseen ja kansainvälisyyteen sekä kehittämiskumppanuutta yli toimialarajojen. Matkailulla ja elämystaloudella on huomattava kasvupotentiaali maakunnassa.

Yritykset tarvitsevat vakaata ja houkuttelevaa toimintaympäristöä, ja menestyminen globaaleissa arvoverkostoissa vaatii kilpailukykyä. Etelä-Pohjanmaan yritykset eivät voi kilpailla tuotannon volyymin ja halvoilla hinnoilla, vaan suhteellinen etu on tuottavuudessa, laadussa ja osaamisessa.

Energia-alan murros edellyttää ennakkoluulottomia alueellisia ratkaisuja, jotka kohdistuvat energian säästämiseen, tuotantoon ja varastointiin. Kokonaisuutta tarkasteltaessa huomioidaan murroksen tarjoamat aluetaloudelliset mahdollisuudet ja uudenlaiset luonnonympäristöön kohdistuvat vaatimukset.

Maataloudessa ratkaisu kestävyystavoitteiden saavuttamiseen ei ole tuotannon vähentäminen, vaan tuottavuuden ja jalostusasteen kasvattaminen sekä maatalouden uudet menetelmät viljelyssä ja hiilensidonnin edistäminen. Maataloudessa on mahdollista siirtyä laajemmin biopolttoaineiden tuottamiseen.

Liikenteen päästöjen vähentäminen edellyttää vaihtoehtoisten käyttövoimien yleistymistä, siirtymistä kestäviin kulkumuotoihin, uusien liikenteen palveluiden kehittämistä sekä yleisesti liikkumistarpeiden vähentämistä tehokkaalla maankäytön ja liikenteen yhteissuunnittelulla.

(Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Työvoiman kysynnän ja osaamistarpeiden näkymät

Työn ja teknologian murroksen vaikutukset ulottuvat laajalti yhteiskuntaan, ammatteihin ja elinkeinoelämään. Teknologinen kehitys ja digitalisaatio muuttavat toimialojen rakenteita, työn sisältöjä sekä työnantajan ja työntekijän välistä suhdetta. Työelämästä tulee entistä monipuolisempaa, osaamisvaatimukset kasvavat ja syntyy uusia ammatteja. Työtä katoaa, ja uutta työtä syntyy tilalle. On ennakoitu, että uudet ammatit tulevat vaatimaan erityisesti korkeaa osaamista. Uusi työ ei kuitenkaan välttämättä synny samalle toimialalle tai samalle alueelle, vaan polarisaatiokehitys voi vahvistua alueiden ja ammattien välillä.

Muutosten nopeus tulee kasvamaan. Aikaisempina vuosikymmeninä erityisesti peruskoulutason työ on vähentynyt, ja nyt huomattavana huolena on keskiluokkaisen työn väheneminen. Suuri osa nykyisistä tehtävistä on automatisoitavissa, mikä voi johtaa kokonaisten ammattien häviämiseen. Teknologian kehitys, sen soveltaminen ja korkea osaaminen ovat talouskasvun ja korkean tuottavuuden takana. Teknologiamurros edellyttää järjestelmällistä ennakointia, jotta muutoksiin voidaan varautua ja sopeutua. Panostuksilla tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toimintaan on myös positiivisia epäsuoria vaikutuksia, jotka eivät välttämättä realisoidu lyhyellä aikavälillä. Osaamispääoma, ideat ja toimintamallit ovat arvokkaita uudistumisen ja liiketoiminnan kasvun kannalta.

Työn ja ammattien muutokseen vastataan uudistamalla osaamista ja kehittämällä jatkuvaa oppimista. Eriarvoistumiskehitys on huomattava haaste koulutusjärjestelmän, teknologian kehityksen ja yhteiskunnan palvelujen näkökulmasta. Edellytykset digitaalisten palvelujen hyödyntämiseksi voivat huomattavasti vaihdella sukupolvien välillä, ja lisäksi tulotasolla ja fyysisten palvelujen sijainnilla voi olla eriarvoistumista voimistava vaikutus.

Kasvavana uhkana on osaamisen eriarvoistuminen, minkä ehkäisemiseksi kaikille on pyrittävä tarjoamaan yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen hakeutumiseen toiselta asteelta aina ylempään korkeakoulututkintoon saakka. Suomessa on kansainvälisesti tarkasteltuna tasa-arvoinen koulutusjärjestelmä, mutta osaamiseen liittyvä eriarvoistuminen on monin tavoin kasvanut. Alueiden välillä on huomattavat erot korkeakoulutuksen resursseissa, koulutustason periytyvyys on lisääntynyt ja sosioekonomisten tekijöiden merkitys on kasvanut. Koulutuksen digitaalinen saavutettavuus on parantunut, mutta koulutuspaikan fyysinen läheisyys vaikuttaa koulutukseen päättymiseen. Ensiarvoisen tärkeäksi tekijäksi nousee väestön korkean sivistystason ylläpitäminen, mikä edellyttää jatkuvan oppimisen järjestelmän

kehittämistä. Keskeinen tulevaisuuden kysymys on, pidetäänkö Suomessa jatkossa yllä tasa-arvoista ja saavutettavaa koulutusjärjestelmää.

Etelä-Pohjanmaan kohtalonkysymyksiä:

- Työn ja teknologian murros ja korkean osaamisen työn lisääntyminen
- Uuden työn syntyminen ja epätasainen jakautuminen alueille ja aloille
- Osaamisperustan mureneminen
- Osaavan työvoiman saatavuus
- Tasa-arvoisen ja saavutettavan koulutusjärjestelmän turvaaminen

Pitkällä aikavälillä koulutustaso on Etelä-Pohjanmaalla ja koko maassa jatkanut nousuaan. Etelä-Pohjanmaan koulutustaso on alueiden välisessä vertailussa yhä matala ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus väestöstä on maakunnista toiseksi matalin. Vuosien 2002–2010 välillä Etelä-Pohjanmaalla koulutustaso kasvoi 25–34-vuotiaiden ikäryhmässä maakunnista kaikkein eniten, jonka jälkeen tapahtui muutos. Etelä-Pohjanmaalla nuorten aikuisten koulutustason nousu pysähtyi ja tilanne kääntyi nopeaan laskuun. Nuorten korkeakoulutettujen (25–34-vuotiaiden) määrä on vähentynyt maakunnassa vuosien 2010–2019 välillä yli tuhannella henkilöllä. Muutos on ollut hätkähdyttävän nopea, ja sen vaikutukset ovat laajat. Viime vuosikymmenen aikana koulutustason alueelliset erot ovat kiihtyneet, ja 1970-luvulla syntyneet ovat jäämässä kaikkein korkeimmin koulutetuksi sukupolveksi. Sosioekonomiset tekijät, alueiden väliset erot korkeakoulutuksen resursseissa sekä suurten kaupunkien veto- ja erityisesti pitovoiman kasvu ovat muuttamassa Suomen koulutusrakennetta. Osaaminen ja koulutus kytkeytyvät kiinteästi TKI-toimintaan. Korkea osaaminen on edellytys niin käytännön innovaatioille kuin tutkimustiedon tuottamiseen.

Etelä-Pohjanmaalla on koko 2000-luvun panostettu tutkimus- ja koulutusympäristöjen kehittämiseen, mutta asukasta kohti TKI-menot ovat maakuntien vertailussa maan matalimmat, mikä johtuu erityisesti julkisen sektorin ja korkeakoulujen TKI-resurssien vähäisyydestä. Etelä-Pohjanmaan yritysten TKI-panostukset asukasta kohden ovat kohtuullisen hyvää tasoa, ja ne ovat n. 70 % alueen kokonaispanostuksista.

Matala koulutustaso ja TKI-resurssien vähäinen määrä hidastavat elinkeinoelämän kilpailukyvyn kehittämistä, osaavan työvoiman saatavuutta ja tuottavuuskasvun aikaansaamista. Korkeakoulutuksen resurssit ja aloituspaikkamäärät ovat selkeästi alimitoitettut suhteessa 15–24-vuotiaiden ikäluokkaan.

Työn ja teknologian murros sekä korkean osaamisen työn lisääntyminen ovat huomattava haaste Etelä-Pohjanmaalle, sen työmarkkinoille ja elinkeinoelämälle. Korkean osaamisen työn ennakoidaan lisääntyvän kaikilla koulutusasteilla ja uusien työpaikkojen ja ammattien syntyvän enenevässä määrin korkeakoulutuksen vaativiin ammatteihin.

Suomessa alueiden väliset erot koulutustasossa ovat kasvaneet. Etelä-Pohjanmaan tulevaisuuden kannalta on kriittistä pysäyttää osaamisperustan mureneminen, ja koko maakunnan väestön osaamispotentiaali on pystyttävä hyödyntämään. Koulutustason on noustava ja tutkimustoimintaa on vahvistettava.

(Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Yritykset / Vimpeli

Yritysten toimipaikkojen lukumäärä 12 / 2022 yhteensä 425 kpl (toimivia yrityksiä yrityshakemistossa), joista

- maa-, metsä ja kalataloudessa 107 kpl
- teollisuudessa 47 kpl
- rakentamisessa 48 kpl
- tukku- ja vähittäiskaupan alalla 33 kpl
- muilla aloilla 190 kpl

Uusia yrityksiä perustettiin Vimpeliin v. 2022 yht. 11 kpl, lopettaneita yrityksiä oli 9 kpl.

JPYP:n henkilöstön suorittamia asiakaskontakteja oli yhteensä 180 kpl, joka jakautui seuraavasti:

- toimivat yritykset 65 kpl
- kehittämishankkeiden toimenpiteet 92 kpl
- toimitilaneuvonta 5 kpl
- uusien yritysten neuvonta 9 kpl
- muut palvelut 9 kpl

Myönnetyt yritystuet Vimpeli 2022:

- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, maaseuturahaston yritystuki, yht. 38 000 €
- LEADER/Aisapari ry, maaseuturahaston yritystuki, yht. 14 049 €
- Ruokavirasto, rakennetuet yht. 83 320 €
- Keski-Suomen ELY-keskus, yrityksen kehittämisavustus, yht. 212 988 €
- Keski-Suomen ELY-keskus, kehittämispalvelut (Kehpa), yht. 22 084 €
- **Yritystuet yht. 370 441 €**

Lisäksi on myönnetty polttoainetukea koko JPYP:n alueelle yht. 300 407 € (82 kpl). Tästä ei ole saata-
vissa kuntakohtaista erittelyä.

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vimpelin kunnan talous vahvistui edelleen vuonna 2022. Merkittävin syy tähän oli yhteisöverotulojen ennakolta suurempi kasvu sekä kuntayhtymien ylijäämien palautukset. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 794.541,98 euroa. Toimintatuottoja vuonna 2022 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 4.184.565,54 euroa, mikä on lähes sama kuin v. 2021. Vuonna 2022 toimintakulut olivat -22.424.940,10 euroa, jossa lisäystä edelliseen 68.977,08 euroa. Vuoden 2022 palvelujen ostoissa näkyi erityisesti erikoissairaanhoidon menojen väheneminen edelliseen vuoteen verrattuna. Toisaalta kulut lisääntyivät erityisesti sähkö- ja lämmityskuluissa. Toimintakate vuonna 2022 oli -18.240.374,56 euroa, kun se vuonna 2021 oli -18.249.794,68 euroa.

Asunto Oy Kotipihan purkaminen selvitysmenettelyn kautta käynnistettiin v. 2021 ja se saatiin päätökseen tilikauden 2022 lopussa. Kunta omistaa yhtiön 100 %.

Vimpelin kunnan verotulot nousivat v. 2022 ja olivat 10.960.338,49 euroa (vuonna 2021 yhteensä 10.860.520 euroa). Valtionosuudet vuonna 2022 olivat 9.117.671,00. Asukasta kohden laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli siten Vimpelissä 7 514,23 euroa / asukas, kun se vuonna 2021 oli 7 295 euroa / asukas.

Toiminnallisesti vuosi 2022 oli haastava. Leimallista v. 2022 oli hyvinvointialuevalmisteluun osallistuminen, mikä työllisti sekä yleishallinnon että teknisen toimen henkilöstöä läpi vuoden. Henkilöstövaihdokset ja uusrekrytoinnit työllistivät niin ikään ja vaikuttivat toimintojen sujuvaan etenemiseen. Kiinteistöjen sisäilmaongelmat aiheuttivat lisäkustannuksia mm. väistötilojen peruskorjaamisesta ja uudisrakentamisesta johtuen. Kunta hankki maata omistukseensa ja valmistautui siten uuden hybridikeskuksen rakentamiseen. Vuoden 2023 talousarvion valmistelu poikkesi aikaisemmista vuosista merkittävästi, koska hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alusta.

Eräitä talouden volyymitietoja

Seuraavassa taulukossa tuloslaskelmasta on poimittu eräitä keskeisiä tuloslaskelman tunnuslukuja, jotka kuvaavat kehitystä vuosina 2015–2022.

ulkoinen	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Toiminta- tuotot	2 182 501	2 004 205	3 537 514	3 704 744	3 835 407	4 136 629	4 106 168	4 184 566
Toiminta- kulut	-18 483 646	-18 441 978	-20 449 322	-20 992 186	-22.439.830	-21 319 423	-22 355 963	-22 424 940
Toiminta- kate	-16 301 144	-16 437 773	-16 911 808	-17 287 442	-18.604.225	-17 182 793	-18 249 795	-18 240 375

Verotulot

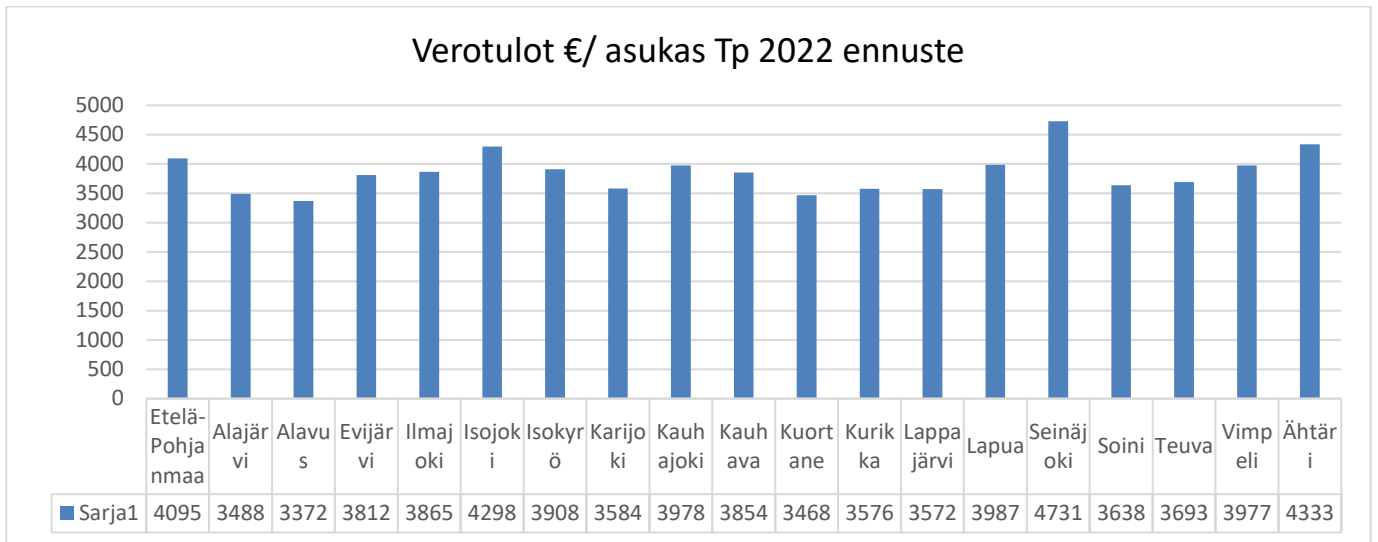
Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta. Kunta on myös verovelvollinen, sillä kunnat ovat liiketoiminnastaan arvonlisäverovelvollisia ja joskus myös tuloverovelvollisia. Lisäksi kunnat joutuvat maksamaan tietyin poikkeuksin varainsiirtoveroa hankkimistaan arvopapereista.

Verotulot	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Kunnan tulovero	9 147 885	9 192 000	9 088 400	8 445 979	9 101 804	8 758 197	9 117 877	9 158 574
Osuus yhteisöveron tuotosta	614 662	571 187	648 543	592 670	598 938	666 774	961 223	981 635
Kiinteistövero	766 358	866 442	905 375	812 423	817 081	722 605	781 420	820 129
Yhteensä	10 528 906	10 629 629	10 642 318	9 851 072	10 517 824	10 147 576	10 860 520	10 960 338

Kunnallisveron tuotto kasvoi 0,44 %, kun se maassa keskimäärin nousi 5,0 %. Yhteisöveron kasvu oli 2,08 %, kun kasvu maassa keskimäärin oli 6,6 %. Kiinteistöveron kertymä kasvoi 4,95 %, kun kasvu koko maassa oli 6,2 %. Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja. Koko maan tietojen lähteenä on käytetty Kuntaliiton esittelemää tilinpäätösanalyysiä kuntien tilinpäätösarvioista v. 2022.

Ver>%	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Kunnan tulovero	22,00	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25
Kiinteistövero% yleinen	1,3	1,3	1,30	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Vak.as.rak	0,55	0,55	0,70	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Muu as. rak	1,15	1,15	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Rakentamatt. tontit	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Alla olevassa taulukossa on kuvattu verotulokertymää € / asukas Etelä-Pohjanmaan alueen kunnissa v. 2022. Vimpelissä verotulot € / asukas olivat Etelä-Pohjanmaan viidenneksi suurimmat.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjajeroja. Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät seuraavat valtionosuudet:

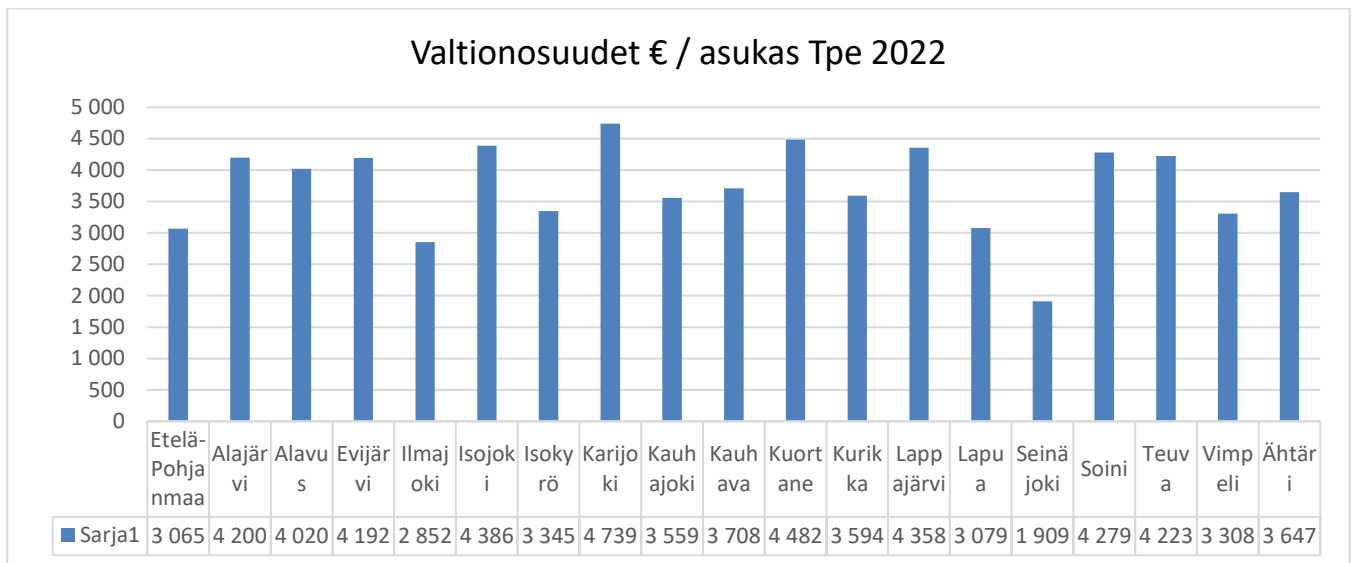
- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- taiteen perusopetus.

Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Kotikuntakorvaukset olivat v. 2022 nettona yhteensä - 2 923 133 euroa euroa. Valtio tilittää kotikuntakorvaukset suoraan sille kaupungille tai kunnalle, jonka järjestämässä esi- tai perusopetuksessa lapsi on, ennen valtionosuuden maksamista kotikunnalle.

Vuosi	Peruspalv. vos	Siitä tasaus	Verotilitysten kompensatio	Opetus- ja kultt.toim. vos	Hark.var. vos	Yhteensä
2015	8 988 222	2 159 172		-929 330		8 058 892
2016	9 118 358	2 161 896		-891 224		8 227 134
2017	8 896 237	2 169 834		-766 528		8 129 709
2018	8 566 607	2 138 256		-751 351		7 815 256
2019	8 624 008	2 243 364		-736 560		7 887 448
2020	8 045 557	2 121 144	1 598 036	-747 925	390 000	9 285 668
2021	8 072 610	2 227 536	1 610 772	-746 437	510 000	9 446 945
2022	8 058 256	2 154 480	1 815 760	-756 345		9 117 671

Alla olevassa taulukossa on kuvattu valtionosuudet €/asukas / Etelä-Pohjanmaan kunnat.

Vimpelin valtionosuus oli 3 308 €/asukas, joka oli 4. pienin Seinäjoen, Lapuan ja Ilmajoen jälkeen.

Toimintatuotot

Vimpelin kunnan toimintatuotot (ulkoinen) olivat vuonna 2022 yhteensä 4.184.565,54 euroa. Vuonna 2021 toimintatuotot olivat 4.106.168,34 euroa.

Toimintatuotot muodostuvat seuraavasti:

Myyntituotot

Myyntituotot ovat tuloja tavaroiden ja palvelujen myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Kunnan liiketoiminnan (mm. vesi-, energia-, jätehuolto-, tukipalveluista yms.) suoritteista perimät korvaukset merkitään kuitenkin myyntituottoihin riippumatta siitä, kattavatko ne tuotantokustannukset.

Vimpelin kunnan myyntituotot olivat vuonna 2022 yhteensä 2.872.845,47 euroa, jossa laskua edellisvuoteen 187.448,81 euroa. Vuonna 2022 liittymämaksutuloja kirjattiin 22.908,32 euroa ja vuonna 2021 saatettiin päätökseen v. 2020 aloitettu liittymämaksurakenteen muutos ja tuloutettiin 184.998,80 euroa.

Maksutuotot

Maksutuotot ovat asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Usein maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa.

Vimpelin kunnan maksutuotot olivat vuonna 2022 yhteensä 30.097,93, jossa laskua edelliseen vuoteen 17.903,58 euroa. Muutos johtuu myyntisopimuksen päättymisestä ympäristötoimen osalta Alajärven kanssa, jolloin yhdyskuntapalvelujen maksutuotot ovat edellisvuotta pienemmät.

Tuet ja avustukset

Tuet, avustukset ja muut tulon siirrot valtiolta, EU:lta ja muulta yhteisöltä silloin, kun tuki tai avustus ei ole kunnan suoritteiden perusteella saama korvaus eikä investoinnin rahoitusosuus.

Vimpelin kunnan tuet ja avustukset olivat vuonna 2022 yhteensä 209.667,07 euroa. Vuoden 2021 vastaava oli yhteensä 25.890,64 euroa. Tulon kasvu johtuu Eu-hankkeisiin saaduista tukiosuuksista. Muu osa tuesta on valtion työllistämiseen maksettua palkkatukea ja työterveyshuollon Kela-korvausta.

Muut toimintatuotot

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät mm. vuokratuotot ja käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä muut sekalaiset tulot. Vuokratuotot sisältävät asuntojen, muiden rakennusten, maa- ja vesialueiden sekä koneiden ja laitteiden vuokratuloja.

Vimpelin kunnan muut toimintatuotot olivat vuonna 2022 yhteensä 1.071.955,07 euroa, kun ne vuonna 2021 olivat 971.981,91 euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoittoa kirjattiin 20 000 euroa ja maahanmuuttoviraston ym. tuloja 31 651,98 euroa. Kansainvälistymishankkeelle kirjattiin yksityisen rahan tuloja 20 000 euroa.

Toimintakulut

Toimintakulut sisältävät henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, avustukset ja muut toimintakulut. Vuonna 2022 toimintakulut olivat -22.424.940,10 euroa, jossa lisäystä edelliseen 69.977,08 euroa.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät palkat ja palkkiot sekä henkilöstömenojen sivukulut. Kokonaisuutena henkilöstökulut toteutuivat hieman talousarviota pienempänä. Sekä sijaiskulut ja työllistämistukipalkat laskivat edellisvuodesta; vakinaisen henkilöstön henkilöstökulut nousivat (yleiskorotukset).

Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostot kunnilta sisältävät eli perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatuspalvelujen ostopalvelun sekä maaseutupalvelujen oston. Asiakaspalvelujen ostot kunnilta olivat yhteensä 16.549.374,57, jossa laskua edellisvuoteen 274.732,97 euroa.

Muiden palvelujen ostot olivat yhteensä 1.616.051,20 euroa; vähennystä yhteensä 21.780,39 euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisältää mm. elintarvikkeet, kiinteistöjen lämmityksen ja sähkökustannukset. Kustannukset yhteensä 1.267.058,82, jossa lisäystä edelliseen vuoteen yhteensä 104.380,63 euroa. Suurimmat lisäykset olivat elintarvikkeissa, lämmitys- ja sähkökuluissa.

Avustukset

Avustukset sisältää lasten kotihoidon tuen 62.331,64 euroa, joka laski hieman edellisvuoden tasosta. Avustukset yhteisöille oli yhteensä 112.928,84 euroa. Kokonaisuutena avustukset olivat vuoden 2021 tasoa 16.057,46 euroa enemmän.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut sisältää kunnan maksamat vuokrat esim. yhtiövastikkeet vuokra-asunnoista sekä teollisuustilan, jossa kunta toimii välivuokraajana, vuokratuotot. Vuokratuotot olivat yhteensä 430.680,97, jossa nousua edellisvuoteen 26.248,11 euroa; kaikki vuokratuotot nousivat hieman.

2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleinen arvio kuntatalouteen vaikuttavista tekijöistä

Keväällä 2022 työstetty kuntatalousohjelma kuvaa kuntatalouden tilaa vuonna 2021, Sanna Marinin hallituskauden loppuun ajoittuvia hallituksen kuntapäätöksiä sekä kuntatalouden painelaskelmaa tuleville vuosille.

Heti kehyskauden alussa tuli voimaan kaikkien aikojen mittavin julkisen sektorin rahojen, henkilöstön, omaisuuksien ja sopimusten uudelleenjärjestely sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille. Uudistus pienentää sekä kuntatalouden tuloja että menoja vuodesta 2023 lähtien.

Käyttötalouden ohella sote-uudistus muuttaa myös kuntien rahoituslaskelmaa ja kasvattaa kuntien suhteellista velkaantuneisuutta rajusti. Lisäksi uudistus vaikuttaa kuntatalouden tulevaisuudennäkymiin monella eri tavalla. TE-palvelu-uudistusta ei ole otettu julkisen talouden suunnitelman linjauksissa tai enusteissa vielä huomioon.

Sota Ukrainassa heijastuu myös Suomen julkiseen talouteen taloudellisen aktiivisuuden hidastuessa ja varautumis- sekä tukitoimien vuoksi. Energiakustannusten nousu, kiihtynyt inflaatio näkyy palvelujen, tuotteiden ja tarvikkeiden hintojen nousuna. Korkojen nousu lisää julkisen sektorin korkokustannuksia ja hidastanee investointeja.

Julkisen talouden tilaan kohdistuu poikkeuksellisen paljon riskejä, jotka voivat heikentää julkisen sektorin tulokehitystä tai lisätä kehyskauden uudistusten kustannuksia odotettua enemmän. Koronapandemian sekä lakko- ja turvallisuusuhkien ohella kuntien toimintaan on vaikuttanut jo pitkään väestön ikääntyminen ja kasvava palvelutarve, maassamuutto sekä yhä voimistuva työvoimapula. Kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstön palkkoihin kuluvalle sopimuskaudella tulevat korotukset vaikuttavat merkittävästi menoja lisäävästi.

Kuntarahoituksen suhdannekatsauksessa 14.3.2023 todetaan, että kustannuspaine tuntuu myös valtion ja kuntien taloudessa. Valtiolla kasvavat erityisesti korkokustannukset sekä menot indeksisidonnaisiin sosiaalietuuksiin, kunnissa käyttömenot.

Loppuvuodesta laadituissa talousarvioissaan lähes puolet kunnista, noin 140, ennakoi taloutensa kääntyvän alijäämäiseksi vuoteen 2025 mennessä. Inflaatio ja korkotaso ovat sittemmin jatkaneet nousuaan, palkkaratkaisut nostavat kuntien kuluja, eivätkä investointitarpeetkaan juuri laske. Kuntatalouden tila heikkenee siis vielä arvioituaikin enemmän. Yksin korkojen nousu nostaa kuntien rahoituskuluja 150–200 miljoonaa euroa vuodessa.

– Vielä kuluvan vuoden aikana kuntataloutta suojaavat sote-uudistuksesta koituvat, viiveellä maksettavat verohännät, mutta vuodesta 2024 kuntatalous kääntyy selvästi heikommaksi, sanoo Kuntarahoituksen toimitusjohtaja **Esa Kallio**.

Kuntarahoitus on laatinut painelaskelman, jossa yhtiö arvioi, miten inflaatio, korkojen nousu ja sote-uudistuksen korjauserät vaikuttavat kuntatalouden kehitykseen. Painelaskelmassa kuntien talous heikkenee selvästi talousarvioita enemmän: kuntien vuosikate laskee noin miljardilla eurolla, ja lainaa on otettava noin kaksi ja puoli miljardia euroa arvioitua enemmän vuoteen 2025 mennessä.

Valtiovaranministeriö julkaisi 6.3.2023 ”Julkisen talouden meno- ja rakennekartoitus” -julkaisun. Julkaisussa on esitetty laaja valikoima erilaisia, osin päällekkäisiä tai toisilleen vaihtoehtoisia keinoja julkisen talouden vahvistamiseksi. Kokonaisuutta ei ole tarkoitettu sellaisenaan toteutettavaksi, vaan tukemaan julkista keskustelua ja poliittista päätöksentekoa. Julkaisussa on mainittu mm. ammatillisen ja lukiokoulutuksen järjestämiseen ja valtionavustuksiin liittyviä keinoja, valtionavustuksiin (erikseen haettavat) liittyvää tarkastelua ja indeksisidonnaisiin menoihin, mm. kuntien valtionavustukset, liittyviä keinoja.

Arvio Vimpelin kunnan tulevasta kehityksestä

Sote-menojen siirtyminen pois kunnan taloudesta lisää talouden ennakoitavuutta vuoden 2023 alusta lukien. Kunnan sivistyspalvelujen käytössä olevissa kiinteistöissä ilmenevät sisäilmaongelmat aiheuttavat paineita käyttötalouteen väistötilojen käytön vuoksi. Suunnitellut uusinvestoinnit kasvattavat poistojen määrää 2020 –luvun loppupuolella.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin v. 2022 yhteensä 711.208 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lisättiin 2,0 milj. euroa. Kuntatodistusohjelman kautta hankittuja lainoja on vuoden lopussa taseessa 3,0 miljoonaa euroa, joka oli 1,0 milj. vähemmän kuin v. 2021 tilinpäätöksessä. Odotettavissa on korkojen nousu aiemmin ennustettua nopeammin, jolloin lyhyen koron lainojen (= kuntatodistuslainat) painoarvoa koko lainasal-kusta tullaan edelleen laskemaan.

Vimpelin kunnan saamat kunnallis- ja yhteisöverotulot laskevat sote-uudistuksen myötä. Kiinteistövero-tulot pysyvät nykyisellä tasolla, ellei uusia kiinteistöverotuloja kasvattavia ratkaisuja tehdä. Valtion-osuudet laskevat n. 82 % hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta. Toimintatuotto-ten suhteellinen osuus kunnan palvelujen rahoituksesta nousee. Verotulojen ja kunnan palvelujen myyn-titulojen merkitys kunnan palvelujen rahoituksessa korostuu.

Lähimpien 2–3 vuoden aikana investointeja toteutetaan taloussuunnitelman mukaan maltillisesti, jolloin lainamäärän ennakoidaan pienenevän. Tällä varaudutaan suunnitelmakauden lopulle suunniteltuun mit-tavaan sivistystoimen palveluja tukevaan investointiin. Tulevien vuosien uusinvestointeihin tullaan laina-määrää kasvattamaan.

Venäjän ja Ukrainan sodan vaikutukset yritysten ja kunnan toimintaedellytyksiin ja vaikutusten laajuus ovat vielä keväällä 2023 vaikeasti ennustettavia ja näkyvät viiveellä lähivuosien aikana. Kuitenkin ener-gian hinnan, elintarvikkeiden ja palvelujen hintoihin on jo syksyllä 2022 tullut korotuksia, jotka nostavat toimintakuluja. Talouden tasapainottamiseksi kunnan palvelujen myyntihintoihin kohdistuu nostopai-netta.

Henkilöstöorganisaatio on vakiintumassa määrältään nykyisen palvelutoiminnan tarpeisiin. Henkilöstöstä n. 43 % eläköityy lähimpien vuosien aikana. Jo vuoden 2023 alusta lukien uutta henkilöstöä eläköityvien tai muusta syystä irtisanoutuneiden tilalle on rekrytoitu 1/3 koko vakituisen henkilöstön kokonaismää-rästä.

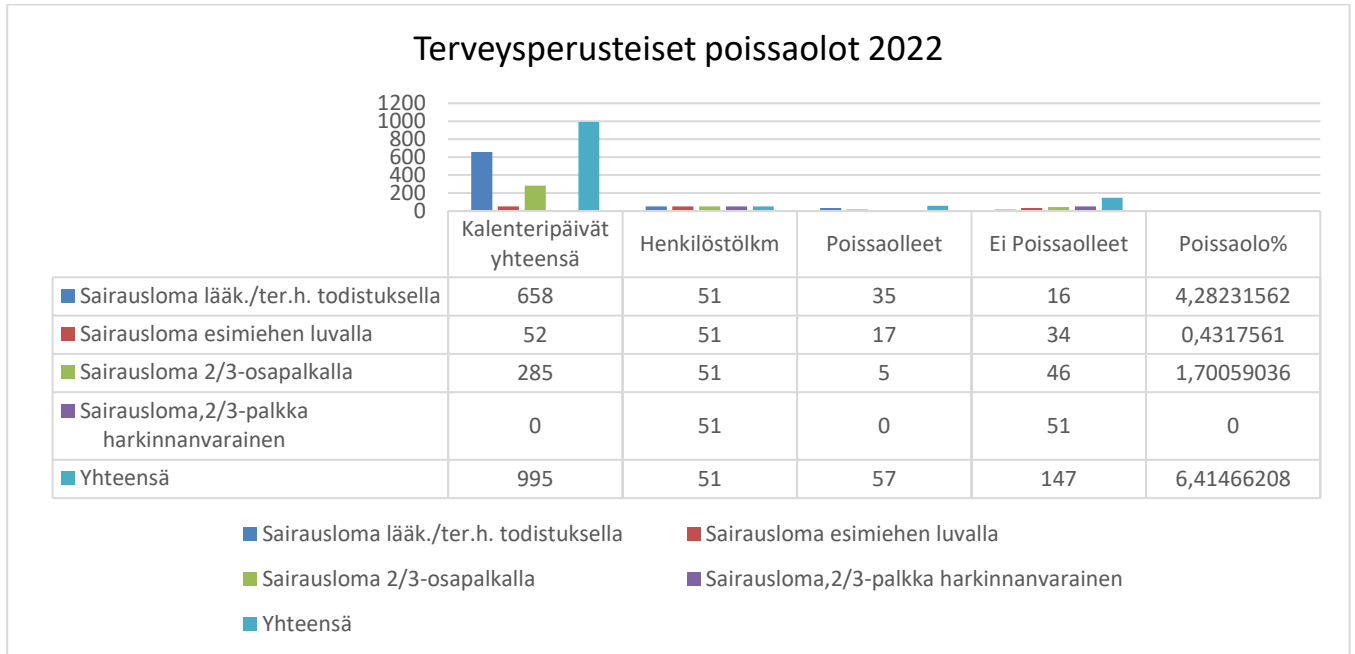
Te-palvelut siirtyvät vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle. Palvelujen organisoituminen Etelä-Pohjan-maalla on vielä avoin eikä palvelujen järjestämiseen saatavan valtionosuuden määrä ja toisaalta kustan-nusten määrä on myös avoin. Samanaikaisesti valtio on aloittamassa palvelu- ja toimitilaverkon uudista-misen, mikä merkitsee yhteispalvelupisteiden kehittämistä vuoteen 2030 mennessä.

Se, millä keinoilla tuleva eduskunta julkista taloutta sopeuttaa, tulee näkymään myös Vimpelin kunnan taloudessa tavalla tai toisella.

2.1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Henkilöstöstä oli naisia 29 ja miehiä 16. Naisten keski-ikä oli 53 vuotta (54,5 vuotta, v. 2021) ja miesten keski-ikä 50 vuotta (49,9 v. 2021). Koko henkilöstön keski-ikä 31.12.2022 oli 52,0 vuotta (52,8 vuotta v. 2021).

Tapaturmavakuutusyhtiö v. 2022 If Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Työterveyshuolto kilpailutettiin ja palvelu ostettiin TTBotnia Oy:ltä.

Virkojen ja toimien täyttämättä jättäminen / täyttämiskielto

Vakinaisten virkojen ja toimien täyttämiseen tulee pyytää kunnanhallituksen lupa. Lupaa hakiessa on esitettävä vaihtoehto, jossa tehtävä voidaan hoitaa ko. virkaa tai työsuhdetta täyttämättä. **Luvat haettu.**

Sijaisten palkkaaminen

Alle kolmen päivän sijaisia ei palkata, ellei työtehtävä vaadi sijaisen palkkaamista. Pitempiaikaisen sijaisen palkkaamiseen pyydetään joko teknisen johtajan tai hallinto- ja talousjohtajan lupa. Yli vuoden sijaisuus käsitellään joko teknisessä lautakunnassa tai kunnanhallituksessa.

Sijaisten palkkauskustannuksissa saavutettiin säästöä, koska lyhytaikaisiin sijaisuuksiin ei palkattu korvaavaa henkilöä.

Luvat haettu.

Vuosilomien sijoittaminen

Vuosiloma annetaan työntekijälle työnantajan määräämänä ajankohtana. Vuosilomasta 24 arkipäivää on sijoitettava lomakaudelle (kesäloma). Muu osa lomasta (talviloma) on annettava viimeistään seuraavan lomakauden alkuun mennessä. Vimpelin kunnassa kunnanviraston vuosilomat tulisi keskittää kunnanviraston kiinnioloaikoihin.

Lomat keskitetty kunnanviraston tai koulujen kiinnioloaikoihin. Muutoin lomat on suunniteltu niin, että asiakkaiden palvelu ei häiriinny.

Työaikamuotojen tehokas käyttö

Työajat tulee suunnitella niin, että ne vastaavat toiminnan tarpeita. Työnantaja vastaa ja päättää töiden, työaikojen sijoittelusta eri päiville. KVTES tai TS ei sisällä määräyksiä säännöllisen työajan sijoittamisesta tiettyyn kellonaikaan tai viikonpäivään. Työvuorot voidaan sijoitella porrastetusti työpäivän sisällä.

Koko kunnan henkilöstöllä on sähköinen työajan seuranta ja liukuva työaika lukuun ottamatta Toimelan keittiöhenkilöstöä, joiden työajan sijoittelu eri vuoroihin tapahtuu Titania-ohjelmalla. Muutoin käytetään yleistyöaikaa ja päivätyötä. Varallaolo ja päivystys on järjestetty vuorolistan mukaan.

Maksetut palkat ja palkkiot 2019–2022

	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.689.497,09	-1.444.386,21	-1.424.266,61	-1.358.876,03	-1.270.070,81
Sijaisten palkat ja palkkiot	-136.107,08	-170.275,33	-140.211,23	-156.411,41	-107.250,88
Erilliskorvaukset	-64.233,71	-46.269,89	-61.559,62	-64.815,60	-55.189,80
Luottamustoimi-palkkiot	-50.066,48	-67.114,99	-42.187,98	-37.773,37	-51.161,87
Työllistämistuki-palkat	-28.775,58	-53.002,50	-32.846,24	-37.824,04	-96.010,91
Luottamustoimen vuosipalkkiot	-5.325,00	-1.774,91	-7.132,83	-6.308,33	-6.400,00
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-32.459,73	-7.478,96	-3.108,91	-19.086,20	-22.504,24
Aktivoidut palkat ja palkkiot	87.895,24	61.056,13	63.104,48	24.426,71	11.052,28
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma	-1.918.569,43	-1.729.246,66	-1.648.208,94	-1.656.668,27	-1.597.536,23

Henkilöstötilinpäätös vuodelta 2022 esitetään valtuustolle erillisenä asiakirjana.

2.1.7 Ympäristötekijät

Ympäristötekijät

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavasti suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja -terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankituista hyödykkeistä. Investoinneissa huomioidaan varsinaisten ympäristönsuojeluinvestointien lisäksi ympäristönsuojelun tasoa parantavista osainvestoinneista johtuva lisämeno. Ympäristömenojen vastineeksi kunta voi saada ympäristötuloja. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut.

Vimpelin kunnan ympäristömenot 2022

Kuluneen vuoden aikana jätevesiverkkoon on liittynyt seitsemän uutta asuin- ja vapaa-ajan rakennusta.

Jäteveden puhdistamolla käsiteltiin 268 000 m³ jätevesiä, joista laskutettuja on ollut 147 637 m³. Lisäksi jätevesipuhdistamo on käsitellyt ja laskuttanut sakokaivo- ja umpikaivojen jätevesiä 894,2 m³. Jätevesipuhdistamon puhdistetun jäteveden tarkkailun hoitaa KVVY Tutkimus Oy. Tarkkailun kustannukset vuonna 2022 olivat 12 936,65 €. Puhdistamon kuivattu liete kuljetetaan Alajärven kompostikentälle ja sen hoidosta maksettiin 14 670 € vuonna 2021 ja vuonna 2022 sen kustannus oli 15 480 €.

Kirkonkylän suljetun kaatopaikan tarkkailun hoitoon kuuluu omavalvonta, jota kunnan työntekijät toteuttavat itse. Suljettu kaatopaikka kuuluu yhteistarkkailun piiriin, jonka hoitaa KVVY Tutkimus Oy. Vuonna 2022 kaatopaikkatarkkailun kustannukset olivat 934,50 €.

Kunnan kaikkien kiinteistöjen jätekuljetukset hoitaa Jätehuolto P. Nuolikoski Oy. Vuonna 2023 jätehuollon kuljetuskustannukset olivat 68 954,42 €, kun se edellisvuonna oli 44 585 €.

Ympäristötuloja kunta sai vuonna 2022 jätevedenpuhdistamon jätevesimaksuja sekä liittymismaksuja yhteensä 454 539 €.

2.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida, hallita ja raportoida toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinta käsittää kuntakonsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit, jotka voivat olla ulkoisia tai sisäisiä. Riskienhallinta kohdistuu koko kuntakonserniin sekä ulkoistettuihin palveluihin. Riskienhallinta on osaltaan kytketty osaksi johtamista sekä toiminnan ja talouden suunnittelu-, ohjaus-, seuranta- ja raportointiprosesseja.

Tämän tilinpäätösasiakirjan liitteenä on "Riskien kartoitus" –asiakirja, jossa on kuvattu ja arvioitu kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laadittu alustavat kehittämissuositukset ja määritellyt vastuuhenkilöt. Riskien systemaattinen arviointi osoittaa, että kunnan toimintaan vaikuttavia riskejä on useita. Riskien toteutumisen todennäköisyyttä pystytään omalla toiminnalla pienentämään sääntöjen, ohjeiden ja menettelytapojen terävöittämisellä, koulutuksella ja tiedottamisella lisäämällä. Merkittävin osa tämänhetkisistä riskeistä liittyy ulkopuolisiin tekijöihin, joihin ei omin toimin voi vaikuttaa muuta kuin varautumisen vahvistamisella.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin

- Kunnan asukasmäärän väheneminen on riskitekijä. Asukasmäärän positiivinen kehitys riippuu monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat työpaikkatilanne, yritysten ongelmat osaavan työvoiman saamiseksi, asumismahdollisuudet ja erilaiset viihtyvyystekijät. Väestön väheneminen on myös kansallinen ongelma; toisaalta väestön hakeutuminen kasvukeskuksiin ja eteläiseen Suomeen lisää rakenteellisia ongelmia kauempana kasvukeskuksista sijaitsevien kuntien alueella.
- Venäjän ja Ukrainan sodan vaikutukset yritysten ja kunnan toimintaedellytyksiin: mm. energian hinnan, elintarvikkeiden ja palvelujen hintojen nousun vaikutukset toimintakuluihin

Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

- Venäjän ja Ukrainan sota muodostavat myös toiminnallisen riskin, jonka vaikutuksiin kunnan palvelutuotannon järjestämiseen on varauduttu valmiussuunnitelman tarkistamisella ja päivittämisellä.
- tietojärjestelmiin liittyvät riskit

Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen.

- Kunta on tulorahoituksessaan voimakkaasti riippuvainen verotulojen kehityksestä. Verotulojen vuosittainen heilahtelu tuo kunnan talouden pitkäjänteiseen kehittämiseen ennakoimattoman riskin. Toimintamenojen tai -tulojen hallitsematon ylitys / alitus aiheuttavat merkittävän riskin talouden tasapainoon
- Venäjän ja Ukrainan sota on aiheuttanut energiakriisin koko Euroopassa, sekä sähkö- että lämmityskustannukset ovat nousseet, inflaation kiihtyminen on johtanut hintojen nousuun

Rahoitusriskit ryhmitellään korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi. Kunnan lainasalkusta n. 26 % on lyhytkorkoista lainaa kuntatodistusohjelman kautta. Lyhytkorkoinen laina on suhdanneherkkä.

- maailmanlaajuisen tartuntatautiepidemian vaikutukset, inflaatio ja kriisiytynyt tilanne Euroopassa aiheuttavat korkokustannusten nousun.
- lainamäärän nousu investointien rahoitukseen aiheuttaa korkomenojen kasvun ja vaikuttaa siten heikentävästi tulokseen
- lainojen vuosittaisen lyhennystason merkittävä kasvu voi aiheuttaa myös likviditeettiriskiä.

Vahinkoriskit koskevat vakuutuksia, joilla varaudutaan omaisuus- ja henkilövahinkoihin. Kunnan vakuutukset kattavat omaisuusvakuutuksen (rakennukset ja irtaimistot), julkisyhteisön vastuuvakuutuksen, hallinnon vastuuvakuutuksen, ajoneuvovakuutukset ja tapaturmavakuutukset (sekä työntekijöiden että kuntalaiset osallistuessaan kunnan järjestämään toimintaan). Vakuutuksia hoitaa vakuutusmeklariliike Ahjo Oy. Vakuutukset kilpailutettiin ja omaisuusvakuutukset siirtyivät Pohjola Vakuutus Oy:lle. Vakuutusturva käydään läpi vähintään kerran vuodessa ja täydennetään ajantasaisesti tarpeen vaatiessa.

- riski syntyy, mikäli kiinteistöjen kunnossapitotoimenpiteitä ei tehdä suunnitellusti, peruskorjauskohteiden valvontaa ei hoideta asianmukaisesti, kulunvalvontaa ei ole ja vakuutuksia ei pidetä ajan tasalla. Kiinteistöstrategia on valmistelussa, kiinteistöjen kunnossapito-ohjelma on valmis teillä 5–10 vuoden periodille, peruskorjauskohteiden valvontaa tehostetaan, tehtäväkuvat ja vastuut selkeytetään ja sähköinen kulunvalvonta on otettu käyttöön keväällä 2020 suurimmissa keskustan kiinteistöissä työajanseurantajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.

Vuoden 2019 aikana tehtiin vahinkoilmoitus kahdesta kunnan kiinteistöihin liittyvästä omaisuusvahingosta, joista toisen käsittely on 31.12.2022 edelleen kesken.

2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan sisäisen valvonnan ohje päivitettiin keväällä 2018 ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa tulemaan voimaan hallintosäännön liitteenä 1.7.2018 lukien. Kunnan sisäinen valvonta on vuoden 2021 aikana järjestetty 1.7.2018 voimaan tulleiden Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen* mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ohjeen tarkoituksena on varmistaa ja edistää sisäisen valvonnan käytännön toteutusta Vimpelin kuntakonsernissa sekä tiedottaa sisäisen valvonnan merkityksestä, velvoitteista ja vastuista koko henkilöstölle.

Vimpelin kunnan konserniohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita tulee noudattaa myös konserniyhtiöissä. Ohjeessa määritetään sisäisen valvonnan vastuita sekä tehtäviä toimenpiteitä ja toimintaan liittyviä raportointivelvoitteita. Kuntalaki (410/2015) pitää sisällään säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

- 14.7 §: Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.
- 90 §: Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.
- 115 §: Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.
- Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernintalouden liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 123 §: Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.
- Tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvontajärjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Kuntalain säännöksiin tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Kunnanhallitus on 21.5.2018 § 124 päättänyt, että kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen lisätään asiakirja, jossa kuvataan ja arvioidaan kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laaditaan kehittämisehdotukset ja määritellään vastuuhenkilöt. Riskiarvio on tilinpäätösasiakirjan liitteenä ja se on valmisteltu johtoryhmässä.

Sisäisen valvonnan pääkohteet jaotellaan Vimpelin kunnassa seuraavasti:

- a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi
- b) Päätöksenteko
- c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit
- d) Toiminta ja talous
- e) Ympäristöasiat
- f) Omaisuuden hallinnointi
- g) Hankinnat
- h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Kunnan toimivalta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä, jolla valtuusto on siirtänyt toimivaltaansa toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto on antanut viranomaiselle oikeuden siirtää eli delegoida sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Toimivallan voi siirtää sekä toimintasäännöllä että yksittäisellä päätöksellä. Toimielin tai viranhaltija, jolle toimivaltaa on siirretty, on sekä oikeutettu että velvoitettu tekemään päätöksen asiasta. Se, jolle on siirretty toimivaltaa, on vastuussa tehdystä päätöksestä. Toimielimissä päätöstä vastaan äänestänyt tai eriävän mielipiteen ilmoittanut ei kuitenkaan ole vastuussa päätöksestä. Asian esittelijällä on, mikäli päätös poikkeaa hänen päätösehdotuksestaan, oikeus ilmoittaa eriävä mielipide. Jos esittelijä ei ilmoita eriävää mielipidettään, myös hän on vastuussa esittelystään poikkeavasta päätöksestä.

Kunnanhallitus hyväksyi 13.9.2022 § 244 sopimushallinnan ohjeen.

b) Päätöksenteko

Päätöksentekoprosessiin sisältyvät asian vireille tulo, valmistelu, päätöksenteko, tiedottaminen, toimeenpano sekä toimeenpanon valvonta. Päätöksenteon tulee perustua oikeisiin ja riittäviin tietoihin. Päätöksentekstin on oltava yksiselitteinen ja täsmällinen. Päätökset on perusteltava. Tiedon on säilyttävä muuttumattomana asian kaikissa käsittelyvaiheissa.

Päätöksenteossa ja -valmistelussa sekä täytäntöönpanossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita. Lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan valitusteitse oikeudessa kumota. Päätöksenteossa on muistettava, ettei esteellinen henkilö osallistu asian käsittelyyn, mikä tarkoittaa asian käsittelyn kaikkia vaiheita valmistelusta täytäntöönpanoon saakka. Jokainen päätöksentekijä on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, ettei osallistu esteellisenä asian käsittelyyn.

Esteellisyyden peruste merkitään pöytäkirjaan.

Toimielimien jäsenten ja esimiesten tulee valvoa alaistensa päätöksentekoa tarvittaessa otto-oikeutta käyttämällä. Otto-oikeus on ylemmän viranomaisen keino valvoa alemman viranomaisen päätöksenteon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Kunnan toimielinten päätökset sekä viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan internet-sivuilla.

Päätöksentekoprosessin toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurataan vuosittain toimielinten antamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteoissa, joihin kootaan yhteenveto viranhaltija ja toimielinpäätöksistä: kokousten ja päätösten määrät, oikaisuvaatimukset, valitukset, otto-oikeuden käyttämiset, vireillä olevat oikeusprosessit sekä eri oikeusasteiden päätökset.

Kokousten ja päätösten määrät:	Kunnanvaltuusto, kokouksia 8 kpl, 115 pykälää Kunnanhallitus, kokouksia 20 kpl ja 331 pykälää Tekninen lautakunta, kokouksia 11 kpl ja 93 pykälää Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta, kokouksia 6 kpl ja 32 pykälää
Oikaisuvaatimukset:	1 kpl
Valitukset hallinto-oikeudessa v. 2022	2 kpl
Otto-oikeuden käyttämiset:	3 kpl
Vireillä olevat oikeusprosessit:	0 kpl
Eri oikeusasteiden päätökset:	1 kpl
Vireillä olevat omaisuusvahingot	2 kpl
Konkurssivalvonnat	0 kpl

c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit

Henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu edellyttää voimassa olevan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimusten sekä muiden henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista. Toimintayksiköiden tulee omassa päätöksenteossaan noudattaa konsernihallinnon antamia ohjeita ja linjauksia ja huolehtia tarvittavien yhteistoimintavelvoitteiden toteuttamisesta ennen päätöksentekoa. Vastuu työyhteisön hyvinvoinnista on sekä esimiehellä että työntekijöillä. Vimpelin kunnassa palkanlaskenta siihen liittyvine menettelyineen on ulkoistettu Järvinet Oy:lle.

Henkilöstötilinpäätös annetaan valtuustolle erikseen käsiteltäväksi.

d) Toiminta ja talous

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on esitetty kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä resurssit. Palvelukokonaisuudet ja liikelaitokset määrittelevät vuosittain talousarviossaan, miten ne toteuttavat omaa perustehtäväänsä tavoitteellisesti. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä käyttösunnitelmat määrärahoille ja tuloarvioille. Valtuusto hyväksyy talousarviossa investointisuunnitelman taloussuunnittelu-kaudelle.

Kunnanhallitus antoi 24.1.2022 § 25 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet:

Ohjeiden mukaan toimielinten tulee vuosittain määrittää ne henkilöt, joilla on oikeus hyväksyä menoja ja muita kirjanpidon tositteita. Asiatarkastaja ja menon hyväksyjä ei saa olla sama henkilö. Menon hyväksyjän on tarkastettava tosittteen muodollinen oikeellisuus sekä varmistettava, että tavara, palvelun osto tai työsuoritus on merkitty vastaanotetuksi. Hyväksyjä vastaa, että tositteessa on oikeat tiliöintimerkinnot ja että menon suorittamiseen on käytettävissä siihen budjetoitua määrärahaa.

Kausiraporttien toteutumien raportoidaan kunnan johtoryhmälle ja raportoinnista vastaa kunnanjohtaja. Tuloraporttien toteutumien raportoidaan kunnanhallitukselle ja raportoinnista vastaavat kunnanjohtaja sekä hallinto- ja talousjohtaja. Tuloraporttien yhteydessä laaditaan ennuste koko vuoden toteumasta suhteessa talousarvioon.

Toimielimet ovat kokouksissaan säännöllisesti käsitelleet talousarvion toteutumaa.

Vimpelin kunnassa kirjanpito on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Perinnän hoitaa Intrum Justitia Oy.

e) Ympäristöasiat

Kertomus ympäristöjärjestelmästä ja ympäristötilinpäätös julkaistaan vuosittain osana kunnantilinpäätöstä ja toimintakertomusta (luku 2.1.7)

f) Omaisuuden hallinnointi

Palvelukokonaisuudet ja tytäryhteisöt ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että kunnankonsernin omistama ja hoidossa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Toimialajohtajat vastaavat, että omaisuudesta ja irtaimesta omaisuudesta laaditaan asianmukaiset luettelot talouspalveluiden ohjeistuksen mukaisesti. Omaisuuteen kohdistuvia riskejä on arvioitava säännöllisesti.

Riskienhallinnasta vastaa se yksikkö, jonka hoitoon omaisuus on uskottu. Kunnan kiinteää ja irtainta omaisuutta vakuutetaan kunnanhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Toimintayksiköiden on välittömästi ilmoitettava kunnanomaisuuteen kohdistuneista vahingoista kunnanjohtajalle.

Kunnan kaikki vakuutukset kilpailutettiin ja kunnanhallitus teki kunnan vakuutuksia koskevat päätökset 20.6.2022 § 196. Kunnan omaisuus-, toiminta- ja henkilövakuutukset ovat Pohjola Vakuutuksessa (tapaturmavakuutusten siirto tapahtui 31.12.2022 If Vakuutuksesta) ja Ajoneuvovakuutukset ovat If – Vahinkovakuutus Oy:llä. Vakuutusmeklaripalvelut on ostettu 1.3.2019 lukien Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy:ltä. Vakuutukset käydään läpi vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa ja tarvittavat muutokset vakuutuksiin on tehty välittömästi.

g) Hankinnat

Hankinnoissa noudatetaan konsernilaajuisesti hankintalainsäädäntöä ja Vimpelin kunnan hankintaohjetta. Toimintayksiköiden johdon on varmistettava, että hankintatoiminta on järjestetty tarkoituksenmukaisesti, yksikössä on riittävä hankintaosaaminen ja hankinnat tehdään oikein, asianmukaisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Hankintojen yhteydessä ei saa antaa eikä ottaa vastaan lahjoja tai palveluksia. Henkilökohtaisia hankintoja ei saa tehdä kunnan hankintojen yhteydessä eikä käyttää kunnan hankintasopimuksia omaksi edukseen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hankintojen valmisteluun tai päätöksentekoon.

Kunnanvaltuusto hyväksyi pienhankintaohjeen 19.12.2022 § 107.

Hankintavaltuudet on määritelty kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

Vimpelin kunnan ICT-palvelut on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Kuntakonsernin tietotekniikkatoiminnassa on huomioitava suunnitelmallisuus, kustannustehokkuus ja kokonaisuuden hallinta siten, että turvataan tietoresurssien hyväksikäyttö suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa. Järvinet Oy vastaa tietoturvan ja tietosuojan hallinnan kehittämisestä ja koordinoinnista, mutta vastuu toimintayksikön ja toiminnan tietoturvasta ja tietosuojasta on jokaisella esimiehellä ja työntekijällä.

Tiedonhallintamalli -suunnitelma ja asiakirjajulkisuuskuvaukset on julkaistu kunnan nettisivuilla.

Tiedonhallintamalli on toiminnallinen kuvaus Vimpelin kunnassa toteutettavien tehtävien toimintaympäristöstä ja siihen liittyvästä tiedonhallinnasta ja se toteutetaan DIGITURVAMALLI-työvälineen avulla. Digiturvamalli on Microsoft Teams -sovelluksena toimiva digitaalisen turvallisuuden hallintajärjestelmä. Asiakirjajulkisuuskuvaukset hyväksyttiin kunnanhallituksessa 10.1.2022.

Vimpelin kunta ostaa tietosuojavastaavan palvelun Järvinet Oy:ltä.

Teknisen toimen, selonteko sisäisen valvonnan toteutumisesta 2022

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja vastuut

Tekninen johtaja seuraa kuukausitasolla talouden toteutumista. Kustannuspaikkarakenteen toteutusta siten, että viranhaltija pystyy helposti seuraamaan omien johdettavien kokonaisuuksien talouden toteutumista. Lautakunnalle raportoidaan neljännesvuosittain toiminnasta ja taloudesta.

Toimistos sihteeri tiliöi laskut ja siirtää ne asiatarkastettavaksi teknisen toimen niille henkilöille, jotka toiminnasta vastaavat, kuten esimerkiksi kunnanmestari ja puhdistuspalvelun tiimivastaava. Tämän jälkeen laskut hyväksyi vuoden 2022 aikana, joko tekninen johtaja tai kunnanjohtaja. Ruokahuollon laskut hyväksyi ravitsemuspalveluiden esimies. Teknisen toimen organisaatio oli keväällä 2022 kapea, jonka vuoksi laskuja kierrätettiin myös kunnanjohtajan kautta, ettei asiatarkastaja ja hyväksyjä olisi sama henkilö. Syksyllä 2022 tilanne parani, kun henkilöstöä saatiin rekrytoitua. Loppuvuodesta laskujen hyväksyjä oli teknisen johtajan lisäksi yhdyskuntatekniikan päällikkö ja ympäristösihteeri.

Kustannusten nousu mm. Venäjän ja Ukrainan välinen sota on vaikuttanut mm. tavaroiden, tuotteiden sekä palveluiden hintakehitykseen. Yhtäkkistä hintojen nousua ei ole osattu ottaa huomioon toimintaa suunniteltaessa.

Kunnan kiinteistöjen ikä ja kunto aiheuttaa riskiä. Riskien minimoimiseksi tulee kiinteistöhuoltoon panostaa voimakkaasti. Vuoden 2022 aikana toteutettiin Aapiskujan koululle väistötilat uudisrakennuksena Rantakylälle. Kiinteistöjen uudistustoimintaa on tarkoitus jatkaa ja näin saada kiinteistökantaa nuoremaksi.

Sisäisen valvonnan kehittämiskohteet

1. Toimialan tavoitteena on sisällyttää sisäisen valvonnan seuranta osaksi säännöllistä kuukausittaista seuranta. Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat päätetään lautakunnassa 2023. Lisäksi laskujen kierrätystä kehitetään niin, että riittävä määrä hyväksyjä ja tarkastajia on määritelty turvaamaan henkilöiden poissaoloja mm. lomakausien aikana.
2. Energian ja tuotteiden hintojen seuranta. Tätä tulee tehdä jokaisen toimialavastaavan esimiehen ja raportoida tarvittaessa tekniselle johtajalle.
3. Kiinteistöjen kunnan seuranta ja raportointi. Kiinteistöstrategia on tarkoitus saada päätökseen valtuuston toimesta 2023 aikana. Tämän avulla voidaan priorisoida työmäärää ja henkilöstöressurssia kunnan toimintojen kannalta oikeisiin kiinteistöihin.

Kokonaisarvio

Neljännesvuosiraporttien, itsearviointien ja suoritettujen tapahtumien sekä toimintojen perusteella sisäinen valvonta on teknisellä toimella toteutunut vähintäänkin kohtuullisen hyvin.

Vapaa-aikalautakunta, selonteko sisäisen valvonnan toteutumisesta 2022

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja vastuut

Vapaa-aikatoimen viranhaltija käy kuukausittain läpi talouden toteutuman. Kustannuspaikkarakente on toteutettu siten, että viranhaltija pystyy helposti seuraamaan omien johdettavien kokonaisuuksien talouden toteutumista. Vuonna 2022 vapaa-aikalautakunnan talousarvio sisälsi seuraavat toimintamenot; vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto, liikuntatoimi, nuorisotoimi, kulttuuritoimi, museot, nuorisovaltuusto ja 100-vuotta pesistä museossa hanke. Vapaa-aikalautakunnalle raportoidaan neljännesvuosittain toiminnasta ja taloudesta. Nuoriso- ja liikunnanohjaajan täytlöpa käsiteltiin kunnanhallituksessa.

Vapaa-aikatoimen laskut asiatarkastetaan teknisen toimen tai hallinnon toimistosihteerien toimesta ja ne hyväksytään ainoastaan viranhaltijan toimesta. Vuonna 2022 vapaa-aikasihteerillä oli ainoastaan oikeus tavaroiden ja palveluiden tilaamiseen.

Sisäisen valvonnan kehittämiskohteet

Toimialan tavoitteena sisällyttää sisäisen valvonnan seuranta osaksi säännöllistä kuukausittaista seuranta. Lisäksi kehitetään tehokkaammaksi toimintaprosesseja, joissa on vuoden kuluessa havaittu heikkouksia.

Kokonaisarvio

Neljännesvuosiraporttien, itsearviointien ja suoritettujen tapahtumien sekä toimintojen perusteella sisäinen valvonta on vapaa-aikatoimen toimialalla toteutunut vähintäänkin kohtuullisen hyvin.

Yhteenveto

Kunnanhallitus toteaa arvionaan, että kunnan hallinto on toiminut velvoittavien lakien ja säännösten mukaisesti. Yleisesti ottaen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tulot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
ulkoinen		
	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 185	4 106
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-22 425	-22 356
Toimintakate	-18 240	-18 250
Verotulot	10 960	10 860
Valtionosuudet	9 118	9 447
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	9	
Muut rahoitustuotot	81	44
Korkokulut	-92	-61
Muut rahoituskulut	-2	-1
Vuosikate	1 834	2 039
Poistot ja arvonalentumiset	-1 039	-1068
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	795	971
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	795	971

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,7	18,4
Vuosikate/Poistot, %	176,47	191,01
Vuosikate, euroa/asukas	686,2	740
Asukasmäärä	2672	2756

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$ Vimpelin kunnan toimintatuotot / toimintakulut % oli 18,7, kun se edellisenä vuonna oli 18,4 %.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vimpelin kunnan vuosikate oli 1.833.529,16 euroa vuonna 2022, kun se edellisenä vuonna oli 2.039.458,19 euroa.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vimpelin kunnan vuosikate poistoista on 176,47 % vuonna 2022, kun se edellisenä vuonna oli 191,01 %.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Ta-voitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelissä vuonna 2022 vuosikate per asukas oli 686,2,0 euroa, kun se vuonna 2021 oli 740,0 euroa.

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai väheni-vätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2022	2021
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 834	2 039
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-20	-40
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 996	-1 726
Rahoitusosuudet investointimenoihin	76	184
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20	240
Toiminnan ja investointien rahavirta	-86	697
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-711	-511
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000	
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-10	
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-17	-422
Korott. pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset	-312	-281
Rahoituksen rahavirta	-50	-1 214
Rahavarojen muutos	-136	-517
Rahavarat 31.12.	278	414
Rahavarat 1.1.	414	931
	-136	-517

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-1 832	-562
Investointien tulorahoitus, %	95,5	132,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,5
Lainanhoitokate	2,4	3,7
Kassan riittävyys, pv	4,0	6,0
Asukasmäärä	2 672	2 756

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tunnusluku v. 2022 oli – 1.832.088,11 euroa, kun se v. 2021 oli -562.000 euroa.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 95,54 %, kun se vuonna 2021 oli 132,3 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Vimpelin kunnan laskennallinen lainanhoitokate oli 1,27 vuonna 2022.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Vimpelin kunnan lainanhoitokate oli 2,4 %, kun se edellisenä vuonna oli 3,70 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kunnalla oli 31.12.2022 yhteensä 4 päivää.

2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	10 970	10 970
Tietokoneohjelmistot	34	47			
Muut pitkävaikutteiset menot	432	378	II Arvonkorotusrahastot		
			III Muut omat rahastot		
II Aineelliset hyödykkeet			IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	806	-166
Maa- ja vesialueet	2 229	2 107	V Tilikauden yli-/alijäämä	795	972
Rakennukset	11 392	11 116			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 569	3 694	B POISTOERO JA VAPAA-		
Koneet ja kalusto	201	282	EHTOISET VARAUKSET		
Enn.maksut ja keskener. hank.	1 054	407			
			C PAKOLLISET VARAUKSET		
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	3 964	3 965	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄ- OMAT		
Muut lainasaamiset	632	632	Valtion toimeksiannot		
Muut saamiset	96	96	Lahjoitusrahastojen pääomat	41	37
			Muut toimeksiantojen pääomat	4	4
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot			E VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen erityis- katt.	41	37	I Pitkäaikainen		
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	7 840	6 418
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus	10		Lainat julkisyhteisöiltä		
			Saadut ennakot		
II Saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	188	192
Pitkäaikaiset saamiset	331	331	Siirtovelat		
Lyhytaikaiset saamiset			II Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	646	843	Lyhytaik. joukkovelkakirjalainat	3 000	4 000
Lainasaamiset	47	13	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	578	711
Muut saamiset	251	83	Lainat julkisyhteisöiltä		
Siirtosaamiset	167	154	Saadut ennakot		
			Ostovelat	765	1 074
			Liittymismaksut ja muut velat	52	54
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	6	6	Siirtovelat	335	333
IV Rahat ja pankkisaamiset	272	408			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 374	24 599	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 374	24 599

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	49,64	44,87
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	52,59	52,36
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 600	806
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	598,97	292,42
Lainakanta 31.12., 1000 € (sis.lyh.aik)	11 418	11 129
Lainakanta 31.12., €/asukas(sis.lyh.aik.)	4 273,24	4 038
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	11 451 132	11 164 328
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 285,60	4 051
Lainasaamiset, 1000 €	632	632
Asukasmäärä	2 672	2756

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50 %. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan vuoden 2022 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 49,64 %, kun se vuoden 2021 lopussa oli 47,87 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2022 oli 52,59 % ja vuonna 2021 se oli 52,36 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Vimpelin kunnan edellisen tilikauden yli- /alijäämä	805 911,97
Tilikauden 1.1.-31.12.2022 tulos	+794 541,98
Kertynyt ylijäämä	+1.600 453,95
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	+ 598,97

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Vimpelin kunnan lainakanta 31.12.2022 oli 11.418.094,00 €, kun se edellisenä vuonna oli 11 129 302,00 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Kunnan asukaskohtainen lainamäärä vuoden 2022 lopussa oli 4 285,60 euroa / asukas (v. 2021 = 4 038 €/asukas).

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 11.451.132,00 € 31.12.2022.

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätös-
vuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 4 285,60 €/asukas vuonna 2022.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden
yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Lainasaamiset tytäryhteisöiltä olivat 31.12.2022 yhteensä 631 577,00 euroa ja ovat pysyneet ennallaan.

2.5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältä-
vät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

(ulkoinen)

TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	4 184	15,72	Toimintakulut	22 425	85,44
Verotulot	10 960	41,19	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	9 117	34,26	Korkokulut	92	0,35
Korkotuotot	9	0,03	Muut rahoituskulut	2	0,01
Muut rahoitustuotot	81	0,31	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät	20	
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien			- Pakoll. varausten lis. (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot	2	0,01	- Pysyvien vastaavien		
			hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	76	0,29	Investointimenot	1 996	7,60
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	20	0,08			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	7,52	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	711	2,70

2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt		1 (JärviS-Energia)
Muut omistusyhteisyhteisöt		3 (JPYP, Järvinet, Millespakka)
Yhteensä	9	4

Kuntalaissa (410/2015) on säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kunnan, joka 16a §:n tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuus koskee kuntaa, jolla on yksi tai useampia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä säädetään kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeesta: Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vimpelin kunnan kuntalain (410/2015) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 11.6.2018 § 39.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kuntakonserni on määritelty kuntalain 6 §:ssä. Konsernikäsitteellä kuvataan kunta-alalla kunnan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Määritelmä vastaa kirjanpitolain tarkoittamaa konsernia.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä

Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kunta tai kuntayhtymä on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla tai kuntayhtymällä on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan emoyhteisön oikeutta käyttää yli puolta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Määräysvalta voi tarkoittaa myös oikeutta nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä tai toimielimessä, jolla on tämä sama oikeus. Määräysvalta voi perustua myös muihin seikkoihin, jotka luovat kunnalle oikeuden tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyhteisössä.

Konserniohje ei oikeudellisesti suoraan sido tytäryhteisöjen toimielimiä. Sitovuus syntyy vasta siinä vaiheessa, kun tytäryhteisöjen toimivaltainen elin, yleensä hallitus, on hyväksynyt ohjeet yhteisöä sitovaksi (Kuntalaki 47 §).

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisöjen johto toimii kuitenkin konsernin emoyhteisön eli kunnan luottamuksen varassa.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Vimpelin Vuokra-asunnot Oy (omistusosuus 100 %)
- Vimpelin Lämpö Oy (omistusosuus 70,8 %)
- Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy (omistusosuus 64,17 %)
- Asunto Oy Kotipiha (omistusosuus 100 %)

Muut Konserniyhtiöt

- Sairaanhoidopiiri	(omistusosuus 2,16 %)
- Eskoo	(omistusosuus 1,8795 %)
- Järviseudun koulutuskuntayhtymä	(omistusosuus 9,74 %)
- Etelä- Pohjanmaan Liitto	(omistusosuus 1,75 %)

Kunnan toimielinten vastuunjako konsernin toiminnan seurannassa ja raportoinnissa

Valtuusto

- Määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- Päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- Hyväksyy tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitilinpäätöksen
- Nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin/yhtymäkokouksiin
- Hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- Nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin.
- Antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- Valvoo kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- Vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- Antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.
- Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen, laitosten tai säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanjohtaja

- Johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa
- Vastaa konserniohjeen mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- Seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle
- Seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämiseksi kunnanhallitukselle.
- Kunnanjohtajalla on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.
- Huolehtii konsernin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolaian mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössääntöksiä, kuntalain mukaisia konsernisääntöksiä sekä hyvää kirjanpitoa. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Raportoinnin sisältö ja rajoitukset

- Liikesalaisuuden piiriin ja muut salassa pidettävät asiat käsitellään emoyhteisönä toimivassa kunnassa salassa pidettävinä.
- Tytäryhteisöjen tulee toimittaa toimintakatsaus maksukausittainen, jossa on arvioitu tavoitteiden toteutumista koko kuluvalle suunnittelukaudella ja mahdollisia poikkeamia tavoitteista sekä tarvetta korjaaviin toimenpiteisiin.
- Raportoinnin yhteydessä yhtiöiden toimitusjohtajat esittelevät kunnanhallituksen kokouksessa sekä välintilinpäätökset, tilinpäätökset ja tulevien vuosien budjetin ja investointisuunnitelmat.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

- Tytäryhteisö toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi 4- vuotisen taloussuunnitelman sekä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.
- Taloussuunnitelmasta tulee käydä ilmi valtuuston tytäryhteisölle asettamat toimintatavoitteet. Investointiohjelman suunnittelukauden tulee olla 4 vuotta ja se tulee toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi. Taloussuunnitteluun liittyvistä käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää viimekädessä tytäryhteisön hallitus.
- Henkilöstösuunnitelma

2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n hallinto uusiutui vuoden 2022 aikana. Yhtiön tilinpäätös 2021 käsiteltiin yhtiökokouksessa vasta syksyllä 2022 johtuen hallinnossa tapahtuneista muutoksista. Vuokra-asunnot Oy otti vuoden 2022 aikana palvelukseensa kirvesmiehen. Muita työntekijöitä Oy:llä ei ollut. Kunta antoi 10.1.2022 § 9 yhtiölle konserniohjausta koskien henkilöstön palkkausta ja uuden toimitusjohtajan nimeämistä. Vuoden 2022 lopulla yhtiö alkoi valmistelemaan kirjanpitopalveluiden siirtämistä Järvinet Oy:lle.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy:n kiinteistön kunnan suoraan hallinnassa olevista tiloista oli vuokrattuna pääosan vuodesta n. 60 %. Keväästä 2022 yhtä tilaa on vuokrattu eri käyttäjille netissä tehtävän varauksen mukaan. Vimpelin Keskuskiinteistöt on peruskorjannut kiinteistöä vuoden 2022 aikana.

Vimpelin Kotipiha Oy asetettiin vuoden 2021 aikana selvitystilamenettelyyn. Tarkoituksena on yhtiön lopettaminen. Selvitysmenettely päättyi syksyllä 2022 ja kaupparekisteriin yhtiön toiminnan päätyminen on merkitty 16.1.2023. Molemmat kunnan omistamat osakkeet ovat olleet vuokrattuna.

Vimpelin Lämpö Oy osti vuoden 2022 aikana omia osakkeitaan. Kunnanhallitus antoi konsernijohtajan kantana 14.3.2022 § 63, että Vimpelin Lämpö Oy voi muuttaa pääomarakennettaan ja ostaa 40 kpl yhtiön osakkeita omistukseensa vähemmistöosakkailta. Yhtiö teki vuotta 2021 paremman tuloksen.

2.6.5. Vuodelle 2022 asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy

	TP 2022	Talousarvio 2022	Ts 2023	Ts 2024	Ts 2025	Tavoite-luokka
Tilojen käyttöaste	92 %	86 %	88 %	91 %	93 %	Toiminnallinen tavoite
Talouden tervehtytämisen suunnitelma	Ei ole toteutunut	Toteutus suunnitelman mukaan	Toteutus suunnitelman mukaan	Toteutus suunnitelman mukaan	Toteutus suunnitelman mukaan	Taloudellinen tavoite
Tilikauden tulos vähintään	51 015 € = > 0	>0	>0	>0	>0	Taloudellinen tavoite
Alijäämä	Ei ole katettu				Alijäämä katettu	Taloudellinen tavoite
Omavaraisuusaste %	>7	>6	>10	>15	>20	Taloudellinen tavoite
Pitkäaikainen vieras pääoma €/asukas	<920 €/asukas	<1050 €/asukas	< 1000 €/asukas	< 950 €/asukas	< 900 €/asukas	Taloudellinen tavoite
Korjausinvestointien suunnitelma	Ei ole toteutunut	Toteutus suunnitelman mukaan	Toteutus suunnitelman mukaan	Toteutus suunnitelman mukaan	Toteutus suunnitelman mukaan	Toiminnallinen tavoite
Korjausinvestointien taso % liikevaihdosta	5 %	20 %	20 %	20 %	20 %	Toiminnallinen ja taloudellinen tavoite

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön taloudellisen tilan vakauttaminen jatkuu edelleen. Inspira Oy teki yhtiölle taloudellisen tilan selvityksen, jonka mukaan taloudellisen tilan tervehtyttämistä jatketaan. Yhtiön omat varat eivät riitä peruskorjausohjelman loppuun saattamiseen, vaan yhtiö tulee tarvitsemaan joko kunnan suoraa rahoitusta oman pääoman ehtoisella lainalla ja / tai kunnan takausta uuteen lainaan. Yhtiöön kuuluva Tuohilatvala Oy on poistettu kaupparekisteristä, koska yhtiöllä ei ole ollut toimintaa. Vuokra-asunnot Oy:llä on siten omistuksessaan rivitalotontti uusasuntotuotantoa varten. Vuoden 2022 lopulla aloitettiin yhtiön taloushallinnon siirto Järvinet Oy:lle.

Tavoitteet eivät toteutuneet alijäämän kattamisen eikä korjausinvestointien osalta.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy

Tavoitteet ja tunnusluvut:

	TP 2022	Ta 2022	TS 2023	TS 2024	Tavoiteluokka
Tilojen käyttöaste	20 %	100 %	100 %	100 %	Toiminnallinen tavoite
Tilikauden tulos	< 0	>0	>0	>0	Taloudellinen tavoite
Omavaraisuusaste %	>20	>20	>20	>20	Taloudellinen tavoite

Vakavaraisuus / omavaraisuusaste 98 %

Kannattavuus 9 %

Maksuvalmius 4,02 %

Tilikauden tulos -7 859,07 €

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiö on saanut alkuvuonna 2023 hallinnassaan olevaa liiketilaa vuokrattua. Kiinteistössä on suoritettu kiireellisiä korjauksia. Käyttöaste paranee ja yhtiön tulovirta vahvistuu.

Asunto Oy Vimpelin Kotipiha

Tavoitteet ja tunnusluvut:

	TP 2022	Ta 2022	TS 2023	TS 2024	Tavoiteluokka
Tilojen käyttöaste	100 %	100 %	100 %	100 %	Toiminnallinen tavoite
Tilikauden tulos	< 0	> 0	> 0	> 0	Taloudellinen tavoite
Alijäämä/ylijäämä	Alijäämä katettu				Taloudellinen tavoite

Yhtiön tulos oli -6 148,03 €. Yhtiön toiminnan lopettaminen on rekisteröity kaupparekisteriin 16.1.2023.

Yhtiöllä ei ollut velkoja ja kunta omisti kaikki yhtiön osakkeet.

Vimpelin Lämpö Oy

Tavoitteet ja tunnusluvut

	TP 2022	Talousarvio 2022, tavoite	TS 2023	TS 2024	Tavoiteluokka
Liittymien osuus kunnan talouksista	45 kpl	> 4 % n. 1000 taloutta	> 4 % n. 1000 taloutta	> 4 % n. 1000 taloutta	Vaikuttavuus-tavoite
Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta	n. 5 % < pienempi kuin kunnallisen tuotannon keskiarvosta.	Pienempi kuin kunnallisen tuotannon keskiarvo	Pienempi kuin kunnallisen tuotannon keskiarvo	Pienempi kuin kunnallisen tuotannon keskiarvo	Tuotantotavoite
Katetuotto %	53,7 %	>40 %	>40 %	>40 %	Kannattavuus-tavoite
Sijoitetun pääoman tuotto	13 %	>5 %	>5 %	>5 %	Kannattavuus-tavoite
Tilikauden voitto / liikevaihdosta	11,9 %	> 5 %	> 5 %	> 5 %	Taloudellinen tavoite
Omavaraisuusaste %	86 %	>53 %	>53 %	>53 %	Taloudellinen tavoite
Suhteellinen velkaantuneisuus %	46 %	alle 50 %	alle 50 %	alle 50 %	Taloudellinen tavoite
Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä €/asukas	17 €/asukas	< 50 €/asukas	< 50 €/asukas	< 50 €/asukas	Taloudellinen tavoite
Osinko omistajalle	0 €	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	Taloudellinen tavoite

Yhtiö saavutti kaikki muut tavoitteet lukuun ottamatta osingon jakoa omistajalle.

Vähemmistöosakkaat myivät osuutensa yhtiöstä Vimpelin Lämpö Oy:lle. Kunta käyttää edustajiensa kautta siten päätösvaltaa yhtiössä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuosille 2024–2025 suurin investointitarve tulee Piko-määräysten vaativasta savukaasupesurin hankinnasta.

2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	13 444	13 492
Toimintakulut	-31 345	-31 054
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	53	-7
Toimintakate	-17 848	-17 569
Verotulot	10 960	10 861
Valtionosuudet	9 728	10 069
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10	
Muut rahoitustuotot	261	62
Korkokulut	-154	-90
Muut rahoituskulut	-30	-53
Vuosikate	2 764	3 280
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 829	-1 857
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	935	1 423
Tilinpäätössiirrot		1
Tilikauden vero	-20	-17
Laskennalliset verot	1	-2
Vähemmistöosuudet	-7	-13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	909	1 392

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43	43
Vuosikate/Poistot, %	151	177
Vuosikate, euroa/asukas	1 035	1 190
Asukasmäärä	2 672	2 756

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Konsernin toimintatuotot / toimintakulut % oli 43 %.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan konsernin tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Konsernin vuosikate poistoista on 151 % vuonna 2022.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelin vuoden 2022 konsernin vuosikate oli 1 035 euroa/ asukas ja heikentyi hieman verrattuna edelliseen vuoteen.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 764	3 280
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-20	-17
Tulorahoituksen korjaukset	-120	-35
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 392	-2 278
Rahoitusosuudet investointimenoihin	76	184
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	23	238
Toiminnan ja investointien rahavirta	332	1 372
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-4
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 491	266
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 445	-1 310
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000	-15
Oman pääoman muutokset	-545	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-188	-612
Rahoituksen rahavirta	-687	-1 675
Rahavarojen muutos	-355	-303
Rahavarat 31.12.	1 622	1 977
Rahavarat 1.1.	1 977	2 280
Rahavarojen muutos	-355	-303

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-2 378	-1 425
Investointien tulorahoitus, %	119	157
Laskennallinen lainanhoitokate	1,23	1,5
Lainanhoitokate	1,82	2,41
Kassan riittävyys (pv)	16,73	20,73

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta

2022	332.972,04
2021	1 371 635,14
2020	-99.808,14
2019	-2.442.931,62
2018	-1.539.524,11

Investointien tulorahoitus – Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli konsernitasolla 119 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Konserni voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokateen.

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,23 vuonna 2022.

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Konsernin lainanhoitokate oli 1,82 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Vuonna 2022 kassan riittävyys oli 16,73 pv.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	169	186
Muut pitkävaikuttiset menot	432	367
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 499	2 376
Rakennukset	20 246	20 372
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 795	3 930
Koneet ja kalusto	899	1 017
Muut aineelliset hyödykkeet	34	34
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 200	469
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	325	275
Osakkeet ja osuudet	702	727
Lainasaamiset	3	4
Muut saamiset	143	143
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	63	66
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	58	56
Muut toimeksiannot	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	229	222
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 452	1 659
Lainasaamiset		13
Muut saamiset	323	142
Siirtosaamiset	282	226
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	26	322
Rahat ja pankkisaamiset	1 596	1 655
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 478	34 262

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 970	10 970
Muu oma pääoma	23	23
Edellisten tilikausien yli (alijäämä)	954	87
Tilikauden yli (alijäämä)	910	1 392
VÄHEMMISTÖOSUUDET	367	383
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	131	164
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	62	66
Lahjoitusrahaston pääomat	47	44
Muiden toimeksiantojen pääomat	16	17
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 508	12 303
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	188	192
Laskennalliset verot	19	20
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	3 000	4 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 238	1 445
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta	47	47
Saadut ennakot	49	49
Ostovelat	1 369	1 615
Muut velat	297	368
Siirtovelat	1 283	1 077
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 478	34 262

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste %	38	38
Suhteellinen velkaantuneisuus%	61,38	61,20
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 864	1 479
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	697	537
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	17 795	17 795
Konsernin lainat €/asukas	6 660	6 457
Konsernin lainat ja vuokravastuut, 31.12.	18 054 102	18 006 347
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 757	6 534
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	3	4
Kunnan asukasmäärä	2 672	2 756

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50 %. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan konsernin vuoden 2022 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 38 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2022 oli 61,38 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Konsernin kertynyt yli-/alijäämä 697 € / asukas.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Konsernin lainakanta 31.12.2022 oli 17 795 453,70 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Konsernin lainat 31.12.2022 olivat 6 659,98 euroa / asukas.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 18 054 102,34 €.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 6 756,77 euroa / asukas 31.12.2022.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin lainasaamiset olivat 31.12.2022 yhteensä 3 456,00 euroa.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien **henkilöiden keskimääräinen lukumäärä** 31.12.2022 46 henkilöä.

2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalain 115.2 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Usealle vuodelle ulottuva toimenpideohjelma tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Toimenpideohjelmaan otetaan ne tuloja lisäävät ja menoja vähentävät toimenpiteet, jotka eivät sisälly varsinaiseen taloussuunnitelmaan. Toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina. Erillisessä toimenpideohjelmassa voidaan tehdä periaateratkaisut tarvittavien toimenpiteiden määrästä ja rahamääräisestä tasosta, vaikka niiden kohdistumista tehtävittäin ei vielä olisikaan ratkaistu.

Vimpelin kunnan talous vahvistui vuonna 2022. Merkittävin syy tähän oli verotulojen ennakolta suurempi kasvu ja rahoitustuottojen kasvu sote-kuntayhtymien ylijäämäpalautusten vuoksi. Tilikauden tulos poisto- ja jälkeä oli 794.541,98 euroa.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2022 tilikauden tulos + 794.541,98 euroa siirretään edellisen tilikauden yli-/alijäämätilille. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen ylijäämää on kunnan taseessa 1.600.453,95 euroa.

Vimpelin kunnan taseen ali- / ylijäämän muodostuminen vuodesta 2011 lukien näkyy seuraavasta taulukosta.

Tilinpäätösten ja taseen yli-/alijäämät	
TP 2011 alijäämä	-1.335.917,82
TP 2012 alijäämä	-1.655.612,09
TP 2013 alijäämä	-527.547,56
TP 2014 alijäämä	-221.139,17
TP 2015 ylijäämä	1.397.726,12
TP 2016 ylijäämä	1.482.844,84
TP 2017 ylijäämä	961.529,27
TP 2018 alijäämä	-503.010,33
TP 2019 alijäämä	-1.154.485,45
TP 2020 ylijäämä	1.240.913,36
Taseen alijäämä 31.12.2020	-165.830,07
TP 2021 ylijäämä	971.742,04
Taseen ylijäämä 31.12.2021	805.911,97
TP 2022 ylijäämä	794.541,98
Taseen ylijäämä 31.12.2022	1.600.453,95

Taseeseen kertynyt ylijäämä €/asukas
(tavoitearvo 300–400 €/asukas)

	TP 2021	TP 2022	TP 2021 + TP 2022 + TA 2023
Ylijäämä €/asukas	292	599	852
Asukasluku 31.12.2022	2756	2672	2672

2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Uuden kuntalain (410/2015) 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vimpelin kunnan talous täyttää edelleen vielä voimassa olevista kriteereistä kaksi eli tuloveroprosenttia koskeva kriteeri sekä suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri.

Kunta jatkaa edelleen **kunnanvaltuuston 24.8.2020 § 60 hyväksymää talouden tasapainottamisohjelmaa** vuoden 2022 aikana.

Talousarviossa vuodelle 2022 on esitetty talouden tasapainottamistoimenpiteet.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet ja ajallinen kohdistuminen	Ta 2022 valmistelu	Tp 2022
	2022	
Taksat ja maksut nostetaan kaikissa palveluissa ja toiminnoissa	10 000	Ei toteutettu
Tuntikehyyksen vähentäminen oppilasmäärän pienentyessä, tehty 2020	40 000	Toteutuu lv. 2024–2025
Esikouluryhmien vähentäminen yhteen	20 000	Toteutuu lv. 2023–2024
Kotihoidon tuen vähentäminen lasten lukumäärän laskiessa	20 000	Toteutunut
Rakennusvalvonnan taksojen ja maksujen korotus	2 000	Toteutui
Ylläpidettäviin kiinteistöihin toteutetaan energiansäästötoimenpiteitä ja kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan	20 000	Toteutui osittain
Yhden esimiehen malli ruoka- ja siivouspalveluissa	20 000	Toteutui
Muut säästötoimenpiteet talousarvion 2022 valmistelussa huomioitavaksi ohjelman mukaan	39 000	Ei toteutunut
Yhteensä	171 000	

Kunnanhallituksen selvitys talouden tasapainottamisohjelman riittävydestä

Talousarvioon vuodelle 2022 suunnitellut toimenpiteet toimintakatteen osalta eivät toteutuneet suunnitellusti. Pääasiallisena syynä olivat erilaiset sisäilmaongelmista johtuvat lisäkustannukset erityisesti siivoustyöpalvelujen käytössä olevissa kiinteistöissä. Ukrainan sodan vaikutukset mm. lämmityksen, sähkön sekä elintarvikkeiden hintoihin loppuvuodesta 2022 aiheuttivat lisäkustannuksia vuodelle 2022 erityisesti teknisessä toimessa. Lyhytaikaisten lainojen korkokustannukset nousivat syksystä 2022 lukien. Toisaalta erikoissairaanhoidon kustannukset laskivat aikaisempien vuosien tasosta. Yhteisöverojen sekä kiinteistöverotulojen nousu sekä sotekuntayhtymien ylijäämien palautukset paransivat vuosikatetta.

	TP 2022	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot	4184566,0	4106168,0	4136630,0
<i>Myyntituotot</i>	2872846,0	3060294,0	3194819,0
<i>Maksutuotot</i>	30098,0	48002,0	42865,0
<i>Tuet ja avustukset</i>	209667,0	25890,0	27066,0
<i>Muut toimintatuotot</i>	1071955,0	971982,0	871880,0
Toimintakulut	-22537640,0	-22355963,0	-21319423,0
<i>Henkilöstökulut</i>	-2315757,0	-2105795,0	-2024783,0
<i>Asiakaspalvelujen ostot kunnilta</i>	-16549374,57	-16824108,0	-16435687,0
<i>Muiden palvelujen ostot</i>	-1616052,0	-1637832,0	-1346823,0
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-1267059,0	-1162678,0	-995976,0
<i>Avustukset</i>	-176260,0	-160203,0	-156960,0
<i>Muut toimintakulut</i>	-500437,0	-465347,0	-359194,0
TOIMINTAKATE	-18240374,56	-18249795,0	-17182793,0
Verotulot	10960338,0	10860520,0	10147576,0
Valtionosuudet	9117671,0	9446945,0	9285668,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-4105,77	-18212,0	-28964,0
VUOSIKATE	1833529,16	2039458,0	2221487,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1038987,0	-1067716,0	-980574,0
TILIKAUDEN TULOS	794541,98	971742,0	1240913,0

Taulukko: Tilikauden tulos 2020–2022

Kunnanhallitus teetti Inspira Oy:llä selvityksen hyvinvointiuudistuksen taloudellisista vaikutuksista Vimpekin kunnan talouteen. Selvitys esiteltiin kunnanvaltuustolle valtuuston iltakoulussa syyskuussa 2022.

Selvityksen mukaan kunnan talouden ennustetaan olevan ylijäämäinen vuoteen 2027 asti, jonka jälkeen talous kääntyy alijäämäiseksi. Vuoden 2027 päätteeksi taseessa on kertynyttä ylijäämää noin 3,3 miljoonaa euroa, joka laskee alijäämäisten vuosien seurauksena noin 2,1 miljoonaan euroon vuoden 2031 päätteeksi. Selvityksessä annetun suosituksen mukaan Vimpekin kunnan tulee tavoitella seuraavan vuosikymmenen aikana vähintään 1,3–1,4 milj. euron vuosikatetta, jotta kunnan talous on tasapainossa. Suunniteltujen investointien ja niiden vuoksi otettavan lainan rahoittamiseksi vuosikatetta on kyettävä vahvistamaan 0,7–0,8 milj. euroa v. 2031.

Koska aikaisempien vuosien taseen alijäämät on saatu katettua ja taseessa on 1,6 milj. euron ylijäämä, pitää kunnanhallitus v. 2022 talouden tasapainottamista tässä vaiheessa riittävänä. Talouden tasapainottamista tulee hyvästä tuloksesta huolimatta edelleen jatkaa, eikä toimintatuloja vähentäviä tai toimintamenoja kasvattavia toimia tule tehdä. Talouden toteutumisen seuranta v. 2023 ja suunnitelmavuosina tulee olla ajantasaisista kaikissa toimielimissä erityisesti sen vuoksi, että sekä toimintojen että talouden rakenne muuttui oleellisesti hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta lukien.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, ovatko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous-, ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle menotai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §).

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euromääräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisena osuutena.

Vuoden 2022 talousarvion käyttötalouden osalta määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä:

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla (sitovuustaso osasto 02)
- lautakuntaan nähden vastuualuetasolla (sitovuustaso osasto 03)

Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden hankeryhmittäin investointimenot, investointitulot ja investointinetto.

Valtuustoon nähden sitovat hankeryhmät:

Kunnanhallitus (kunnanhallitus päättää hankeryhmän sisällä)

Sivistystoimen irtaimisto (kunnanhallitus päättää hankeryhmän sisällä)

Perusturvan irtaimisto (kunnanhallitus päättää hankeryhmän sisällä)

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Uudisrakentaminen

Tekninen toimen irtaimisto (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)

Peruskorjaus (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)

Yleiset alueet (erikseen valtuustoon nähden sitovia kaavatiet ja urheilu- ja ulkoilualueet)

- Kaavatiet (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)

- Urheilu- ja ulkoilualueet (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä vapaa-aikalautakuntaa kuultuaan)

Vesihuoltolaitos (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)

Sitovia eriä tuloslaskelmassa ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja menot ja tulot. Poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat rahoitustoiminnan, lainakannan ja muut maksuvalmiuden muutokset.

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2022 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat **viranhaltijat**:

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Hallinto- ja talousjohtaja
Tekninen lautakunta	Vapaa-aikasihteeri
	Tekninen johtaja
Investoinnit	Ympäristösihteeri
	Kunnanjohtaja
	Hallinto- ja talousjohtaja
	Vapaa-aikasihteeri
	Tekninen johtaja

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet: kunnanhallituksen, vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnan ja teknisen lautakunnan jäsenet.

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta (ulk.)	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	TP22/TA22 €-muutos	TP22/TA22 %-muutos
Tuotot	3 173,80	3 150,00	6 096,60	-2 946,60	193,5
Kulut	-11 977,88	-7 576,00	-6 803,42	-772,58	89,8
Toimintakate	-8 804,08	-4 426,00	-706,82	-3 719,18	16,0

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vuonna 2022 toimitettiin aluevaalit.

3.1.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta (ulk.)	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	TP22/TA22 €-muutos	TP22/TA22 %-muutos
Tuotot					
Kulut	-11 912,85	-9 996,00	-10 381,16	385,16	103,9
Toimintakate	-11 912,85	-9 996,00	-10 381,16	385,16	103,9

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen.

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastuksen tehtävänä on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastaa, onko kunnan hallintoa ja taloutta hoidettu kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti sekä muutoin asianmukaisesti.

Tilikausilla 2021–2024 ja optio vuodelle 2025 tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy vastuullisena tilintarkastajana Janne Kulju.

Arvio:

Tilintarkastus toteutui vuonna 2022 asianmukaisesti ja hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Tarkastuslautakunta kokoontui syksyllä 2022 8 kertaa, yhteensä 70 §:ää.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021 käsiteltiin kunnanvaltuustossa 13.6.2022 § 61. Tilinpäätös vuodelta 2021 hyväksyttiin ja tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus 13.6.2022 § 62.

3.1.3 Kunnanhallitus

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA MÄÄRÄRAHAT/ kunnanhallitus

Kunnanhallitus (ulk.)	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	TP22/TA22 €-muutos	TP22/TA22 %-muutos
Tuotot	15 218,12	132 871,00	166 693,60	-33 822,60	125,5
Kulut	-18 138 573,54	-18 075 483,00	-17 991 565,71	-83 917,29	99,5
Toimintakate	-18 123 355,42	-17 942 612,00	-17 824 872,11	-117 739,89	99,3

Kokonaiskustannusten vähennys toimintakatetasolla yhteensä -117 739,89 euroa. Tuotot lisääntyivät 33 822,60 euroa pakolaisten vastaanoton tulolisäyksen vuoksi. Myös kulut lisääntyivät samasta syystä. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ylijäämien palautus oli 112 700 euroa, mikä palautettiin vuosien 2020–2022 palvelumaksujen suhteessa kunnille. Tämä vähensi asiakaspalvelujen ostoja. Kokonaisuutena talousarvio toteutui suunnitellusti.

Seuraavassa erittely valtuustoon nähden sitovasta määrärahasta / kunnanhallitus.

Yleishallinto (ulk.)	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	TP22/TA22 €-muutos	TP22/TA22 %-muutos
Tuotot	8 361,29	126 971,00	161 346,36	-34 375,36	127,1
Kulut	-741 783,90	-865 760,00	-878 579,14	12 819,14	101,5
Toimintakate	-733 422,61	-738 789,00	-717 232,78	-21 556,22	97,1

Kunnanhallituksen vastualue sisältää seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten talteenotto ja säilytys, yhteiskuntasuhteet, toimikunnat, catering, kunnan markkinointi, isännöintipalvelut, sivistystoimen tilaajalautakunnan palkkiot, tukityöllistäminen sekä kansainvälisyysuhanke.

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, KT-kuntatyönantaja sekä kunnan jakamiin yleisavustuksiin ja kylien kehittämisrahaan varatun määrärahan.

Alla yleishallinnon erittely toimintakate –tasolla (ulkoinen / sisäinen)

	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022
Kunnanvaltuusto	-53 094,11	-37 140,00	-30 503,79
Kunnanhallitus	-187 337,86	-187 571,00	-202 719,00
Hallinto ja toimisto	-254 706,67	-260 907,00	-298 311,51
Muu toiminta	-184 188,94	-196 300,00	-193 148,34
Nuorten työllistäminen	-12 604,09	-14 351,00	-12 376,27
Löytöeläinten säilytys	-7 200,00	-8 000,00	-7 200,00
Yhteiskuntasuhteet	-8 651,01	-16 900,00	-11 448,71
Catering	-10 530,65	-11 255,00	-10 218,59
Kunnan markkinointi	-22 039,07	-20 500,00	-5 409,81
Isännöintipalvelut	-6 600,00	-7 200,00	0,00
Sivistystoimen tilaajalautakunta	-3 441,92	-2 166,00	-2 726,56
Nordic Baseball / Kansainv. hanke	-23 411,90	-3 021,00	6 875,31
Business and entertainment hanke		0	0,00
Pakolaisten vastaanotto		-15 000,00	8 798,42

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, kuntatyöntekijät sekä kunnan jakamiin yleisavustuksiin. Tukityöllistämismäärärahalta varaudutaan pääasiassa kunnan velvoitetyöllistämisestä aiheutuviin menoihin.

Hallinto- ja toimisto -palvelujen ylitys johtuu tilapäisen työntekijän palkkakulusta ja jaksotettujen palkkojen lisäkulusta (lomapalkkajaksotus) sivukuluineen.

Toimistopalvelut	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	TP22/TA22 €-muutos	TP22/TA22 %-muutos
Tuotot	6 856,83	5 900,00	5 347,24	552,76	90,6
Kulut	-46 846,96	-54 950,00	-47 972,60	-6 977,40	87,3
Toimintakate	-39 990,13	-49 050,00	-42 625,36	-6 424,64	86,9

Toimistopalvelut sisältää monistuksen, ICT:n, tilitoimistopalveluiden ja postituksen kustannukset.

ATK-kustannus syntyy mm. kunnassa käytössä olevien eri ohjelmien ylläpitokuluista, palvelinkustannuksista ja ylläpitopalvelusta. Tilitoimistopalvelut pitävät sisällään mm. kirjanpito- ja palkanlaskennan palvelut kunnanhallituksen vastuualueella.

Henkilöstöpalvelut	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	TP22/TA22 €-muutos	TP22/TA22 %-muutos
Tuotot					
Kulut	-19 276,49	-43 710,00	-33 517,87	-10 192,13	76,7
Toimintakate	-19 276,49	-43 710,00	-33 517,87	-10 192,13	76,7

Henkilöstöpalvelut sisältää henkilöstöhallinnon, henkilöstöjaoston, yhteistyötoimikunnan, työpaikkaruokailun ja tyky-toiminnan kustannukset sekä pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen korvaukset ja muut työsuojeluun liittyvät kustannukset. Kustannuspaikalle on siirretty jakamattomat eläkemenukset.

Muu yhteistoiminta	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	TP22/TA22 €-muutos	TP22/TA22 %-muutos
Tuotot					
Kulut	-396 578,55	-456 192,00	-376 063,67	-80 128,33	82,4
Toimintakate	-396 578,55	-456 192,00	-376 063,67	-80 128,33	82,4

Muu yhteistoiminta sisältää projektien kuntaosuudet, elinkeinotoimen, palo- ja pelastustoimen kustannukset.

Elinkeinotoimi: -60 200,05 € (TA -78 053 €)

Palo- ja pelastustoiminta: - 286 980,70,05 € (TA -293 139 €)

Projektit: - 28 882,92 € (TA -85 000 €).

Vimpelin kunta / Rahoitettavat hankkeet (Päivitystilanne 3/2023)

	Hallinnoija	Hankeaika	Päätös	Kok. kust.	Vimpelin osuus	2021	2022	2023	2024	Kuntarajan jakoperuste
Aisapari ry 2s/LEADER	Aisapari ry.	1.1.2020-31.12.2027	Kv 24.8.2020		118 776	14 842	14 842	14 847	14 847	max 5,25 e/as/vuosi
Elintarvikekeh tutkim.professuuri	EPKY	1.8.2018-31.7.2023	Kh 18.6.2018	550 000	1 750	350	505	350		asukasluku
Yrittäjien omistajan-vaihdosneuvonta	E-P:n Yrittäjät	1.1.2020-31.12.2023	Kh 7.9.2020	459 000	2 931	977	977	977		asukasluku
EPANET-korkeakouluverk. koord.	EPKY	1.1.-31.12.2021 1.1.2022-31.12.2024	Kh 5.10.2020 Kh 11.10.2021	265 000	3 970	3 970	3 840	3 840	3 840	
Työ etsii teki-jäänsä	JPYP	1.11.2019-30.9.2021		131 240	3 150	3 150				
Ruokaketjun kestäväen uudistumisen tutkimusjohtaja	Ruralia Instituutti	1.1.2020 - 31.12.2024	Kh. 18.11.2019	525 000	1 150	155		230	230	
VETEK - Vetoa tekniikan aloille	Sedu/ SeAmk	1.3.2020 - 30.6.2022	Kh 17.2.2020	408 360	887	380	254			
RoboCont	Jami	1.4.2020 - 31.7.2022	Kh 2.11.2020	228 164	2 000	2 000				asukasluku
JärviseutuGoes Smart	JPYP	1.9.2020 - 30.6.2022		120 000	Sisältyy Aisaparin Leader maksuosuuksiin					Leader €/as
Kotouttaminen tutuksi	JPYP	1.9.2020 - 30.6.2021		52 259	Sisältyy Aisaparin Leader maksuosuuksiin					Leader €/as
Yritystoiminnan kehittäminen poikkeustil.	JPYP / AKKE	1.5.2021 - 30.4.2022	Kh 3.5.2021	62 500	1 750	1 160	590			asukasluku
FoodHub	SeAMK / Into Sjoki	1.1.2020 - 31.12.2021	Kh 17.2.2020	238 560	500	250				Osallistuva yritys
Etelä-Pohjanmaan Maa. kork.koulu	SeAMK	1.1.-31.12.2021	Kh 18.11.2019			3 604	3 592			1 €/asukas
Sueviitti - Järvi-seudun koulutuspalvelut	Sivistystoimi	1.1.2020 - 31.12.2021	Kj 3.2.2020	10 000	1 600					
Vedet kuntoon ja tutuiksi (Veto)	Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry	1.1.2019 - 31.12.2021	Kh 23.4.2019	125 700	12 132	5 513				
SEUTUrekry	JPYP	1.1.2022-30.6.2023	Kj 15.9.2021	50 778	2 893		1 928	963		asukasluku
Ähtävänjoen kalatien esiselvitys	Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry		Kh 18.1.2021			200				
Raaka-ainetta kestävästi suometsistä	Suomen metsäkeskus	1.8.2020-31.2.2022	Kh 27.4.2020	160 093	222	222				
Kylätalo -hanke	Lakaniemi-Pokela-Pyhälähti kyläseura	1.1.2020-31.12.2021	Kh 2.12.2019 Kh 16.11.2020 Kh 15.3.2021	340 528	45 707	16 080				
Welcome2EP	Kurikan kaupunki	1.9.2021-31.8.2022	Kh 15.3.2021	257 200	1 672	836	791			
Aluehistorian ja kulttuuriperinnön professuuri -hanke	EPKY	1.1.2022-31.12.2026	Kh 13.9.2021		2 450		490	490,00		
Liiketoimintaa uudessa normaalissa	JPYP	1.11.2021-31.3.2023		119 740	1 876			386,00		asukasluku
Verkostot kasvun lähteenä	JPYP	1.8.2021-31.5.2022		52 060	815					asukasluku
Kasvuyrittäjyyden vahvistaminen Järvi-Pohjanmaalla	JPYP	1.11.2021-31.8.2023	Kh 12.12.2022	150 260	2 149		1 074			
Uuden teknologian mahdollisuudet -hanke	Alavuden kehitys Oy	1.3.2023-28.2.2025	Kj 14.12.2022		2 847			949,00	949,00	
						53 689	28 883	17 893	19 866	

Lisäksi valtuuston nähden sitovaan tasoon sisältyvät perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatustalveluiden sekä maaseutuhallinnon palveluiden ostot, joista alla esitetään erittely. Sivistystoimen ostopalvelusta kotihoidontuen osuus näkyy Vimpelin kunnan talousarvion tuloslaskelmassa kohdassa avustus (-62 331,64 euroa) ja loppuosa kohdassa palvelujen osto.

Perusturvalautakunta	TP 2021	TA 2022	TA 2022 + muutos	TP 2022	Tot. % TA 2022	Muutos € TP22/TA22	Muutos- %
Yleishallinto ja Hankkeet	5 917	7 377	7 377	7 319	99,2	-58	-0,8
Terveyspalvelut							
Vast.otto ja terv.neuv.	1 562 960	1 540 937	1 540 937	1 449 606	94,1	-91 331	-5,9
Erikoissairaanhoido	4 419 812	4 039 839	4 039 839	3 805 704	94,2	-234 135	-5,8
Suun terveydenhoito	302 243	298 820	298 820	324 890	108,7	26 070	8,7
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	69 079	97 200	97 200	60 097	61,8	-37 103	-38,2
Kuntoutus	212 109	186 803	186 803	197 228	105,6	10 425	5,6
Ikäihmisten palvelut							
Hoito- ja hoiva	3 468 037	3 314 201	3 314 201	3 642 864	109,9	328 663	9,9
Sosiaalipalvelut							
Aikuisten palvelut	662 163	615 846	615 846	606 314	98,5	-9 532	-1,5
Perhepalvelut	386 136	482 131	482 131	401 774	83,3	-80 357	-16,7
Vammaispalvelu	1 208 054	1 319 905	1 319 905	1 224 185	92,7	-95 720	-7,3
Perusturvaltk yht.	12 296 510	11 903 059	11 903 059	11 719 981	98,5	-183 078	-1,5

Sivistyslautakunta	TP 2021	TA 2022	TA 2022 + muutos	TP 2022	Tot. % TA 2022	Muutos € TP22/TA22	Muutos- %
Sivistystoimen projektit	4 206						
Perhepäivähoito	111 217	111 845	111 845	108 895	97,4	-2 950	-2,6
Eryitysvahaiskasvatus	11 777	11 773	11 773	23 242	197,4	11 469	49,3
Päiväkotihoido	720 704	652 707	652 707	752 996	115,4	100 289	13,3
Kotihoidontuki	73 035	76 570	76 570	62 332	81,4	-14 238	-18,6
Esi- ja perusopetus	3 108 028	3 213 126	3 213 126	3 145 649	97,9	-67 477	-2,1
Kuraattoritoiminta	43 146	64 123	64 123	68 229	106,4	4 106	6,4
Vimpelin lukio	195 058	195 211	195 211	206 042	105,5	10 831	5,5
Musiikkiopisto	91 929	80 354	80 354	81 186	101,0	832	1,0
Kansalaisopisto	30 665	49 503	49 503	38 001	76,8	-11 502	-23,2
Kirjastopalvelut	213 457	216 506	216 506	240 175	110,9	23 669	10,9
Nuorisotoimi	67 361	23 603	23 603	19 724	83,6	-3 879	-16,4
Sivistysltk yht.	4 670 583	4 695 321	4 695 321	4 746 469	101,1	51 148	1,1

Maaseututoimi	TP 2021	TA 2022	TA 2022 + muutos	TP 2022	Tot. % TA 2022	Muutos € TP22/TA22	Muutos- %
Maataloustoimen hallinto	6 219	7 717	7 717	7 078	91,7	-639	-9,0
Maatalouden tuki ja viran- omaistehtävät	37 159	41 891	41 891	38 040	90,8	-3 851	-10,1
Maaseutupalv. kehittäminen	4 476	6 883	6 883	5 480	79,6	-1 403	-25,6
Maaseututoimi yht.	47 854	56 491	56 491	50 598	89,6	-5 893	-11,6

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022 kunnanhallitus

Elinkeinopolitiikka, Elinvoima		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)
Elinvoiman vahvistaminen	Uusi kuntastrategia tehty ja hyväksytty	Kuntastrategia hyväksytty kunnanvaltuustossa Toteutui
Kunnan alueella olevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Markkinavuoropuhelu yrittäjien kanssa	Toteutui
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Maanhankinta teollisuuden tarpeita varten, ohjeellinen tonttijako, investointiosa-tarveharkintainen	Ei toteutettu
Yritysten tukeminen osaavan työvoiman hankinnassa	Toteutetaan kysely yrityksille työvoimatilanteesta Kohdennetut toimenpiteet yritysten työvoimatarvekyselyn pohjalta, hankkeet	Ei toteutettu JPYP:n sivuilla on linkki, josta löytyvät kunnittain kaikki avoimeksi julistetut työpaikat. Osallistuminen hankkeiden toimenpiteisiin Toteutui
Kunnan omistamien liikekiinteistöjen ja teollisuustilojen yhtiöittäminen	Kunnan omistamien liikekiinteistöjen ja teollisuustilojen yhtiöittäminen valmistelaan vuoden 2022 aikana	Ei toteutunut
Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle	Ei toteutunut Henkilöstöressurssivajaus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Määritellään vuosittaiset painopistealueet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kaikissa kunnan palveluissa	Määriteltä v. 2023 Toteutui
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Vuosittainen hyvinvointikertomus	Ei toteutunut Henkilöstöressurssivajaus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Päätösten vaikutusten ennakoarviointi asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen otetaan käyttöön	Ei toteutunut Henkilöstöressurssivajaus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Kolmannen sektorin aktivoiminen ja tapahtumien tukeminen, kylien kehittämistä	30 000 euroa jaettu Toteutui
Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)
Vakaa talous	Talous tasapainossa	Alijäämä taseessa ≤ 0 €/as Toteutui
	Vuosikate riittää investointien toteutukseen Lainanhoitokate positiivinen	Vuosikate \geq nettoinvestoinnit Ei toteutunut, yli 85 541,64 Lainanhoitokatte tavoitearvo ≥ 1 Toteutui
Sivistys- ja varhaiskasvatuksen toimintaedellytysten parantaminen	Hybridikeskuksen valmistelu -rakennuspaikka -hankesuunnitelma	Rakennuspaikka päätetty, Pedagoginen suunnitelma tehty, hankesuunnitelmaa ei ole päätetty. Toteutui osittain

3.1.4. Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävääalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Lautakunnan toiminta ja talous.

Lautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana 6 kertaa ja käsitteli yhteensä 32 pykälää.

Vapaa-aikatoimen hallinto

Vapaa-aikatoimen hallinto on jaettu luottamusmieshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmieshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, KuEL varhe-maksut, henkilöstöhallinto-, tilitoimisto- ja atk-kustannukset.

Toimintakate 111,1 %. Selite: luottamistoimipalkkioiden ylitys, työterveyshuollon ja vaatteiston hankinnan kustannukset kohdennettu hallinnon kustannuspaikoille.

3.1.4.1. Liikuntatoimi

Liikuntatoimi luo edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ja vastaa kunnan seuraavien toimintojen järjestämisestä sekä organisoinnista; liikuntatapahtumat, kerhotoiminta, kuntalaisten liikunnanohjaus/neuvonta, uimaopetus, erilaiset liikuntakampanjat, liikuntatilojen vuokraus, kuntosalikorttien myynti ja liikuntapaikkojen kehittäminen.

Toimintakate 79,7 %. Selite: kuntosalin käyttömaksujen ennakoitua suurempi tuotto.

3.1.4.2. Nuorisotoimi Vimpeli

Nuorisotoimen järjestämä nuorisotyö on perusnuorisotyötä, jonka tarkoituksena on tarjota pääsääntöisesti 13–18-vuotiaille nuorille turvallista ja ohjattua vapaa-ajan toimintaa. Nuorisotyön avulla pyritään tukemaan nuorten kasvua ja kehitystä sekä edistämään heidän hyvinvointiaan. Lisäksi tarkoituksena on edistää nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Toimintakate 122,7 %. Selite: kameralaitteiden asennus Monttuun, matkakustannukset nuorisotoimen järjestämiin matkoihin, kohonneet henkilöstökustannukset ja elintarvikekustannukset Monttuun.

3.1.4.3. Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto edustaa kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja. Tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi nuorisovaltuusto edistää vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin. Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Toimintakate 116,4 %. Selite: nuorisovaltuustolaisten aktiivinen osallistuminen kokouksiin on johtanut budjetoitua suurempiin luottamustoimipalkkioihin.

3.1.4.4. Kulttuuritoimi

Vimpelin kunnan kulttuuritoiminta ja toimintojen järjestäminen toteutetaan pääasiassa avustuksien jakamisen myötä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Toimintakate 87,0 %. Selite: myönnettyjä kulttuuritoimen kohdeavustuksia ei ole haettu maksatukseen.

3.1.4.5. Museot

Vimpelin kunta omistaa pesäpallo ja suksitehdasmuseot. Vapaa-aikatoimi piti vuonna 2022 pesäpallomuseota uudessa paikassa yleisölle avoimena toukokuun alusta alkaen. Pesäpallomuseo on ollut siitä lähtien avoimena päivittäin sähköisen kulunvalvontajärjestelmän avulla. Suksitehdasmuseon kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä Vimpeli Seuran kanssa. Yhdistys järjestää tilausryhmille museokierroksia ja lisäksi järjestää alueella erilaisia kulttuuritapahtumia.

Toimintakate 68,4 %. Selite: pesäpallomuseon tuotot ja osa kuluista kohdennettu kiinteistön kustannuspaikan kohdalle.

3.1.4.6. 100- vuotta pesistä museossa hanke

Hankkeen avulla kehitettiin Vimpelissä sijaitsevan Suomen Pesäpallomuseon toimintaa ja luotiin museon ympärille erityyppisiä oheistoimintoja. Hankkeessa hyödynnettiin museon uuden keskeisen sijainnin tuomia mahdollisuuksia toiminnan järjestämisessä. Hankkeen toiminnoilla haluttiin parantaa kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä sekä vahvistaa paikallidentiteettiä. Samalla pyrittiin lisäämään Vimpelin tunnettavuutta ja edistämään matkailua.

Toimintakate -100 %. Selite: kuntarahan osuus hankkeesta.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOIVAT MÄÄRÄRAHAT

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta (ulk.)	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA 2022% muutos
Tuotot	43.072,53	82.715,00	67.605,71	-15.109,29	81,7%
Kulut	-141.405,05	-214.503,00	-209.713,85	+4.789,15	93,4%
Toimintakate	-98.332,52	-141.788,00	-142.108,14	-320,14	100,2%

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen vastuualue sisältää seuraavat toimintameno- ja toimintatulo- ja toimintakatteesta

Alla olevassa taulukossa on informatiivinen erittely toimintamenoista, toimintatuloista ja toimintakatteesta

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA2022% muutos
Tuotot	1,16	25,00	415,30	+390,30	1661,2%
Kulut	11.247,33	-10.457,00	-12.001,73	-1.544,73	114,8%
Toimintakate	11.246,17	-10.432,00	-11.586,43	-1.154,43	111,1%

Liikuntatoimi	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA2022% muutos
Tuotot	12.112,50	10.100,00	16.429,02	+6.329,02	162,7%
Kulut	-64.210,70	-62.773,00	-58.400,89	+4.372,11	93,0%
Toimintakate	-52.098,20	-52.673,00	-41.971,87	+10.701,13	79,7%

Nuorisotoimi	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA2022 % muutos
Tuotot		50,00	1.062,09	+1.012,09	2124,2%
Kulut	-10.306,82	-40.033,00	-50.134,53	-10.101,53	125,2%
Toimintakate	-10.306,82	-39.983,00	-49.072,44	-9089,44	122,7%

Nuorisovaltuusto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA 2022 % muutos
Tuotot			1.010,00	+1.010,00	100,0 %
Kulut	-12.097,13	-10.400,00	-13.112,40	-2.712,40	126,1 %
Toimintakate	-12.097,13	-10.400,00	-12.102,40	-1.702,40	116,4 %

Kulttuuritoimi	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA 2022 % muutos
Tuotot					
Kulut	-14.364,08	-22.100,00	-19.235,59	+2.864,41	87,0 %
Toimintakate	-14.364,08	-22.100,00	-19.235,59	+2.864,41	87,0 %

Museot	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA2022 % muutos
Tuotot	125,35	300,00	0	-300,00	
Kulut	-220,42	-6.500,00	-4.243,66	+2256,34	65,3 %
Toimintakate	-95,07	-6.200,00	-4.243,66	+1.956,34	68,4 %

100- vuotta pesistä museossa hanke	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP/TA 2022 ylitys+ /alitus -	TP2022/ TA 2022% muutos
Tuotot		72.240,00	48.689,30	-23.550,70	67,4 %
Kulut		-72.240,00	-55.696,73	+16.543,27	77,1 %
Toimintakate		0	-7.007,43	-7.007,43	-100,0 %

Toiminnalliset tavoitteet, VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVIK TAVOITTEET

Elinkeinpolitiikka, Elinvoima Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	Selvitys TP 2022
Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy	Elintapaohjauksen palvelumalli yhteistyössä Lappajärven kunnan sekä Hotelli Kivitipun kanssa.	Palveluun ohjautuu vähintään 20 henkilöä: toteutunut Kyllä / Ei	Laajasta markkinoinnista ja palveluun ohjauksesta huolimatta elintapaohjauksen palvelumallin suoritti loppuun ainoastaan 4 henkilöä.
Lasten ja nuorten liikunnan lisääminen	Lajikokeilukerho yhteistyössä lähialueiden urheiluseurojen kanssa. Yleisliikuntakerho alakoululaisille	toteutunut Kyllä / Ei	Liikuntakerho kokoontui kevään 2022 aikana torstaisin. Kerhoon osallistujia oli viikoittain keskimäärin n.30 henkilöä.
Liikuntakampanjoiden osallistujamäärien kasvattaminen	Markkinointi, tiedottaminen, tapahtumat ja neuvonta.	tilastot: toteutunut Kyllä / Ei	Liikuntakampanjoiden osallistujamäärät kasvoivat 4 %
Kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyön kehittäminen	Kunnan, liikuntaseurojen ja yhdistysten säännöllinen yhteiskokous	Toteutunut Kyllä / Ei	Vimpelin kunnan yhdistysilta pidettiin 27.1.2022.

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden seuranta	Sähköinen kysely yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa	Toteutunut Kyllä / E	Nuorten harrastekysely järjestettiin 4–9 luokan sekä lukion oppilaille sähköisenä joulukuun aikana ja siihen saatiin vastauksia yhteensä 171 kappaletta
Nuorisotyön kehittäminen	Nuorteniltojen kävijämäärien kasvattaminen ja asiakas viihtyvyyden parantaminen	Kävijämäärätilastot ja tyytyväisyyskyselyiden vertailu vuosilta 2021–2022. Toteutunut Kyllä / Ei-osittain	Kävijämääräissä kasvua 5 % verrattuna aikaisempaan vuoteen. Montun kehityskysely järjestetään NuVan toimesta kevään 2023 aikana.
Nuorisovaltuuston verkostoituminen	Nuorisovaltuusto järjestää tapaamisia Järvisuudun muiden nuorisovaltuustojen kanssa (Alajärvi, Lappajärvi) Lisäksi järjestää yhteistyössä alueellisen nuorten tapahtuman	Toteutunut Kyllä / Ei	Nuorisovaltuusto järjesti keväällä yhteistyössä Alajärven NuVan kanssa nuorten tapahtuman Alajärven monitoimihallilla. Lisäksi NuVa järjesti syyslomaviikolla nuorten tapahtuman Lakis Arenalla.
Kulttuuritapahtumien järjestäminen eri kohderyhmille	Avustuksien jaossa tapahtumien järjestämiseen huomioidaan eri kohderyhmät	Toteutunut Kyllä / Ei	Selvitys: Vuoden 2022 avustuksien avulla järjestettiin Vimpelissä kulttuuritapahtumia, joissa kohderyhmien ikäjakauma kattoi 2- + 90 v henkilöt.
Pesäpallomuseon siirto vanhan osuuskaupan kiinteistöön.	100 vuotta pesistä - museossa hanke	Toteutunut Kyllä / Ei	Hankkeen myötä pesäpallomuseo siirtyi vanhalta paikaltaan vanhan osuuskaupan kiinteistöön. Museo avasi ovensa toukokuussa ja viralliset avajaiset pidettiin pesisfestivaalien yhteydessä.
Museon näyttelyn uudistaminen	100 vuotta pesistä - museossa hanke	Toteutunut Kyllä / Ei	Pesäpallomuseon näyttely uudistettiin muuton yhteydessä ja lisäksi tarjontaa nykyaikaistettiin tuomalla tiloihin mm. selostusnurkkaus ja videogalleria.
Kävijämäärien kasvattaminen	100 vuotta pesistä - museossa hanke	Toteutunut Kyllä / Ei	Museon vieraskirjaan kirjoitti nimensä vuoden 2022 aikana 1375 henkilöä. Kävijämääräarviot ovat kuitenkin 3000–4000 henkilön välillä. Aikaisempina vuosina kävijämäärät kesässä olivat joitakin kymmeniä.

Informatiiviset tunnusluvut	TA 2021	TP 2022
Virat ja toimet	1	1

Liikuntapaikkojen hoitajien palkkauskulut säilyvät teknisen toimen talousarviossa.

3.1.5. Tekninen lautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää toimiva infrastruktuuri Vimpelin kunnan alueelle sekä luoda hyvät toimintaedellytykset muille tulosalueille.

Lautakunnan toiminta ja talous

Lautakunta kokoontui 11 kertaa vuoden 2022 aikana ja käsitteli 89 pykälää.

Tekninen lautakunta (valtuustoon nähden sitova taso)

Tekninen lautakunta yhteensä	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	4.044.703,89	3.684.187	3.940.810,43	-256.623,43	107,0
Toimintakulut	-4.052.101,08	-3.818.162	-4.206.466,02	388.304,02	110,2
Toimintakate	-7.397,19	-133.975	-265.655,59	131.680,59	198,3

3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen sekä ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta. Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston. Teknisen johtajan työtehtäviin kuuluu kaavoituksen eteenpäin vieminen ja toteuttaminen. Lisäksi maanmittausinsinöörin palveluja on mahdollista ostaa Alajärven kaupungilta.

Yhdyskuntasuunnittelu	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	7.906,85	11.450	18.395,38	-6.945,38	160,7
Toimintakulut	-271.020,47	-296.902	-326.049,17	29.147,17	109,8
Toimintakate	-263.113,62	-285.452	-307.653,93	22.201,93	107,8

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Kunnan kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa ja vetovoimaisia.	Kunnan omistama kiinteistökanava tarvetta vastaavaksi	Yksi huonokuntoinen rakennus poistuu omistuksesta.	Toteutunut. Perustelut: Kauniston talo purettu.

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Kiinteistöjen käyttöasteen nosto	Kunnalla on tarpeettomia tai vähällä käytöllä olevia kiinteistöjä.	Yksi kunnan omistama kiinteistö myydään tai vuokrataan.	Ei toteutunut. Perustelut: Kiinteistöstrategian valmistumisen siirtyi vuodelle 2023 eikä kiinteistöjen käyttötarkeituksista tiedetty.

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Pysyvien asukkaiden määrän lisäys	Loma-asuntojen muuttaminen kaavoituksen kautta omakotiasuntojen tonniksi.	Kaavoitustarpeen selvitys ja käynnistys.	Ei toteutunut. Perustelut: Henkilöstöresurssit eivät riittäneet käynnistämään kaavoitus selvitystä/kaavoitusta.

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto on jaettu luottamusmiesshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmiesshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, henkilöstöhallinto-, tiloimisto- ja atk-kustannukset.

Teknisen hallinnon kustannukset sisältävät teknisen johtajan palkkakuluja ja toimistosihteerien palkkakuluja sivukuluineen sekä normaalit palvelujen tuottamiseen liittyvät kustannukset mm. toimistotarvikkeet, matkakulut tiloimisto- ja ICT-palvelut sekä lautakunnan kokouksista aiheutuvat kustannukset. Tekninen hallinto on jaettu tasan seitsemälle eri sektorille: yleisten alueiden hallinto, ympäristönsuojelu Vimpele, rakennusvalvonta, tilapalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen hallinto, ravitsemushuollon hallinto ja vesihuoltolaitos.

Tekninen johtaja vastaa toimeksiantojen mukaisesta investointirakentamisesta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Hänen palkkansa jakautuu tekniseen hallintoon, rakennusvalvontaan ja investointikohteiden toteutukseen.

Teknisellä toimella työskenteli vuonna 2022 yhteensä 37 henkilöä sekä 6 määräaikaista työntekijää. Työntekijöistä 5 htv työskenteli hallinnossa, 12 htv ravitsemuspalveluissa, 11+3 laitoshuoltajina sekä 12+3 tilapalveluissa.

Tekninen hallinto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	3.981,10	5.350	5.224,13	125,87	97,6
Toimintakulut	-86.301,73	-80.859	-126.250,35	45.391,35	156,1
Toimintakate	-82.320,63	-75.509	-121.026,22	45.517,22	160,3

Kunnanmestarin tehtävät jakaantuvat vesihuoltolaitokselle, yleisille alueille ja tilapalvelulle sekä investointikohteiden toteutukseen. Palkkakustannukset sivukuluineen jaetaan kullekin neljälle sektorille. Tilapalvelujen hallinto jaetaan eri kiinteistöille neliöiden suhteessa.

Toimistosihteerien palkkakuluista sivukuluineen vyörytetään tilapalvelun hallintoon, yleisten alueiden hallintoon, ravitsemushuollon hallintoon sekä vapaa-aikatoimen hallintoon, vesi- ja viemärlaitos, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu Vimpeli, ympäristönsuojelu Alajärvi v. 2022 kolmen kuukauden ajalta.

Kunnallistekniikan palveluvastaavan palkkakulut sivukuluineen jakautuu yleisten alueiden hallintoon, investointikohteiden toteutukseen sekä vesi- ja viemärlaitokseen.

Yleisten alueiden hallinnon kustannukset jaetaan talousarviomäärärahojen suhteessa seuraaville kohteille: liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, ulkoilu- ja liikunta-alueet

Yleisten alueiden hallinto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot			987,37	-987,37	-100,0
Toimintakulut	-55.184,77	-40.380	-56.172,12	15.792,12	139,1
Toimintakate	-55.184,77	-40.380	-55.184,75	14.804,75	136,7

Tilapalveluiden hallinto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	3.925,75	6.100	12.183,88	-6.083,88	199,7
Toimintakulut	-126.765,15	-98.604	-138.371,99	39.767,99	140,3
Toimintakate	-122.839,40	-92.504	-126.188,11	33.684,11	136,4

Kaavoitus	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot					
Toimintakulut		-5.000	-800	-4.200,0	16,0
Toimintakate		-5.000	-800	-4.200,0	16,0

Mittaus ja kartasto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot					
Toimintakulut	-2.768,82	-2.500	-4.423,11	1.923,11	176,9
Toimintakate	-2.768,82	-2.500	-4.423,11	1.923,11	176,9

Investointikohteiden toteutus	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot					
Toimintakulut		-69.559	0	-69.559	-100,0
Toimintakate		-69.559	0	-69.559	-100,0

3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntapalvelut sisältävät liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä ulkoilu- ja liikunta-alueet.

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	100.182,55	101.053	102.760,31	-1.707,31	101,7
Toimintakulut	-573.255,12	-503.424	-623.527,48	120.103,48	123,9
Toimintakate	-473.072,57	-402.371	-520.767,17	118.396,17	129,4

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Turvataan teollisuusalueen sisäiset kuljetukset	Yritysten toiminta- edellytysten turvaaminen	Järjestetään kehätien sisäiset kuljetukset turvallisiksi ja lainmukaisiksi.	Toteutunut Perustelut: Kehätien risteysalueiden näkymäesteiden poisto ja turvallisuuden parantaminen

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Asuinalueiden houkutelavuuden lisääminen	Jatketaan leikkikenttäalueiden siistimistä/uusimista	Poistetaan/ siistitään suunnitelman mukaisia leikkikenttäalueita yhteensä 2 kpl	Ei toteutunut Perustelut: Henkilöresurssit liian vähäiset toteuttamaan kaikkia tavoitteita.
Kaavateiden hyvä kunto	Nostetaan kunnan omien sorateiden keshoidon tasoa	Kunta lanaa näillä teillä 1 krt/kk	Toteutunut Perustelut: Omalla traktorilla tehtävät lanaukset
Yleisten alueiden houkuttelevuus	Selkeytetään uima- paikan ja uimarannan välistä eroa kuntalaisille.	Siistitään yksi uima- paikka	Toteutunut Perustelut: Kaikilla uimarannoilla tehtiin normaalia siistimistä yleisesti (nurmikot, pajukot, jäteastiat).

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Kuntalaisten ja lemmikkien kohtaamis- paikka	suunnitellaan yksi ulkoilualue	Merkitään yksi koirien ja hevosten uima- paikka.	Ei toteutunut Perustelut: Koirien uima- paikka- asia on lautakunnan käsittelyssä nyt. Hevosten uima- paikka ei toteudu.

Liikenneväylät

Liikenneväylät sisältävät kaava- ja yksityistiet, sekä katuvalaistuksen. Kaavateiden aurauksen kunta hoitaa lakisääteisesti. Kunta avustaa yksityisteiden hoitoa. Kaavateitä on Vimpelin kunnan alueella n. 80 km. Katuvalaistuksen osalta ollaan siirtymässä matalaenergiisiin valaisimiin (Led-tekniikka).

Liikenneväylät	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-218.079,20	-160.027	-260.465,99	100.438,99	162,8
Toimintakate	-218.079,20	-160.027	-260.465,99	100.438,99	162,8

(kaavatiet, yksityistiet, valaistus)

Puistot ja yleiset alueet

Puistoalueet käsittävät puistoalueiden, maa- ja metsätilojen, uimarantojen ja leikkikenttien, sekä muiden yleisten alueiden kunnossapidon ja rakentamisen. Rakentamis- ja suuremmat kunnossapitotoimenpiteet suoritetaan urakalla ja pienemmät omana työnä. Tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen ja pienempi kalusto on hankittu joko leasingin kautta tai omaksi. Metsienhoidon osalla hyödynnetään metsänhoitoyhdistysten osaamista.

Puistot ja yleiset alueet	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	26.366,30	21.200	55.880,49	-34.680,49	263,6
Toimintakulut	-98.572,86	-69.569	-87.680,07	18.111,07	126,0
Toimintakate	-72.206,56	-48.369	-31.799,58	-16.569,42	65,7

(puistoalueet, maa ja metsätilat, kaatopaikka, leikkikentät/uimarannat)

Ulkoilu- ja liikunta-alueet

Ulkoilu-alueisiin kuuluvat urheilukentät, ulkoilureitistöt, yms. Alueiden käyttöä pyritään kehittämään vastaamaan nykytrendejä tuomalla alueille mm. uusia suorituspaikkoja. Alueiden kunnossapito hoidetaan talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Alueiden kehittäminen tehdään lähtökohtaisesti omana työnä. Alueiden kehittämiseen tai ylläpitoon tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen.

Ulkoilu- ja liikunta-alueet	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	51,89	190	669,61	-479,61	352,4
Toimintakulut	-112.293,53	-120.838	-139.658,53	18.820,53	115,6
Toimintakate	-112.241,64	-120.648	-138.988,92	18.340,92	115,2

(urheilukentät, Saarikenttä, ulkoilureitistöt, muut liikunta-alueet)

3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	73.764,36	79.663	46.210,21	33.452,79	58,0
Toimintakulut	-144.309,53	-152.990	-135.722,89	-17.267,11	88,7
Toimintakate	-70.545,17	-73.327	-89.512,68	16.185,68	122,1

Vuonna 2022 Vimpelin kunta osti Alajärven kaupungilta rakennustarkastajapalvelut huhtikuusta vuoden loppuun saakka. Alkuvuonna rakennustarkastuksen hoiti Vimpelin kunnan oma tekninen johtaja. Toimistosiihteerin hoiti rakennusvalvonnan sihteerin tehtäviä kesäkuun loppuun saakka sekä ympäristösihteerin heinäkuusta joulukuuhun. Rakennusvalvonnan tehtävänä on edistää, opastaa ja valvoa laadukkaasti rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja sen säilymistä. Vuonna 2022 myönnettiin rakennuslupia 40 kpl, toimenpidelupia 27 kpl ja maisematyölupia 5 kpl sekä purkamislupia 3 kpl. Rakennusvalvonnassa käynnistettiin myös kiinteistökartoitussuunnitelma -projekti, jonka pyrkimyksenä on saada kaikki kunnan alueella sijaitsevat rakennukset / rakennelmat kunnan rakennusrekisteriin sekä mahdollisesti kiinteistöverotuksen piiriin. Kiinteistökartoitussuunnitelmassa vertaillaan kunnan, verohallinnon sekä maanmittauslaitoksen rekistereitä ja kartoja. Poikkeavuudet tarkastetaan tarkastuskäynneillä.

Rakennusvalvonta	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	8.803,53	15.100	24.220,66	-9.120,66	160,4
Toimintakulut	-67.561,97	-68.599	-68.865,21	266,21	100,4
Toimintakate	-58.758,44	-53.499	-44.644,55	-8.854,45	83,4

Ympäristötoimen tavoitteena on turvata kunnan asukkaille viihtyisä ja terveellinen elinympäristö sekä säilyttää alueen luonnon toimintakyky ja monimuotoisuus. Ympäristönsuojelu käsittää ympäristöä pilaaavan toiminnan, jätehuollon, vesiensuojelun, ilmansuojelun, meluntorjunnan sekä maa-ainesten oton lupa-ilmoitus- ja valvonta-asiat, luonnonsuojeluun, virkistyskäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät asiat sekä ympäristön tilan seurannan ja raportoinnin.

Vimpelin kunta myi ympäristöpalveluita Alajärven kaupungille 31.3.2022 saakka. Yhteistyötä ympäristönsuojelun saralla on tehty Alajärven kanssa vuodesta 2005 alkaen. Ympäristösihteerin työtehtäviin kuuluu nyt ympäristötoimen viranomaistehtävien lisäksi rakennusvalvonnan-, kaavoituksen sekä lautakunnan sihteerin tehtävät.

Ympäristönsuojelu/ Vimpeli	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	4.303,99	3.850	5.414,15	-1.564,15	140,6
Toimintakulut	-21.737,87	-23.878	-59.525,61	35.647,61	249,3
Toimintakate	-17.433,88	-20.028	-54.111,46	34.083,46	270,2

Ympäristön- suojelu/ Alajärvi	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	60.656,84	60.713	16.575,40	44.137,60	27,3
Toimintakulut	-55.009,69	-60.513	-7.332,07	-53.180,93	12,1
Toimintakate	5.647,15	200	9.243,33	-9.043,33	4621,7

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopoliitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Kaikki kiinteistöt ovat kiinteistörekisterissä	Kuntalaisten tasa- puolinen kohtelu	Kiinteistökartoituk- sen käynnistys	Toteutunut. Perustelut: Ostopalveluna ostettu kiinteistökartoituk- sen käynnistys on toteutettu

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunni- telma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Jokainen kiinteistö jär- jestetyn jätehuollon pii- riin	Jätteiden polton ym. asiattoman käytön vähentäminen ja viihtyvyyden turvaa- minen	Jätehuoltoon liitty- neiden kiinteistöjen määrän nosto niin, että kaikki asutut kiinteistöt ovat liitty- neet järjestettyyn jä- tehuoltoon.	Toteutunut osittain Perustelut: Järviseudun jä- tehuolto on tehnyt selvityk- sen ja kunta jatkaa kiinteis- töjen valvontaa. Valvonta on kesken.

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Selkeä toiminta- ohje tekniselle lau- takunnalle ja viran- haltijoille	Lainmukainen ohjeis- tus	Rakennusjärjestyk- sen päivitys, Ympä- ristönsuojelumää- rysten päivitys	Toteutunut osittain. Perustelut: Ympäristönsuo- jelumääräysten päivitys val- mis. Rakennusjärjestys päi- vitetään lakimuutoksen jäl- keen.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2021	TP 2022
Taloudelliset		
Maanhankinta, ha	4	0,683
Toiminnalliset		
Myönnetyt rakennusluvut ja toimenpideluvut, kpl	50	67
Poikkeaminen MRL 173 §	2	3
Ympäristön suojelun antamat kirjalliset lausunnot, kpl	5	1
Poikkeaminen ympäristönsuojelun tietojärjestel- mästä	3	4
Ympäristönsuojelun tarkastukset, kpl	2	2

3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Tekninen toimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta. Toimintaan kuuluu talonmiespalvelut, kiinteistön lämmitys, sähkö, vesi- ja jätevesihuolto, rakennuksen sekä tämän alueen kunnossapito, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt sekä ostopalveluina sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt, nuohoukset (hormit ja ilmanvaihtokanavat). Kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtäviin kuuluvat auraukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito sekä kenttien hoito.

Taloudelliset tavoitteet	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	1.776.638,49	1.676.549	1.760.867,57	-84.318,57	105,6
Toimintakulut	-1.616.293,55	-1.370.750	-1.535.427,10	164.677,10	112,0
Toimintakate	160.344,94	305.799	225.440,47	80.358,53	73,7

Tekninen toimi huolehtii omistamiensa kiinteistöjen kiinteistöhuollosta. Toimintaan kuuluu kiinteistön lämmityksen, sähkön, vesi- ja jätehuollon, talonmiespalvelun, rakennuksen sekä rakennusalueiden kunnossapidon sekä tähän liittyvän muun huollon. Vuokrauspalvelu ostetaan Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:ltä.

Virastokiinteistöt	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	15.999,17	10.362	14.159,28	-3.797,28	136,6
Toimintakulut	-46.283,33	-39.914	-56.749,46	16.835,46	142,2
Toimintakate	-30.284,16	-29.552	-42.590,18	13.038,18	144,1

Kunnanvirasto

Asuinkiinteistöt	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	117.779,58	128.345	122.474,38	5.870,62	95,4
Toimintakulut	-151.245,28	-90.754	-52.737,88	-38.016,12	58,1
Toimintakate	-33.465,70	37.591	69.736,50	-32.145,50	185,5

Aapiskujan vuokratalo, As Oy Rauhalanrinne I, As Oy Vimpelin Kotipiha, As Oy Veeranpiha, As Oy Vimpelin Sanninlehto, As Oy Rivitupa, Järviseudun sairaala-alueen asunnot

Muut kiinteistöt	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	180.637,62	183.751	174.286,05	9.464,95	94,8
Toimintakulut	-216.858,19	-180.754	-229.553,16	48.799,16	127,0
Toimintakate	-36.220,57	2.997	-55.267,11	58.264,11	-1844,1

Vanha paloasema, Js alueen varasto, Vieresniemen kiinteistöt, Ent. päiväkodin kiinteistö, Nuorisotalo, museot, Hemilänrannan kellarin arkistotila, Järviseudun sairaalakiinteistöt, Ent. kuntoutuskoti Lähteen kiinteistö, Sääksjärven koulu

Liikekiinteistöt	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	296.784,11	249.850	232.245,34	17.604,66	93,0
Toimintakulut	-231.718,08	-228.424	-259.920,35	31.496,35	113,8
Toimintakate	65.066,03	21.426	-27.675,01	49.101,01	-129,2

Vinhalli, Eurosteri 2 teollisuushalli, Lähdetien teollisuushalli, Koy Vimpelin Keskuskiinteistöt, Ent. Osuuskauppa, Vimpelin Liiketalo Oy, Kuntala Oy, Kiinteistö Oy Mirjanpelto, Paloasema

Perusturvan kiinteistöt	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	545.104,98	495.110	536.157,50	-41.047,50	108,3
Toimintakulut	-360.439,47	-310.713	-319.528,37	8.815,37	102,8
Toimintakate	184.665,51	184.397	216.629,13	-32.232,13	117,5

Intervalliosasto, Toimelan kiinteistö, Tuulikello, terveysaseman kiinteistö, Rauhalanrinteen tukiasunto, Vanhusten tukiasunnot, Vatpakan tukiasunnot, Järviseudun sairaalan tukiasunnot, Venla ja Väinö –koti, työpaja Apaja

Sivistystoimen kiinteistöt	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	582.049,84	557.450	631.325,99	-73.875,99	113,3
Toimintakulut	-535.957,68	-447.379	-543.220,80	95.841,80	121,4
Toimintakate	46.092,16	110.071	88.105,19	21.965,81	80,0

Aapiskujan koulu (väistöässä Rantakylällä), Yhteiskoulu/lukio, kirjasto, Metsätarhan päiväkotit, nuorisotila

Liikuntatoimen kiinteistöt	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	38.283,19	51.681	50.219,03	1.461,97	97,2
Toimintakulut	-73.791,52	-72.812	-73.717,08	905,08	101,2
Toimintakate	-35.508,33	-21.131	-23498,05	2367,05	111,3

liikuntahalli, latukonehalli

Informatiiviset tunnusluvut	Henkilötyövuotta
Vuokra-asunnot Oy	1,15
Perusturvan kiinteistöt	1,73
Sivistystoimen kiinteistöt	1,91
Ruokakuljetukset	1
Yleiset alueet	0,6
Muut kiinteistöt	0,42
Yhteensä	6,81

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Kunnan kiinteistöjen päivitys tulevaan tarpeeseen	Kunnalla on tarjolla tarpeen mukaisia tiloja	Kunnan omistaman kahden kiinteistön sisätilojen pintaremontti	Toteutunut. Perustelut: Rantakylän koulu ja saarikentän pukutilojen remontit
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Terveellinen ja turvallinen työympäristö	Työhyvinvoinnin kasvataminen	Savuton työpaikkaympäristö	Ei toteutunut. Perustelut: Erillistä hanketta asian tiimoilta ei toteutettu.
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Kuntapalvelut on helposti saavutettavissa	Lisätään sähköisiä palveluita	tilavarausjärjestelmän sähköistys käynnistyy	Toteutunut. Perustelut: Kunnalla on käytössä flexitila sähköinen varausjärjestelmä.
Lähiliikunta kunniaan	Lisätä kuntalaisten lähiliikuntapaikkoja	Sääksjärven ja Rantakylän liikuntahallin 100 % käyttö	Ei toteutunut. Perustelut: Remontti Rantakylällä valmistui vasta vuoden vaihteessa. Sääksjärvellä käyttöä vain vähän.

Informatiiviset tunnusluvut		
Kiinteistöjä hoidettavana	Kunnan kiinteistöt	31 512 m ²
	Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	6 415 m ²

3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu

(lautakuntaan nähden sitova)

Puhdistus- ja ravitsemispalvelut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	1.249.114,44	1.275.535	1.376.755,87	-101.220,87	107,9
Toimintakulut	-1.199.336,20	-1.284.743	-1.337.249,46	52.506,46	104,1
Toimintakate	49.778,24	-9.208	39.506,41	-48.714,41	-429,0

Puhdistuspalvelu vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta. Kunnalla on ollut 2022 vuonna siivottavien kiinteistöjen yhteisneliömäärä 18 308 m². Näiden puhtaanapidosta vastaa 12 htv. Tästä muodostuu yhdelle henkilölle siivottavaa keskimäärin 725 m²/vrk/henkilö. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (WC- ja käsipyyhepaperit). Lisäksi kustannuksissa on huomioitu puhdistuksessa tarvittavat koneet ja laitteet. Hallinto jakaantuu puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilöstömäärän mukaan. Puhdistuspalvelun tehtävä on huolehtia siitä, että hygieniavaatimukset on huomioitu kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan. Lisäksi puhdistuspalvelu huolehtii kunnan kiinteistöjen yleisilmeestä ja viihtyvyydestä. Puhdistuspalvelun hallinnollisista tehtävistä vastaa tiimivastaava.

Puhdistuspalvelut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	428.977,12	434.025	431.685,97	2.339,03	99,5
Toimintakulut	-474.715,66	-539.458	-493.522,99	-45.935,01	91,05
Toimintakate	-45.738,54	-105.433	-61.837,02	-43.595,98	58,7

puhdistuspalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen kiinteistöt

Ravitsemuspalvelun yksiköt tuottavat ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen asiakasryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksikkö, oppilaitokset, intervalliosasto, asumispalveluyksiköt, kotona asuvat vanhuksat sekä osittain henkilökunta. Elintarvikkeiden kilpailutuksen toteuttaa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin hankintarengas. Ruokahuollon kustannuksista keskimäärin 88 % koostuu henkilöstö- ja elintarvikkeista. Ravitsemuspalveluiden hallinnollisista tehtävistä vastaa ravitsemuspalveluesimies.

Ravitsemispalvelut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	820.137,32	841.510	945.069,90	-103.559,90	112,3
Toimintakulut	-724.620,54	-745.285	-843.726,47	98.441,47	113,2
Toimintakate	95.516,78	96.225	101.343,43	-5.118,43	105,3

Ravitsemushuollon hallinto, Toimela / valmistus, Toimela / kuljetus, Yhteiskoulu/valmistus, Yhteiskoulu/kuljetus, Venla- ja Väinö –koti / Intervalli kuljetus.

Toimelan ruokalassa on työpaikkaruokailu vähentynyt selvästi korona-ajan jälkeen.

(Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Teema/toiveruokapäivä	Käyttäjien toiveiden kuunteleminen	Toteutetaan 1 krt / kk, toiveruokapäivä tai teemapäivä	Toteutunut. Perustelut: Koulu-ruokailu toteuttaa tätä.

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Otetaan uusiokäyttöön kunnan omistamia tavaroita ja materiaaleja	Nostaa kunnan omistamien tavaroiden kierrätysastetta	Yksi toimitila käyttökuntoiseksi kierrätettävillä materiaaleilla	Toteutunut. Perustelut: Etätyötilan sisustus toteutettu olemassa olevilla kalusteilla.

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2022
Toimelan keittiön ruoka ja jätehuollon logistiikan parantaminen	Pääkeittiön toiminnan kehittäminen	Rakennetaan Toimelan keittiöön yksi uusi sisäänkäynti	Ei toteutunut. Perustelut: Suunniteluun ja toteutukseen ei riittänyt tekijöitä.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2021	TP 2022
Siivouksen keskihinta €/neliö	2,66 €/m ² /kk	2,44 €/m ² /kk
Aterian keskiarvohinta	Yhteiskoulun keittiön suoritehintaa on 5,34 € Toimelan keittiön suoritehintaa 4,39 €	Yhteiskoulun keittiön suoritehintaa on 5,39 € Toimelan keittiön suoritehintaa 4,95 €

3.1.5.6. Vesihuoltolaitos

(lautakuntaan nähden sitova taso)

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TP 2022/TA2022 euromuutos	TP 2022/TA2022 %-muutos
Toimintatulot	910.861,56	619.600	682.031,30	-62.431,30	110,1
Toimintakulut	-392.195,74	-362.343	-384.212,81	21.869,81	106,0
Toimintakate	518.665,82	257.257	297.818,49	-40.561,49	115,8

Vimpelin kunnan vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltolain mukaisesta talousveden toimittamisesta sekä jätevesihuollon järjestämisestä Vimpelin kunnan alueella. Vesihuoltolaitos jakautuu kahteen osaan, vesilaitos ja viemärlaitos. Vesilaitos vastaa puhtaan veden hankinnasta sekä jakelusta. Viemärlaitos vastaa jäteveden viemäroinnistä sekä käsittelystä puhdistamalla. Viemärlaitoksen tehtävänä on kerätä viemäriverkoston alueella asiakkaidensa jätevedet sekä ottaa vastaan muut asumisesta syntyvät jätevesilietteet ja käsitellä ne ympäristöhaitat minimoiden sekä nykyaikaista tekniikka käyttäen. Tekninen toimi vastaa kunnan omistaman vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Vuonna 2022 talousvettä toimitettiin yhteensä 265 844 m³ ja talousveden myyntituotot olivat yhteensä 103,2 % talousarviosta. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 2 kpl. Jätevettä johdettiin vuonna 2022 puhdistettavaksi 262 616 m³ ja jäteveden myyntituotot 115,9 % talousarviosta. Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 5 kpl. Tulojen ylityksissä näkyi liittymäsopimusten muutosprojektista, jossa palautuskelvolliset vesi- ja viemäri liittymät muutetaan palautuskelvottomiksi ja siirtokelpoisiksi. Lisäksi laskutusviive aiheutti tulojen kertymisen vuodelle 2022.

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mit-tari)	TP 2022
Puhdistamon toiminnan vakauttaminen	Puhdistamon täysi hyötykäyttö	Ympäristöluvan mukaiset puhdistustulokset >90 % näytteiden tuloksista	Toteutunut Perustelut: puhdistamosaneeraus alkaa tuottaa tulosta.
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mit-tari)	TP 2022
Puhtaan juomaveden saannin turvaaminen	Turvata kuntalaisten talousvesi kaikissa olosuhteissa	Varavesijärjestelmän suunnittelu	Toteutunut. Perustelut: Suunnittelu aloitettu
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mit-tari)	TP 2022
Tasapuoliset kuntapalvelut	Viemäriverkoston liittymien lisääminen	Liitetään kuusi kiinteistöä viemäriverkkoon	Toteutunut Perustelut: Viemäriverkkoon liitettiin 7 kiinteistöä

Informatiiviset tunnusluvut			
Vesilaitos	Toimitettava talousvesi	265 488	m3
	Uusia vesiliittymiä	2	kpl
Viemärlaitos	Puhdistettua jätevettä	268 000	m3
	Uusia viemäri liittymiä	7	kpl

3.1.6. Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Järvi-Pohjanmaan perusturvan johtoryhmä

Jaakko Anttila	vt. peruspalvelujohtaja
Kai Pouttu	vt. talouspäällikkö
Ioannis Stogiannidis	terveyspalvelujohtaja
Leena Uusitalo	apulaisylilääkäri
Marita Ylilahti	hoidon ja hoivan palvelujohtaja
Sirpa Tuomela-Jaskari	sosiaalipalvelujohtaja
Birgitta Luoma-aho	hoivatyön johtaja

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Perustehtävän toteuttamisen mahdollistavat asiakkaita kunnioittava ja osaava johtaminen sekä asiantunteva, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaikki toiminta pohjautuu sekä alueelliseen että moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Yhteistoiminta-alueen väestö huolehtii itsestään ja yhteisöstään joustavien ja oikea-aikaisten peruspalvelujen tuella, jotka tuotetaan lähipalveluna laadukkaasti ja taloudellisesti palveluja määrittelevät lait, asetukset ja hoitosuositukset huomioiden.

Järvi-Pohjanmaan perusturva on vetovoimainen ja kilpailukykyinen henkilöstön ja alan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja urakehityksestä huolehtiva työnantaja, jonka palvelukseen alan asiantuntijat hakeutuvat.

Vuoden 2022 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vuonna 2022 tarkasteltiin erityisesti mitä erikoissairaanhoidossa aikaisemmin hoidettuja asiakkaita voitaisiin hoitaa Järvi-Pohjanmaan perusturvassa yhtä hyvin, mutta pienemmillä kustannuksilla. Palvelevan työkuulttuurin toteuttamista jatkettiin ja esihenkilötyötä kehitettiin vuoden 2022 aikana.

Koronapandemia vaikutti alkuvuonna 2022 edelleen hyvin voimakkaasti Järvi-Pohjanmaan perusturvan toimintaan. Itse pandemiatoimien lisäksi vuonna 2022 ihmisten palvelutarve on kasvanut johtuen todennäköisimmin ns. hoitovelasta, jota vuosien 2020–21 aikana on kertynyt. Järvi-Pohjanmaan viranhaltijat ja työntekijät osallistuivat vuonna 2022 aikana tiiviisti Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelutyöhön.

Perusturvan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Perustason palveluiden vahvistaminen ja hoidon sekä palveluiden jatkuvuuden turvaaminen.	Riittävän henkilöstöresurssin turvaaminen mm. lääkärin vastaanotolla Avohuollon mielenterveyspalveluiden asiakkuuksien siirtäminen erikoissairaanhoidosta perustasolle Sähköisten/digitaalisten palveluiden lisääminen (mm. Omaolo, sähköinen terveyskeskus)	T-3 eli 3. kiireetön aika lääkärille on toteutunut 5–14 vrk:n sisällä. Kesäaikana lääkärin vastaanotolle pääsi 1–5 vrk sisällä. Toteutunut. Toteutunut: Omaolo-palvelun oirearvioit ovat olleet käytössä vuoden 2022 aikana. Oirearvioita on tehty vuoden 2022 aikana noin 20.

	Asiakkuuksien segmentointi ja tunnistaminen (esim. Suuntima - työkalun käyttöönotto)	Paljon palveluja tarvitsevien asiakkaita on pyritty palvelemaan tehokkaammin TSK-hankkeen kautta järjestetyllä omatyöntekijällä. Palvelujen tarpeen arvioimiseksi on otettu käyttöön Suuntima - työkalu, jossa asiakas on aktiivisesti mukana. Palvelu saatiin tehokkaaseen käyttöön joulukuulla 2022 ja Suuntima - arvio tehtiin muutamille asiakkaille.
Kotona asuminen on turvattu.	<p>Palvelutarpeen mukaisesti kotiin vietävien palveluiden tarjoaminen kaiken ikäisille ja eri asiakasryhmille</p> <p>Kotihoidon psykiatrisen tiimin vahvistaminen</p> <p>Kotikuntoutuksen toimintamallin kehittäminen</p> <p>Sähköisten palveluiden lisääminen kotona asumisen turvaamiseksi</p>	<p>Toteutunut. Kotihoitoa tarjotaan kaiken ikäisille kuntalaisille. Kotihoidossa (säännöllinen, tilapäinen ja kotisairaanhoido) asiakasmäärä 2022 614 (v.2021 579) ja käynnit 144 504 (v. 2021 165 798).</p> <p>Toteutunut. Psykiatrisen tiimien lisähenkilökunta palkattiin (3). Tiimit aloittaneet ryhmäkokoontumiset jokaisessa kunnassa ja lisänneet asiakkaiden tapaamisia. Erikoissairaanhoidosta siirretty kotihoitoon noin 50 asiakasta.</p> <p>Kotikuntoutusta toteutettu ennaltaehkäisevänä ja toimintakykyä edistävänä toimintana. Asiakasmäärä vuoden aikana ollut 223 ja käyntejä asiakkaiden luona 812.</p> <p>Kotihoidossa sähköisistä työkaluista on hyödynnetty mm. anturi-järjestelmää, lääkemuistuttajaa, videopuhelu- ja ryhmävideopuhelulaitteet. Asiakkaita 30.</p>
	Asiakaspalautteiden seuranta	<p>Asiakaspalautetta kerättiin kaikissa perusturvan yksiköissä 29.8.–9.9. välisenä aikana sekä sähköisesti Webropol-lomakkeen kautta että paperisten kyselylomakkeiden avulla yksiköissä. NPS suosittelevaindeksi koko perusturvan osalta oli 63,0 ja vastauksien keskiarvo oli 8,8, 73 % vastaajista antoi palvelusta arvosanan 9 tai 10 eli kiitettävän.</p> <p>Ikäihmisten palveluissa teetettiin Kansallisen vanhuspalveluiden asiakastytyväisyyskysely keväällä 2022.</p>

Perusturvan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Palvelurakennemuutoksella talouden tasapainoon vaikuttaminen.	<p>Toiminnallisten ja taloudellisten toimenpiteiden toteuttaminen talouden tasapainottamisraportin keinoin</p> <p>Painopisteen siirtäminen tehostetusta palveluasumisesta kotihoitoon ja kevyempiin asumisratkaisuihin</p> <p>Hyvän henkilöstöjohtamisen toteuttaminen</p> <p>Taloudellisen tehokkuuden arviointi kaikissa toiminnoissa ja tarvittaviin toimiin ryhtyminen</p> <p>Etälääkäri-, etäkuntoutus- ja etätyöntekijäpalvelun kehittäminen</p>	<p>Toteutunut osittain. Yleistä taloudellisista näkymistä huolimatta (kohonneet palkkakustannukset ja hintojen nousu) v.2022 perusturvan nettokustannukset nousivat 3,8 % (Etelä-Pohjanmaalla sote-nettokustannukset nousivat vuosien 2015–19 välillä keskimäärin 3,8%)</p> <p>Ikäihmisten palveluissa ei ole päästy vähentämään palveluasumispaikkoja lisääntyneen vanhusväestön vuoksi. Kotihoidon palvelut ja asiakasmäärät ovat lisääntyneet.</p> <p>Osittain toteutunut. Ympäri vuorokautisessa hoidossa asiakkaila oli hoitopäiviä 82932 (v. -21 81858). Palveluasumisessa hoitopäiviä asiakkaila oli 12651 (v. -21 10299). Tavallisessa palveluasumisessa hoitopäivien määrä oli suhteessa noussut enemmän.</p> <p>Toteutunut. Työhyvinvointikyselyn perusteella sovittiin perusturvalle kolme yhteistä kehityskohdetta. Esihenkilötyötä kehitettiin systemaattisesti vuoden 2022 aikana. Sote-uudistuksen lähestyessä erityisesti tiedottamiseen kiinnitettiin huomiota.</p> <p>Henkilöstön sairauspoissaolot nousivat 24,9 kalenteripäivään/hlö (20,8 v.2021): mm. kevät 2022 oli koronan takia haasteellinen. Työhyvinvointikyselyä ei teetetty Alajärven kaupungilla vuonna 2022.</p> <p>Toteutunut, esimerkiksi: ICT-toimintojen siirto EPSHP:iin 1.4. lähtien, 18 % pudotus ICT-menoihin vrt v.2021 Kotihoidon leasing-autojen hankinta, säästö n. 50 000 €.</p> <p>Useissa perusturvan toiminnoissa on otettu käyttöön etäpalveluita perinteisten toimintatapojen lisäksi. Lääkärin- ja hoitajan chat-vastaanotto oli käytössä 1.5.-31.12.2022. Hoitajan chat-vastaanoton kautta annettiin koronatodistukset, chat-lääkäri hoito 342 käyntiä v. 2022 aikana.</p>

	Kotisairaaloiminnan vahvistaminen	Kotisairaalapotilaiden käyntimäärä lisääntyi 6 %:lla verrattuna v. 2021. Potilaat ovat olleet tyytyväisiä palveluun ja ystävälliseen sekä ammattitaitoiseen kohteluun.
Perusturvan palvelut pohjautuvat hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisyyn ja kuntouttavaan toimintamalliin.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittäminen ja käyttöönotto Riskiperheisiin erityinen huomio moniammatillisella yhteistyöllä	Järvi-Pohjanmaan perusturvan uudet internet-sivut otettiin käyttöön, joiden kautta tiedottaminen oli helpompaa kuin aikaisempien sivujen kautta. Sosiaalisessa mediassa tehtiin työntekijätarina-kampanja ja some-viestintää lisättiin vuoden 2022 aikana Facebook- ja Instagram-palveluissa. Omaolo-palvelu otettiin käyttöön vuoden 2022 aikana. Perhekeskeinen yhteistyö perhetyöntekijöiden ja terveydenhoitajien kesken on toteutunut yhteisten kotikäyntien ja palaverien sekä perhekeskus Pähkinässä toteutettujen vastaanottojen keinoin.

Taloustaulukot

VIMPELI	TP 2021	TA 2022	TA 2022 + muutos	TP 2022	Tot. % TA 2022	Muutos € TP22/TA22	Muutos- %
Yleishallinto ja Hankkeet	5 917	7 377	7 377	7 319	99,2	-58	-0,8
Terveyspalvelut							
Vast.otto ja terv.neuv.	1 562 960	1 540 937	1 540 937	1 449 606	94,1	-91 331	-5,9
Erikoissairaanhoido	4 419 812	4 039 839	4 039 839	3 805 704	94,2	-234 135	-5,8
Suun terveydenhoito	302 243	298 820	298 820	324 890	108,7	26 070	8,7
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	69 079	97 200	97 200	60 097	61,8	-37 103	-38,2
Kuntoutus	212 109	186 803	186 803	197 228	105,6	10 425	5,6
Ikäihmisten palvelut							
Hoito- ja hoiva	3 468 037	3 314 201	3 314 201	3 642 864	109,9	328 663	9,9
Sosiaalipalvelut							
Aikuisten palvelut	662 163	615 846	615 846	606 314	98,5	-9 532	-1,5
Perhepalvelut	386 136	482 131	482 131	401 774	83,3	-80 357	-16,7
Vammaispalvelu	1 208 054	1 319 905	1 319 905	1 224 185	92,7	-95 720	-7,3
Perusturvaltk yht.	12 296 510	11 903 059	11 903 059	11 719 981	98,5	-183 078	-1,5

3.1.6.1. Lautakuntahallinto + projektit

Perusturvan hallintoon kuuluvat **perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 9 jäsentä, johon sopijakuntien valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Lappajärven kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntynyttä väestöä koskevissa asioissa.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäällikkö, toimistos sihteeri, tietojärjestelmä vastaava sekä tietosuojavastaava 0,1 htv) sekä **tukipalvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin.

Lisäksi hallintoon sisältyy vuonna 2022 seuraavat **kehittämishankkeet**, jonka kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

MONNI lastensuojelun monialainen kehittäminen 2020–2022 – yhteistyöhanke

MONNI – Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020–2022 kehittämishanke / Valtion-avustushaku Lapsi- ja Perhepalveluiden muutosohjelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriön valtion avustuksen tavoitteena on panostaa lasten ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamiseen monialaisesti yli hallinnonalarajojen. MONNI-hankkeen päämääränä on, että tulevaisuudessa lastensuojelun asiakasperheet saisivat nykyistä paremmin ja koordinoitummin tarvitsemansa monialaisen avun - ja kokisivat hyötyvänsä siitä. MONNI-kehittämistoiminnan kaikessa monialaisessa yhteistyössä asiakkaan osallisuus ja kokemus kuulluksi tulemisesta on keskiössä. MONNI-hankkeen palvelulupaukset ovat olleet:

- ✓ Palvelulupaus 1: Orientoiva koulutus lastensuojelusta ja systeemisyydestä lastensuojelun yhteistyökumppaneiden ammattilaisille ja johdolle.
- ✓ Palvelulupaus 2: Mallinnus maakunnallisesta lastensuojelun kokemusasiantuntija- ja vertaistoinnin rakenteesta
- ✓ Palvelulupaus 3: Selkeät systemaattiset käytännöt monialaiseen yhteiseen tekemiseen teema-kohtaisesti
- ✓ Palvelulupaus 4: Työkalut asiakasosallisuuden (=osallistumisen) mittaamiseen osana lastensuojelun käytännön työtä

Monni hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti. Järvi-Pohjanmaan edustajat ovat osallistuneet MONNI-hankkeen Etelä-Pohjanmaan osatoteutuksen työryhmän kokouksiin, ja perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä on ollut YTA-alueen MONNI-hankkeen ohjausryhmän jäsen. **Järvi-Pohjanmaa on ollut mukana** kehittämistyössä kaikkien palvelulupauksien (4) osalta.

Yhdessä aikuisuuteen - Elämässä Eteenpäin (YEE) -hanke (Lastensuojelun jälkihuollon ja alaikäisenä ilman huoltajaa maahan muuttaneet nuoret) vuosi 2022

Elämässä eteenpäin hanke on edennyt suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti.

- Asiakassuunnitelma aikuistumisen tueksi -kokeilu. Toteutettiin kokeilu asiakassuunnitelman jakamisesta kolmeen osaan: valmistelemaan ja seurantatapaamiseen asiakassuunnitelmaneuvottelun lisäksi. Tarkoitus oli lisätä nuorilähtöisyyttä ja monitoimijaista yhteistyötä. Kokeiluun osallistui 10 nuorta yhdessä jälkihuollon työntekijänsä ja tarvittavan verkoston kanssa. Kokeilusta on tehty mallinnus Innokylään ja kirjoitettu artikkeli. Nuoria ja verkostoa oli mukana Etelä-Pohjanmaalta, Keski-Pohjanmaalta ja Pohjanmaalta.
- Kela-yhteistyön kokeilu palveluiden yhteensovittamiseksi. Nuorten tapaaminen etupainotteisesti talouden ja esimerkiksi kuntoutuksen asioiden sujumiseksi Kelan ja jälkihuollon ammattilaisten yhteistyössä. Palaute koottiin Webropol-kyselyn avulla. Kokeilu oli vuoden mittainen. Mukana toimijat koko SONet BOTNIAn hankealueelta.
- Osatotutusalueella toteutetut omat koulutukset: Jälkihuollossa oleville nuorille kokemusasiantuntijakoulutus yhteistyössä STEP-koulutuksen kanssa) ja Aikuistumisen tuen systeminen koulutus jälkihuollon ammattilaisille ja sidosryhmille, toteutettiin yhteistyössä Eeda Oy:n kanssa Mukana ammattilaisia ja nuoria kaikista SONet BOTNIAn toiminta-alueen maakunnista; jälkihuollon tiimit mukana.
- Monialaisen yhteistyön kehittäminen. Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen jälkihuollon verkosto, yhteistyössä SONet BOTNIA:n kanssa, kolme työpajaa.
- THL:n yhteiskehittämisen foorumit, puheenvuorot ja työpajojen fasilitointi
- Hankkeen valtakunnalliseen ohjausryhmään on edustus SONet BOTNIAn toiminta-alueen kunnista ja kuntayhtymistä
- Nuorten ja päättäjien tapaaminen järjestettiin Paula Risikon kutsumana Helsingissä eduskuntavierailuna. Paikalla oli alueen nuoria kaikista maakunnista. Nuoret ovat mukana rakentamassa ja ottamassa käyttöön sähköistä keskustelualustaa nuorille ja päättäjille
- Nuorten kehittäjäryhmät ja matalan kynnyksen ryhmätoiminta: Ryhmätoiminta Seinäjoella jatkunut kevät- ja syyskauden ajan. Järvi-Pohjanmaan alueella matalan kynnyksen ryhmätoiminta Etsivän nuorisotyön ja Starttipaja Laiturin järjestämänä.
- Hyvinvointialue: Kehittäjäsosiaalityöntekijä on osallistunut Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmisteluun suunnittelemalla Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden järjestämissuunnitelmaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Hyväksytty ja julkaistu verkossa kehittäjäsosiaalityöntekijän kokoama Etelä-Pohjanmaan lastensuojelun jälkihuollon toimintaohje, mitä myös muut hyvinvointialueet voivat hyödyntää. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen asiakirjaohje http://www.sonetbotnia.fi/tiedostopankki/1281/Lastensuojelun_jalkihuollon_toimintaohje.pdf
- Koulutukset: YEE-hankkeen valtakunnallisia koulutuksia on tarjottu SONet BOTNIAn jälkihuollon toimijoille ja sidosryhmille liittyen mm. traumaosaamiseen ja verkostoitumiseen liittyen, sekä nuorten osallisuuteen että kokemusasiantuntijuuteen liittyen yhteistyössä Pesäpuu ry:n kanssa
- Julkaisut: Lastensuojelun jälkihuolto on sinun oikeutesi -esite nuorille. Tilannekuvaraportti: Ikkuna aikuistumiseen, selvitys lastensuojelun jälkihuollon ja ilman huoltajaa alaikäisenä maahan tulleiden nuorten tuesta ja palveluista. Näitä on jaettu jälkihuollon tiimeihin työkaluksi ja Kotojälkihuolto -esitettä on myös jaettu sidosryhmille.

TOIMEKSI-hanke 2020–2022 (Työkykyohjelma)

TOIMEKSI-hanke on ollut osa hallituksen Työkykyohjelmaa ja hanke päättyi vuoden 2022 lopussa. Hanke rahoitettiin Työkykyohjelmasta, joka on osa hallituksen työllisyystoimien kokonaisuutta, ja se perustuu hallitusohjelmaan. Työkykyohjelmasta vastasi ja sitä toteutti työ- ja elinkeinoministeriö yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Hankkeessa oli mukana kaikki Etelä-Pohjanmaan 18 kuntaa. TOIMEKSI-hanke kohdentui Työkykyohjelman molempiin toimenpidekokonaisuuksiin; 1) Työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta sekä 2) Tuetun työllistymisen menetelmät. TOIMEKSI-hankkeessa huomioitiin erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat asiakkaat, joilla on monia haasteita työllistymisen esteenä. Hankkeen projektiryhmän tehtävänä oli luoda yhteisiä suuntaviivoja sekä määrittelyjä hankkeen edetessä. Projektiryhmässä oli edustajia laajasti työllistymisen ja työkyvyn palveluista yli hallinto- ja organisaatorajojen.

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuteen kuuluvia moniammatillisia työkyvyn tuen tiimejä kehitettiin kohdennetuissa teematyönrkeissä ja työpajassa. Hankkeen toimesta käynnistettiin moniammatilliset työkyvyn tuen tiimit niille Etelä-Pohjanmaan alueille, joista ne vielä puuttuivat. Lisäksi mallinnettiin työkyvyn tuen tiimin ohjausprosessi ja yhtenäinen peruskokoonpano tiimille sekä yhtenäiset lomakkeet tiimien

käyttöön. TOIMEKSI-hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja, yhdessä tekemisen tapoja ja tuloksia pyrittiin hyödyntämään jo hankkeen aikana organisaatioiden omassa työssä sekä eri toimijoiden välisessä yhteistyössä. Kehittämistyöhön otettiin mukaan työkyvyn tuen ammattilaisia koko Etelä-Pohjanmaan alueelta ja siten varmistettiin kehittämistyön juurruttaminen ja jalkauttaminen käytäntöön. Eskoon osahankkeessa kehitettiin erityisryhmien työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta. Kohderyhmänä olivat vaativaa erityistä tukea tarvitsevat työikäiset (mm. kehitysvammaiset, neurokirjon asiakkaat) ja asiakkaat, joilta puuttui diagnoosi. Kohderyhmän tarpeet tehtiin näkyväksi ja työ- ja toimintakyvyn arviointi liitettiin osaksi asiantuntijapalveluiden toimintaa. Kohderyhmänä olevien asiakkaiden laajaan työkyvyn tuen arvioinnin tarpeeseen vastattiin ja asiakkaille luotiin kattavat kuntoutuksen ja työkyvyn tuen suunnitelmat. Hankkeen toimesta käynnistettiin erityisryhmien työkyvyn tuen palvelukokonaisuus palvelemaan koko Etelä-Pohjanmaan aluetta ja tähän liittyen toteutettiin pilotti yhteistyössä TE-palveluiden TYKKI-pilotin kanssa.

Etelä-Pohjanmaalla oli sekä työkyvyn tukeen että työllistymiseen liittyen tavoitteena vahvistaa ja aikais-taa sosiaalipalveluiden asiakkaiden palveluiden saantia. Tavoitteena oli, että työllistymisen tukemiseen liittyvät palvelut ovat kaikkien saatavilla etuudesta riippumatta. Tuetun työllistymisen menetelmien osalta hanke toteutti onnistuneesti pienimuotoisen laatuksiteereihin perustuvan tuetun työllistymisen työhönvalmennuksen pilotin, jossa pilotin asiakkaista 43 % työllistyi (7 asiakasta, 3 työllistynyt ja yksi työllistymässä). Lisäksi hanke loi alihankintakokonaisuuteen liittyen toimintamallikuvauksen ryhmätyösopimuksesta.

Toimeksi –hanke eteni suunnitelman mukaisesti. Hankkeen tavoitteen mukaisesti työkyvyn tuen palveluja on saatavilla sosiaali- ja terveyskeskuksesta, työkyvyn tuen tiimit toimivat jokaisessa sote-keskuksesta ja toimintaa on yhdenmukaistettu. Työkyvyn tuen kokonaisuutta kehitettiin ja rakennettiin monialaisesti ja yhdessä koko alueen verkostotoimijoiden kanssa. Hanke lisäsi alueen toimijoiden osaamista työkyvyn tuen palvelujen osalta ja tarjosi koulutuksia alueen toimijoille. Hanke tarjosi alueen työttömien terveydenhoitajille ja työkyvyn tuen tiimien lääkäreille työttömien työkyvyn arviointi ja tukeminen koulutuksen. Lisäksi hanke järjesti neuropsykiatrinen työvalmentaja -koulutuksen, johon osallistui alueelta 20 työvalmennustyötä tekevää. Koulutuksen käyneistä perustettiin alueelle työikäisten nepsy-asiakkaiden osaajaverkosto. Innokylästä löytyy hankkeessa kehitettyjen ja käyttöön otettujen toimintamallien kuvaukset.

Vuoden 2022 aikana Järvi-Pohjanmaan toimijoita oli mukana hankkeen projektiryhmässä, teematyöryhmissä sekä edellä mainituissa koulutuksissa. Lisäksi Järvi-Pohjanmaalla pilotoitiin/testattiin osittain mallinnettua työkyvyn tuen tiimin ohjausprosessia vuoden 2022 aikana. Erityisryhmien työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden pilotissa oli mukana kuusi asiakasta Järvi-Pohjanmaalta, tämä pilotti toteutettiin yhteistyössä TE-palveluiden, TYKKI-pilotin ja erityisryhmien työkyvyn tuen tiimin kanssa erityisen tuen tarpeessa oleville asiakkaille.

3.1.6.2. *Terveyspalvelut*

3.1.6.2.1 **Vastaanottopalvelut ja terveysneuvonta**

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto huolehtii yhteistoiminta-alueen asukkaiden perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta alueen kuntalaisille voimassa olevan lainsäädännön, kansallisten suositusten sekä kuntien tilausten mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on väestön terveyden edistäminen ja hyvinvoinnin parantaminen sekä sairauksien tehokas, tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen hoito.

Palvelutarjonnalla tuetaan väestön itsenäistä selviytymistä sekä vahvistetaan omatoimisuutta ja terveys-tietoisuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan valtakunnan tasolla valmisteilla oleva sote-uudistus. Palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Neuvolapalvelut järjestetään lähipalveluina jokaisella terveysasemalla.

Koko yhteistoiminta-alueen asiakkailla on mahdollisuus käyttää lähintä toimipistettä tarvitsemaansa palveluun.

Covid-19 epidemian aiheuttamiin kustannuksiin lautakunta sai ajalta 1.1-31.8.2022 avustusta 1.073.349 euroa, josta Alajärven osuus oli 668.541 euroa ja Lappajärven osuus 205.630 euroa sekä Vimpeli osuus 199.178 euroa.

Lisäksi yllä mainituista kustannuksista on haettu valtiolta avustusta ajalta 1.9 - 31.12.2022. Valtionavustusarvio ko. ajalta on noin 283.226 euroa, josta Alajärven osuus on 176.596 euroa ja Lappajärven osuus 54.358 euroa ja Vimpelin osuus 52.272 euroa. Arvioon perustuva avustus ajalta 1.9.-31.12.2022 on jaettu samansuuruisesti hakijoiden väkiluvun suhteen.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Kiireettömän hoidon saannin -> 7 pv turvaaminen ja kehittäminen.	Hoidon tarpeen arviointi E-P:n maakunnallisen ohjeen mukaisesti. Hoidon tarpeen arviointi tehdään viimeistään 3 arkipäivänä yhteydenotosta, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana.	T-3 eli 3. kiireetön aika lääkärille on toteutunut 5–14 vrk:n sisällä. Kesäaikana saattoi lääkärille päästä nopeamminkin.
Asiakas/potilas saa hoidon ja palvelun yhden yhteydenoton periaatteella (tiimityöskentely, valmisteleva vastaanotto).	Palveluohjauksen ja neuvonnan kehittäminen/ hoitajien tehtävänkuvien selkeyttäminen.	Palveluohjausta on pyritty kehittämään erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille Omatyöntekijän ja Suuntima työvälineen avulla.
Digitaalisten palveluiden laajentaminen.	Omaolon oirearvion käyttöönotto.	Vuoden 2022 aikana 20 Omaolon oirearviota hoidettiin kokoaan loppuun sähköisesti. Omaoloa on käyttänyt kuitenkin huomattavasti isompi asiakasryhmä.
Terveysneuvonnan yhteistyön vahvistaminen perhe-työn työntekijöiden kanssa.	Moniammatillinen, säännöllinen asiakasvastaanotto perhekeskus-Pähkinässä.	Perhekeskuksessa on tarjottu terveydenhoitajan vastaanottoa viikoittain.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Kustannuskehityksen hillitseminen	ESH:n asiakkuuksia siirretään mahdollisuuksien mukaan pth:oon.	EPSHP:n psykiatrian laskutetut käynnit ja laskutetut hoitopäivät vähenivät v. 2022 verrattuna vuoteen 2021.

Vastaanoton rakenteelliset muutokset

- Palveluohjaustoiminnan kehittäminen
- Valmistelevan vastaanottoiminnan kehittäminen/palveluhenkisyys
- Sähköisten palvelujen laajentaminen (mm. sähköinen ajanvaraus ja tekstiviestikysely)
- Terveysneuvonnassa ja neuvolatoiminnoissa huomioidaan perhekeskeisyys ja yhteistyön vahvistaminen sekä moniammatillisuus

Haasteet

- Väestön ikääntyminen ja sairastavuus
- Lapsiperheiden ongelmien kasaantuminen ja monimuotoisuus
- Riittävän henkilöstöresurssin turvaaminen (lääkärit, hoitajat)

AKUUTTIOSASTO JA KOTISAIRAALATOIMINTA

Akuuttiosasto toimii yhteistoiminta-alueen lyhytaikaishoidon osastona. Akuuttiosaston hoitotyön tarkoituksena on potilaiden toimintakyvyn ylläpitäminen, vahvistaminen ja palauttaminen. Potilaiden hoidon tarpeen jatkuva arviointi, hoidon ja lääkehoidon suunnittelu sekä niiden toteuttaminen on olennainen osa akuuttiosaston hoitotyötä. Akuuttiosasto toimii tiiviissä yhtistyössä alueen kotisairaalan kanssa ja saattohoitopotilaiden tukiosastona.

Kotisairaaloiminnan tarkoituksena on tukea sairaan henkilön kotona asumista ja itsenäistä selviytymistä kotiloissa sekä tukea omaisia sairauden sattuessa. Kotisairaaloiminta on sairaalatasoisen hoidon viemistä potilaan kotiin. Se on määräaikaista ja tehostettua kotisairaaloimintaa. Kotisairaaloimintaa ovat esimerkiksi kotihoitoon soveltuva erikoissairaaloiminta ja saattohoito.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Akuuttiosastolta kotiutuvan potilaan kotiutusprosessin vahvistaminen.	Kotiutumisen ennakointi alkaa potilaan tullessa osastolle.	Moniammatillinen kotiutustiimi on kokoontunut säännöllisesti 1x/vk, jossa on ennakoivasti kyetty järjestämään kotiin annettavia palveluja.
Kotisairaaloiminnan vahvistaminen.	Akuuttiosaston henkilöstöresurssin hyödyntäminen kotisairaalan palvelun kysynnän mukaisesti.	Kotisairaalapotilaiden määrä (6% enemmän käyntejä) on lisääntynyt siten, että työvuoroihin on lisätty iltavuoroon toinen työntekijä syksyn 2022 aikana. Potilaat ovat olleet tyytyväisiä palveluun ja ystävälliseen sekä ammatitaitoiseen kohteluun.

KUNTOUTUS

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja

ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itsestään, olemaan vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leikkimään.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Lapsen sensomotorisen ja liikunnallisten taitojen kehittäminen arjen toiminnoissa.	Tiivis yhteistyö laajassa tukiverkossa (perhe, päiväkot, koulu, luku).	Lasten kuntoutustyöryhmässä on vuoden 2022 aikana käsitelty yhteensä 168 alle 16-vuotiaan lapsen kuntoutus/terapia-asiat. Joidenkin lasten asiat ovat voineet olla useamman kerran listalla vuoden aikana. Lisäksi fysioterapian puolelta on vuoden 2022 aikana tehty 16:ta alle 1-vuotiaalle vauvalle arvio-, ohjaus/terapiakäyntejä. 4 vauvaa on saanut jatkoterapiaa ostopalveluna. Nuoret mukaan lukien terapiaa on saanut yhteensä 29 asiakasta. Ostopalveluna toteutunut toimintaterapia on tehnyt vain arvioita, ei terapiaa.
Suoravastaanottotoiminnan vahvistaminen.	Potilaiden ohjaus kriteerien mukaisesti suoravastaanotolle.	Suoravastaanottotoiminta on tehostunut erityisesti syksyn 2022 aikana koronaepidemian hiipumisen jälkeen, jolloin vastaanottoa on pyritty pitämään kerran viikossa.

3.1.6.2.2. Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Järvi-Pohjanmaan perusturva huolehtii siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Lisäksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä lääkäriasemilta tuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveydenhuoltolain mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Asiakas saa tarvitsemansa erikoissairaanhoidon palvelut nopeasti ja tarpeen mukaisesti.	Toimivien ja sujuvien hoito- ja palveluketjujen kehittäminen yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kanssa, sosiaalipalvelut huomioiden.	Toteutunut osittain. Eryteisesti päihde- ja mielenterveyspalveluiden osalta tarkasteltiin asiakkuuksia yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa. Erikoissairaanhoidon lähetteet olivat lisääntyneet Alajärvellä (+3 %)

Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen.	Mahdollisten päällekkäisten palveluiden karsiminen.	ja Lappajärvellä (+6 %) ja laskenut Vimpelissä (-7%). Erikoissairaanhoidon psykiatrian käynnit ovat laskeneet jokaisessa jäsenkunnassa verrattuna v.2021.
--	---	---

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2022

Alajärven kaupungin erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat vertailussa edelliseen vuoteen +936.505 euroa.

Lappajärven kunnan erikoissairaanhoidon menot alittuivat edelliseen vuoteen verrattuna -168.860 euroa.

Vimpelin kunnan erikoissairaanhoidon menot alittuivat edelliseen vuoteen verrattuna -495 794 euroa.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on ilmoittanut kunnille maksavansa ylijäämän palatusta vuodelta 2022. Vimpelille palautus on 112 700 euroa, joka maksetaan vuoden 2023 aikana ja on huomioitu nyt tilinpäätöksessä vuodelle 2022.

3.1.6.2.3. Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden ja koko purentaelimistön tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen, sekä suun sairauksia ehkäisevä toiminta vastaanotoilla ja muualla toiminta-alueella kuten kouluissa. Arkipäivisin jokainen työvuorossa oleva hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativia akuutteja särkytapauksia. Useimmiten päivystyspotilaita pystytään siten hoitamaan kaikissa toimipisteissä. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella. Toiminta-alueen hammashoitoloissa pyritään järjestämään hammashoito kaikkia toimenpiteitä myöten, ja tarjoamaan jopa erikoissairaanhoidotasoisista hoitoa kuntalaisille lähipalveluna.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Suun terveydenhoidon toteuttaminen väestölle asusten ja hoitotakuun mukaisesti.	Hoitotakuun seuranta.	Hoitotakuu on toteutunut 97 % kiirettömässä hoidossa: hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiireetön hoito 3–6 kk kuluessa, hammastarkastus alle 6 kk kuluessa.
Erikoissairaanhoidon ja nukutus-hammashoidon läheteiden vähentäminen.	Tehdään itse vaativampia toimenpiteitä: työntekijöiden kouluttaminen ja hoitopolkujen kehittäminen.	Toteutunut. Järvi-Pohjanmaan perusturvassa tehdään itse mm. ilokaasuhoitoja ja uniapneakiskoja. Perusturvasta tehtiin lähetteitä erikoissairaanhoidon noin 5 lähetettä / 1000 asukasta (ka. n. 4 lähetettä / 1000 asukasta). Läheteiden määrä on pysynyt samalla tasolla vuosien 2021–22 aikana.
Koronaepidemian aiheuttaman hoitovajeen kurominen kiinni.	Hoitolinjauksien ja -polkujen kehittäminen.	Ei ole toteutunut. Hoitovelkaa ei ole päästy purkamaan, vastaanottajien vähyyden vuoksi ei päästä määrittämään T3J-aikaa alkuvuodesta 2023.

Suusairauksien esiintyvyyden laskeminen ja hoidon tarpeen väheneminen.	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet hammashoitolassa ja sen ulkopuolella.	Toteutunut. Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on tehty hammashoitolassa sekä myös hammashoitolan ulkopuolella (mm. apteekissa) ja sosiaalisessa mediassa. 12-vuotiaiden dmf/DMF-indeksi on 0,9 (koko maan ka. 0,8 v.2021, Järvi-Pohjanmaalla 0,7 v.2021)
--	--	--

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2022

Koronapandemian jälkeistä hoitovelkaa ei ole päästy purkamaan vuoden 2022 aikana. Alkuvuodesta Järvi-Pohjanmaan alueella oli laaja koronaepidemia ja muutenkin lyhyet sairastumiset aiheuttivat paljon poissaoloja henkilöstön parissa. Asiakasmaksulain uudistus vaikutti niin, että maksutuottoja ei saatu kerättyä niin paljoa talousarviossa arvioitiin. Äkillisten poissaolojen takia ostopalvelua jouduttiin hankkimaan arvioitua enemmän.

3.1.6.2.4. Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinäjoen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta vuodesta 2011 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutasomäärittelyihin tuottaen yleisen terveystalouden, peruseläinlääkinnän ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveystalouden, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveystalouden käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan. Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 19 eläinlääkärinä, toimistosihiteeri sekä ympäristöterveydenhuollon johtaja. Toimipisteitä toimialueella on yhteensä 13.

Vuonna 2022 eläinlääkäritilanne Etelä-Pohjanmaalla ja Järvi-Pohjanmaan alueella erityisesti Alajärvellä on mennyt huonompaan suuntaan. Tästä johtuen myös eläinlääkärikäyntejä on kertynyt vähemmän kuin aikaisempina vuosina ja talousarvion määräraha-arvio on alittunut.

TP vuodet	Eläinlääkärikäynnit					Eläinlääkintä ja ympäristöterveyden ja huollon kokonaiskustannukset €							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	TP vuodet	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Alajärvi	3312	3273	2858	2672	3124	1925	Alajärvi	333 859	324 771	303 833	258 110	317 682	242 813
Lappajärvi			688	766	739	583	Lappajärvi			74 228	75 108	78 477	73 742
Vimpeli	629	671	522	582	609	431	Vimpeli	68 509	72 074	61 837	59 472	66 295	57 341

3.1.6.2.5. Kuntoutus

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itsestään, olemaan vuorovaiikutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leikimään.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Lapsen sensomotorisen ja liikunnallisten taitojen kehittäminen arjen toiminnoissa	Tiivis yhteistyö laajassa tukiverkostossa (perhe, päiväkot, koulu, laki)	Vuonna 2021 asiakkaita 1077 (v. 2020 asiakkaita 977 ja v. 2019 asiakkaita 1088)
Työ- ja toimintakyvyn edistäminen	Ohjaus ja neuvonta, ryhmät, suoravastaanotto, etäkuntoutus	
Taloudelliset tavoitteet		
Kustannuskehityksen hillitseminen	Ostopalvelujen vähentäminen	Maksusitoumuksia on myönnetty eri terapiaihin, eniten toimintaterapiaan lapsille ja nuorille, joilla on erilaisia aktiivisuuden ja tarkkaavaisuuden sekä käytöksen ja oppimiskyvyn häiriöitä. Maksusitoumuksien määrä laski vuonna 2020 koronapandemian vuoksi ja uudelleen nousi vuodeksi 2021 edellisenä vuonna syntyneen hoitovelan vuoksi. Erityisesti aktiivisuuden ja tarkkaavaisuuden sekä käytöksen ja oppimiskyvyn häiriöihin liittyvien käyntien määrät olivat lisääntyneet vuonna 2021 jopa 30 % vuoteen 2019 verrattuna. Maksusitoumusten lkm vuosi 2019 2020 2021 55 29 71

3.1.6.3. Ikäihmisten palvelut

3.1.6.3.1. Hoiva ja hoito

Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palvelujen tehtävänä on järjestää ikäihmisille hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja sekä iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelutarpeen arviointiin perustuvat oikea-aikaiset ja riittävät palvelut.

Ikäihmisten palvelut tuottavat ja järjestävät hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa heikentyneeseen toimintakykyyn, kotihoitoa ja kotikuntoutusta sekä kodinomaista hoiva-asumista toteuttaen. Iäkkään henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti omassa kodissa tai toimintakyvyn heikentyessä palveluasumisessa tai ympärivuorokautisessa hoivassa.

Kaikkea työtä ohjaa ajatus ikääntymisestä luonnollisena osana elämää. Työ pohjautuu vanhustyön yhteisiin arvoihin, jotka ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus ja luotettavuus.

Ikäihmisten palvelut sisältävät omaishoidon, ikäihmisten perhehoidon, asiakasohjauksen, kotihoidon, kotikuntoutuksen, kotihoidon tukipalvelut, päivätoiminnan ja asumispalvelut.

Järvi-Pohjanmaan ikäihmiset elävät itsenäistä, mielekästä ja täysipainoista elämää omassa kodissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
<p>Palvelut tuotetaan ensisijaisesti omaan kotiin. Kotihoidon asiakkaiden turvallisuuden tunne lisääntyy.</p> <p>Kotihoidon henkilöstön kokema työn merkityksellisyys lisääntyy.</p>	<p>Lisätään digitalisaation, etähoivan ja yhteydenottojen osuutta kotiin annettavissa palveluissa.</p> <p>Kotihoidon palvelut siirtyvät itsensä johtamismalliin.</p>	<p>THL:n asiakastytyväisyyskyselyt toteutuneet, tulokset olivat hyviä. Etähoiva on toteutunut ja löytänyt tilansa kotihoidon palveluissa henkilöille, joille palvelu on sopinut. Ryhmäkokootumiset ovat olleet suosittuja ja saaneet hyvää palautetta.</p> <p>Täydelliseen kotihoidon itsejohtamismalliin ei ole päästy. Viidestä tiimistä yksi on saavuttanut tavoitteen. Henkilöstön kehityskeskustelut ovat toteutuneet.</p>
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
<p>Palvelurakenteen keventämisen myötä (kotihoito ja palveluasuminen).</p> <p>Kotihoidon matkakustannukset alenevat.</p>	<p>Kotihoidon kehittäminen ja osaavan henkilökunnan riittävä määrä.</p> <p>Siirtyminen leasing autoihin.</p>	<p>Kotona asuvien määrä toteutunut, yhä useampi asuu omassa kodissaan ja saa palvelut sinne. Yli 75-vuotiaiden määrä noussut noin 100:lla. Kotihoidon henkilökunnan rekrytointi vakinaisiin toimiin ja sijaisuksiin on ollut erittäin haastavaa, jolloin riittävää henkilökuntaa ei ole ollut aina saatavilla.</p> <p>Siirrytty leasingautoihin, kustannukset alentuneet noin 50 000 €:lla</p>

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2022

Vuotta 2022 on rasittanut työntekijöiden vaihtuvuus. Rekrytoinnista huolimatta hoitajia ei ole saatu täysimääräisesti rekrytoitua vakinaisiin toimiin, jolloin sijaisten, oppisopimusopiskelijoiden ja hoiva-avustajien määrä ikäihmisten palveluissa on ollut huomattava. Kaikkiin vuoroihin ei ole saatu tarpeeksi henkilökuntaa, jolloin hoitajille on maksettu ylimääräistä erilliskorvausta lisävuoroista. Tämä on rasittanut osaa henkilökuntaa, kun tilanne on päässyt pitkittymään. Kotihoidon tarpeessa olevien asiakkaiden määrä on lisääntynyt ja monet ikäihmiset ovat joutuneet siirtymään palveluasumisen tai tehostetun palveluasumisen piiriin.

3.1.6.4. Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat perhepalvelut, aikuisten palvelut ja vammaisten palvelut, joita tuotetaan edellä mainittuja palveluja määrittelevien lakien ja asetusten mukaisesti.

3.1.6.4.1 Perhepalvelut

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työskentely sisältää sekä varhaista tukea että korjaavaa työtä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen *lapsiperheiden sosiaalityö* (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetoiminta), *lastenvalvojan palvelut* (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), *kasvatus- ja perheneuvolapalvelut* (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), *lastensuojelutyö* (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja *perhetyö* (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti.	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivyytystä.	Toteutunut Seurantatilastot käsittelyajoista <ul style="list-style-type: none"> ▪ yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä. ▪ palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen 3 kk:n sisällä.
Perheiden palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia sekä monipuolisia, riittäviä ja oikea-aikaisia.	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minioidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta. Kehitetään ja tehostetaan: <ul style="list-style-type: none"> ▪ perhekeskustoimintamallia ▪ varhaisen tuen ryhmämuotoista työskentelyä. ▪ varhaisen tuen perhetyön jaksoja (otettu käyttöön 2021). ▪ Käynti kerrallaan -työskentelyä kasvatus- ja perheneuvolassa (otettu käyttöön 2021). ▪ systeemisen lastensuojelun työskentelymallin mukaista 	Toteutunut osittain Asiakasmäärän kehitys ja painopisteen seuranta, asiakasmäärät: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lapsiperheiden sosiaalityö (SHL) 165. Alajärvi 126, Vimpeli 23 ja Lappajärvi 16 (v. 2021, 192) ✓ Varhaisen tuen perhetyö 9 (Alajärvi 6, Lappajärvi 3 ja Vimpeli 0) (v. 2021, 7) ✓ SHL perhetyö lapsikohtainen ja perhekohtainen 54 (v. 2021, 52 perhettä) Alajärvi 48, Vimpeli 5 ja Lappajärvi 1 ✓ LS perhetyö (tehostettu) 27 (v. 2021, 30) Alajärvi 27, Vimpeli 2 ja Lappajärvi 4 ✓ Lapsiperheiden kotipalvelu 77 (v. 2021, 63 perhettä) Alajärvi 53, Vimpeli 13 ja Lappajärvi 11

<p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.</p>	<p>lastensuojelutyön organisoimista.</p> <p>Jatkuva asiakaspalaute on käytössä. Asiakaspalautteet käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p> <p>Asiakasraati -toimintaa kehitetään perhekeskuksen kohtaamispaikan ympärillä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kasvatus- ja perheneuvola 346, Alajärvi 268, Vimpeli 45 ja Lappajärvi 33 (v. 221, 351) ✓ Lastensuojelun avohuolto 94 asiakasta. Alajärvi 77, Vimpeli 9 ja Lappajärvi 8. (v. 2021, 50) ✓ JELPPI nuorisopsykiatrian tiimi- ja asiakaskonsultaatiot toteutuneet kaksi kertaa kuukaudessa. Lastenpsykiatrian konsultaatiot ovat toteutuneet joka toinen kuukausi joko fyysisesti tai etänä. ✓ Asiakassuunnitelmissa asetetut tavoitteet ovat laadittu perheiden kanssa ja ne ovat konkreettiset. ✓ Systemiset viikkokokoukset toteutuneet joka viikko pl. lomakuusi ✓ Käynti kerrallaan istuntoja kasvatus- ja perheneuvolassa on toteutettu yhteensä 114 istunnon osalta. Palaute menetelmän käytöstä on ollut pääsääntöisesti erittäin positiivista. ✓ Ryhmämuotoinen Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminta -menetelmä on toteutunut vuonna 2022 kahden eri ryhmän osalta (v. 2021 2 eri ryhmää). Saatu palaute ryhmistä on ollut kiitettävää. ✓ Asiakaspalautetta kerätty asiakaspalautteiviikolla koko perusturvan osalta. Palautteen perustella asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä palveluihin. ✓ Asiakasraati ei ole toteutunut. Asiakasraati keskeytyi koronan vuoksi, jonka jälkeen toiminta ei ole käynnistynyt uudelleen.
<p>Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö.</p>	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä työnohjaukseen.</p> <p>Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut säännöllisesti.</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Kehittämispäivät ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti 2krt/vuosi. Myös työnohjaus on toteutunut ryhmissä tai yksilöohjauksena. Täydennyskoulutuksiin on ohjauttu.</p> <p>Kehityskeskusteluja ei toteutettu v. 2022, koska koko kaupungin</p>

		tasolla toteutettiin kysely (joka toinen vuosi kehityskeskustelut ja joka toinen vuosi kysely)
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Sijoitusmäärä pyritään säilyttämään enintään nykyisellä tasolla. Sijoitusmuodon painottuminen perhehoitoon laitoshoidon sijaan.	Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelun avohuollon tukitoimissa.	Toteutunut Asiakkuusmäärien seuranta ✓ Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä yhteensä lasta 40 (joista 2 toisen kunnan kustannusvastuulla) + 7 (jotka siirtyneet perhehoitoon/sijoitus omaan kotiin) (v. 2021 yhteensä 45). ○ Alajärvi: 25 (+ 7 lasta) (v. 2021, 34), Vimpeli 6 (v. 2021, 4) ja Lappajärvi 8 (v. 2021, 7), joista laitoshoidossa yhteensä 17 lasta ja perhehoidossa yhteensä 23 lasta (+7 lasta kotona) ✓ Jälkihuollossa olevien määrä yhteensä 28 lasta (v. 2021, 24): Alajärvi 23 (v. 2021, 20), Vimpeli 3 (v. 2021, 3) ja Lappajärvi 2 (v. 2021, 2).

Perhepalveluiden toteuma on alittunut kaikkien kuntien osalta. Sijoituksia on päättynyt edelliseltä vuodelta ja perhehoidon/laitoshoidon suhde on saatu siirtymään kustannustehokkaampaan ammatilliseen perhehoitoon. Kustannuksissa näkyy myös tukihenkilö- ja perhetoiminta, joita on asiakasperheissä käytetty.

Asiakasmäärän kasvu lapsiperheiden sosiaalityössä ja lastensuojelussa on saatu taittumaan vahvistamalla lähiesimiesresurssia sekä tarkastelemalla yksiköiden välistä työnjakoa. Yhteistyötä toimijoiden kanssa on systemaattisesti lisätty asiakastapaamisten ja verkostotapaamisten muodossa. Asiakasprosessin saumattomuutta ja palvelun laatua on kehitetty organisoimalla lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu ja perhetyö pieniin, moniammatillisiin tiimeihin.

Kalliit laitossijoitukset muodostavat kuitenkin koko perhepalveluiden budjetista merkittävän osuuden sijoitettujen lasten lukumäärän ollessa kuitenkin alhainen suhteessa koko perhepalvelujen asiakasmäärään. Oikean suuntaista kehitystä on kuitenkin tapahtunut painopisteen siirtyessä oikea-aikaiseen, systemaattiseen ja varhaiseen tukeen, mikä näkyy muun muassa lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärän kasvuna (v. 2022 yhteensä 77, v. 2021 yhteensä 63, v. 2020 yhteensä 43).

3.1.6.4.2 Aikuisten palvelut

Aikuisten palvelut sisältävät aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaaliset palvelut

AIKUISSOSIAALITYÖ

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Aikuissosiaalityön tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Asiakasta tuetaan ja autetaan esimerkiksi asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityö sisältää asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihdeiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Aikuissosiaalityössä korostuu moniammatillinen yhteistyö, jossa hyödynnetään myös muita. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät tiivistä moniammatillista yhteistyötä mm. psykososiaalisten- ja perhepalvelujen sekä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihteettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Palvelulla pyritään turvaamaan kotona asuminen.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikaajan noudattaen lain hengen mukaisesti.	Hakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia kehitetään / vahvistetaan edelleen. Asiakkaiden tarpeita ennakoidaan palveluohjauksen keinoin.	Toteutunut Seurantatilasto käsittelyajoista ✓ yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1-2 päivän sisällä ✓ Yhteydenottoja ja ilmoituksia 307 (v. 2021, 166) ✓ palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen 3 kk:n sisällä ✓ palvelutarpeen arviointeja 93 (v. 2021, 89) ✓ Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan ja asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi, kun palvelu myönnetään. Palvelusuunnitelma tehdään paljon eri palveluja tarvitseville asiakkaille ml. päihde- ja mielenterveystyön asiakkaille.
Aikuisten palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia, monipuolisia ja oikea-aikaisia.	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”.	Toteutunut osittain Seurantatilastot:

<p>Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa sekä avohuollon tukitoimissa.</p> <p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.</p>	<p>Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta.</p> <p>Kehitetään ja tehostetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ryhmätoimintaa ▪ TYP-toimintaa ja ▪ yhteistyötä TE-toimiston kanssa ▪ työpajatoimintaa ja ▪ sosiaalista kuntoutusta <p>Jatkuva asiakaspalaute on jatkuvassa käytössä. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aikuissosiaalityön asiakasmäärä on verrattavissa edelliseen vuoteen. Asiakkuuksia yhteensä 565 (v. 2021, 571), Alajärvi 420 (v. 2021, 387), Vimpeli 64 (v. 2021, 98) ja Lappajärvi 81 (v. 2021, 86). ▪ Työpajojen asiakkuudet: 38 asiakasta. Apaja 13, joista yksi asiakas alle 25 (v. 2021, 15) ja Työpaja Kipinä 25 asiakasta, joista 2 alle 25-vuotiaista (v. 2021, 43) ▪ Työpajan yksilöohjauksen asiakasmäärä 27: Kipinä (Alajärvi): 22 ja Apaja (Vimpeli): 5 (v. 2021, 34). ▪ Sosiaalisen kuntoutuksen yksilöohjaus: 6 ▪ Ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa ei ole ollut, koska siihen ei ole saatu asiakkaita mukaan. Kuntouttavassa työtoiminnassa eri hallintokunnissa on ollut yksittäisiä asiakkuuksia. Pääsääntöisesti toteutettu työpajalla. ▪ Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmä on ollut käynnissä Vimpelissä, mutta Alajärvellä ryhmään ei saatu riittävästi osallistujia. ▪ TYP, aktiiviset asiakkuudet 94. Alajärvi: 73, Lappajärvi: 6 ja Vimpeli 15 (v. 2021, 109). Lisäksi on päättyneitä asiakkuuksia yhteensä noin 35, jotka ovat olleet voimassa v. 2022 aikana ▪ Päihdehuollon avohuolto; käyntejä yhteensä 282 (v. 2021 käyntimäärä 1093). Asiakkaita yhteensä 96 (v. 2021, 133). Päihdetyöntekijä vaihtunut välillä, josta johtuen päihdetyöntekijän palvelut ovat puuttuneet muutaman kuukauden ajan. ▪ Psykiatrinen avohoito, psyk.sh:t ja psyk.lh; käyntejä (sis. puhelut) yhteensä 1543 1775 (v. 2021, 1775), Asiakkaita yhteensä 327 (v. 2021, 265). Yksikössä on ollut yhden
---	--	--

		<p>psykiatrisen sairaanhoitajan vaje.</p> <ul style="list-style-type: none"> Erikoislääkärikonsultaatiot (psykiatri): käyntejä 270, asiakaita 186 <p>Asiakaspalautetta kerätty asiakaspalauteviikolla koko perusturvan osalta. Palautteita ei saatu aikuisten palveluiden osalta.</p>
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö.	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen.</p> <p>Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut säännöllisesti.</p>	<p>Toteutunut osittain</p> <p>Kehittämisiltapäivät ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti (1–2 krt/vuosi/yksikkö). Työnohjausta ei ole järjestetty, mutta henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hyödyntää työpsykologin työnohjauksellisia käyntejä tarvittaessa. Täydennyskoulutukseen on osallistuttu tarpeen mukaisesti.</p> <p>Kehityskeskusteluja ei toteutettu v. 2022, koska koko kaupungin tasolla toteutettiin kysely (<i>joka toinen vuosi kehityskeskustelut ja joka toinen vuosi kysely</i>)</p>
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
<p>Laitoshoidossa (päihde- ja mielenterveyspalvelut) olevien määrää pyritään vähentämään.</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.</p>	<p>Mielenterveyskuntoutujien asuimispalvelujen seuranta ja tukiasumisen tehostaminen.</p> <p>Tehdään yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa työllisyyden edistäminen / pitkäaikaistyöttömyyden osalta.</p>	<p>Toteutunut osittain</p> <p>Tilastot / asiakasmäärät</p> <p>Psykiatrisen asumispalveluiden asiakas- ja hoitopäivien määrä on pienentynyt verrattuna edeltävään vuoteen. Osa haastavimmista asukkaista on kuitenkin jouduttu sijoittamaan vaativimpiin yksiköihin, joka näkyy kustannuksissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tehostetussa palveluasumisessa yhteensä 27 asiakasta, palveluasumisessa 13 asiakasta (3 siirtynyt vuoden aikana tehostetusta palveluasumisesta palveluasumiseen), tukiasumisessa 12 asiakasta sekä intervaleissa 18 asiakasta. Päihdekuntoutuksessa avoyksiköissä (Fenix, Portti, Kan-koti) on ollut yhteensä 8 asiakasta sekä kolme asiakasta läheiskuntoutuksessa. Päihdekuntoutuksessa laitoksessa (A-

		<p>klinikkasäätiö) on ollut kaksi asiakasta vuoden aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Harkinnanvaraisesti myönnetyt toimeentulotukien määrä: Alajärvi 226 (v. 2021, 283), Vimpeli 43 (v.2021, 48), Lappajärvi 24 (v. 2020, 46) ▪ Pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset (työmarkkinatuen kuntaosuudet) ovat laskeneet edellisestä vuodesta Alajärvi -153 997,08 euroa, Vimpeli -19 533,55 euroa ja Lappajärvi -21 277,29 euroa.
--	--	---

Aikuisten palveluiden toteuma on ylittynyt Lappajärvellä. Alajärvellä alitus on merkittävä (269 592 €). Toteuman ylitys on johtunut siitä, että aikuisten psykososiaalisissa palveluissa psykiatrisen palveluasumisen tarve ja hoidon vaativuus on ollut arviota suurempaa. Asiakkaiden palvelutarpeita ei ole pystytty avoimuuden keinoin auttamaan riittävällä tavalla, vaan asiakkaat ovat tarvinneet asumispalveluita ja haastavimpien asiakkaiden osalta sijoituksia on jouduttu tekemään erityisyksikköihin. Arviointia tehdään askeleittain kohti tarpeenmukaista tukea. Päihdehuollon osalta laitostuntoutuksen ja asumispalvelujen tarve on ollut arviota pienempää.

Aikuissosiaalityön palvelukokonaisuudessa harkinnanvaraisen toimeentulotuen osalta toteuma on odotettua pienempää. Työmarkkinatuen kuntaosuus pienentynyt huomattavasti, yhteensä -194 807 €.

3.1.6.4.3 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja. Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammaispalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus ovat: palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat: omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
<p>Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti sekä palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen.</p>	<p>Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi.</p> <p>Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä ja määräajassa.</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan, asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelma. Tarvittaessa tehdään erityishuolto-ohjelma.</p> <p>Seurantatilastot</p> <p>käsittelyaikojen toteutumisesta; yhteydenottojen ja ilmoitusten määrä oli 28 (v. 2021, 8). Ilmoitukset ja yhteydenotot on käsitelty 7 arkipäivän sisällä.</p> <p>✓ Palvelutarpeen arvioinnit / palvelut on myönnetty 3kk:n sisällä.</p> <p>Hakemusten (vireillepanojen) määrä on noussut verrattuna edeltävään vuoteen. Hakemuksia v. 2022 yhteensä 373 (v. 2021, 365).</p> <p>✓ Alajärvi: 268 (v. 2021, 249)</p> <p>✓ Vimpeli: 55 (v. 2021, 60)</p> <p>✓ Lappajärvi: 50 (v. 2021, 56)</p>
<p>Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia.</p> <p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.</p>	<p>Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma sekä tarkistetaan aiemat suunnitelmat tarpeenmukaisesti / säännöllisesti. Palvelusuunnitelmia tarkastaessa huomioidaan erityisesti asiakkaan nykytilanne suhteessa annettuihin palveluihin (mm. henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut).</p> <p>Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön – asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaa-dittaviin toimenpiteisiin.</p>	<p>Toteutunut osittain</p> <p>Asiakkaiden määrä ja tehtyjen päätösten määrä kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen tarkasteltuna. Asiakasmäärä (joilla palvelu voimassa) yhteensä 491 (v. 2021, 449) ja päätösten määrä 343 (v. 2021, 324).</p> <p>✓ Alajärvi: asiakkaita 303 (v. 2021, 285 ja päätöksiä 251 (v. 2021, 218)</p> <p>✓ Vimpeli: asiakkaita 85 (v. 2021, 60) ja päätöksiä 46 (v. 2021, 52)</p> <p>✓ Lappajärvi: asiakkaita 103 (v. 2021, 104) ja päätöksiä 46 (v. 2021, 54)</p> <p>Tehtyjen / päivitettyjen palvelusuunnitelmien määrä on kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen: yhteensä tehty: 54 (v. 2021, 46).</p>

		<p>Palvelusuunnitelmia on pyritty tarkistamaan, mutta erityishuolto-ohjelmia ei ole kyetty tarkistamaan riittävästi.</p> <p>IMO-työryhmä toimii.</p> <p>Asiakaspalautetta kerätty asiakaspalautteviikolla koko perusturvan osalta. Palautteita saatiin heikosti, vain yksittäisiä</p>
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö.	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen.</p> <p>Toteutetaan kehityskeskustelut säännöllisesti.</p>	<p>Toteutunut osittain</p> <p>Kehittämisiltapäivät ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti (1–2 krt/vuosi/yksikkö). Työnohjausta ei ole järjestetty, mutta henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hyödyntää työpsykologin työnohjauksellisia käyntejä tarvittaessa. Täydennyskoulutukseen on osallistuttu tarpeen mukaisesti.</p> <p>Kehityskeskusteluja ei toteutettu v. 2022, koska koko kaupungin tasolla toteutettiin kysely (<i>joka toinen vuosi kehityskeskustelut ja joka toinen vuosi kysely</i>)</p>
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Laitoshoidon määrää pyritään vähentämään. Itsenäisen / tuetun asumisen määrä kasvaa.	Palveluasumista; ryhmämuotoista ja tuettua asumista vahvistetaan sekä tuetaan asumista yksityisillä vuokramarkkinoilla.	<p>Tehostetussa palveluasumisessa (ent. laitoshoidon) olevien määrä on pysynyt lähes samana ja siihen kiinnitetään huomiota jatkuvasti.</p> <p>✓ Tehostetussa palveluasuminen (ostopalvelu); Alajärvi 11 (v. 2021, 10) asiakasta, Vimpeli 3 (v. 2021, 4) asiakasta ja Lappajärvi 12 (v. 2020, 11) asiakasta</p> <p>Omien yksiköiden (tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen) käyttöasteet tehostetun palveluasumisen osalta ovat osittain täynnä, mutta palveluasumisen osalta vajaakäytöllä.</p> <p>✓ Hoitokoti Sateenkaari: asiakkaita 13 (13 asukaspaikkaa + intervallipaikka osittain käytössä).</p> <p>✓ Hoitokoti Tuulikello: asukkaita 6 (8 asukaspaikkaa)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rantakodin palveluasumisyksikkö: Asukkaita 8 ryhmäkodissa + 1 yksiössä (10 huonetta, 12 paikkaa). ✓ Alarinteen palveluasumisyksikkö: Asukkaita 5 (7 huonetta)
Kuljetuspalvelukustannusten kasvua hillitään ja kuluja pienennetään.	Osallistutaan maakunnalliseen kuljetuspalvelukeskuksen suunnittelutyöhön ja mahdolliseen toteutukseen.	<p>Kuljetuspalvelukustannukset ovat alittaneet budjetin Vimpelissä, mutta ylittäneet Alajärvellä ja Lappajärvellä. Kuljetuspalveluasiakaiden määrä lisääntynyt, mutta matkojen määrä on kuitenkin hieman vähentynyt edellisestä vuodesta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alajärvi asiakasmäärä 197 (v. 2021, 132) ✓ Vimpeli asiakasmäärä 57 (v. 2021, 37) ✓ Lappajärven asiakasmäärä 73 (v. 2021, 50), matkojen määrä x (v. 2021, 1187)

Vammaispalveluiden toteuma on ylittynyt merkittävästi Alajärvellä (672 897 €), ja alittunut muissa kunnissa.

Vammaispalveluissa kustannusten kasvu johtuu erityisesti vammaispalvelulain mukaisten palvelutarpeiden / avustusten kasvusta, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus. Näistä erityisesti kasvua ovat nostaneet erityisesti henkilökohtainen apu sekä kuljetuspalvelut Alajärvellä ja Lappajärvellä. Kuljetuspalvelut ovat kokonaisuudessaan kasvaneet n. 84 000 verrattuna vuoden 2021 tilinpäätökseen. Henkilökohtaisen avun kustannukset ovat nousseet Alajärvellä n. 178 000 verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Joidenkin henkilökohtaista avustajaa tarvitsevien henkilöiden osalta on jouduttu käyttämään yksityistä palveluntuottajaa, joka on kalliimpaa kuin avustajille maksettavat kulut. Tutkimus- ja neuvolapalveluita on tarvittu arvioitua enemmän, joka näkyy kustannusten kasvuna. Asumispalveluiden tarve on ollut arvioitua suurempaa. Kustannukset tilapäisen asumispalvelun osalta ovat kasvaneet n. 180 000 verrattuna edeltävään vuoteen. Johtuen välttämättömistä asiakassijoituksista.

Kustannustaulut Vimpeli (näissä taulukoissa ei ole huomioitu erikoissairaanhoidon kohdalla sairaanhoitopiirin ylijäämän palautusta)

VIMPELIN HALLINTO	TP2021	TA2022	TP2022	TOT%
Yleishallinto				
Kulut	5 504	6 110	6 068	99,31 %
Tuotot	0	0	225	0,00 %
Netto	5 504	6 110	5 843	95,63 %
Hankkeet	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	413	1 267	1 477	116,54 %
Tuotot	0	0	0	0,00 %
Netto	413	1 267	1 477	116,54 %
Yleishallinto ja Hankkeet yht.	5 917	7 377	7 319	99,22 %

VIMPELIN TERVEYSPALVELUT	TP2021	TA2022	TP2022	TOT%
VASTAANOTTOPALVELUT				
Vastaanottotoiminta	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	956 412	886 527	917 129	103,45 %
Tuotot	465 413	104 544	386 762	369,95 %
Netto	490 999	781 983	530 367	67,82 %
Laboratoriotutkimukset	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	258 825	110 000	207 020	188,20 %
Tuotot	0	0	2	0,00 %
Netto	258 825	110 000	207 017	188,20 %
Röntgentutkimukset	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	41 061	30 000	34 543	115,14 %
Tuotot	0	0	0	0,00 %
Netto	41 061	30 000	34 543	115,14 %
VASTAANOTTOPALVELUT YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	1 256 298	1 026 527	1 158 693	112,87 %
Tuotot	465 413	104 544	386 764	369,95 %
Netto	790 885	921 983	771 928	83,72 %
Akuuttihoito/Omat/Ostetut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	679 650	556 763	574 204	103,13 %
Tuotot	88 708	82 874	58 504	70,59 %
Netto	590 942	473 888	515 700	108,82 %
Terveysneuvonta	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	168 977	146 495	166 023	113,33 %
Tuotot	3 950	1 430	4 045	282,96 %
Netto	165 027	145 065	161 978	111,66 %
VASTAANOTTO + TERVEYSNEUVONTA YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	2 550 793	1 729 785	1 898 920	109,78 %
Tuotot	635 030	188 848	449 314	237,92 %
Netto	1 915 763	1 540 937	1 449 606	94,07 %
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	42 198	4 039 839	3 921 090	97,06 %
Tuotot	26 093	0	2 686	0,00 %
Netto	16 105	4 039 839	3 918 404	96,99 %
SUUN TERVEYDENHUOLTO	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	1 871 143	393 766	417 902	106,13 %
Tuotot	546 322	94 946	93 011	97,96 %
Netto	1 324 821	298 820	324 890	108,72 %
ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	4 424 465	97 200	60 097	61,83 %
Tuotot	4 653	0	0	0,00 %
Netto	4 419 812	97 200	60 097	61,83 %
TERVEYSPALVELUT YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	7 030 122	6 260 589	6 298 009	100,60 %
Tuotot	676 027	283 794	545 011	192,04 %
Netto	6 354 095	5 976 796	5 752 999	96,26 %
KUNTOUTUS	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	219 423	189 985	201 937	106,29 %
Tuotot	7 314	3 181	4 709	148,02 %
Netto	212 109	186 803	197 228	105,58 %
TERVEYSPALVELUT JA KUNTOUTUS YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	7 249 545	6 450 574	6 499 947	100,77 %
Tuotot	683 341	286 975	549 719	191,56 %
Netto	6 566 204	6 163 599	5 950 227	96,54 %

Vimpelin Ikäihmisten palvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT%
IKÄIHMISTEN PALVELUT				
Kotihoito	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	1 195 760	1 135 238	1 531 719	134,92 %
Tuotot	210 377	230 694	213 868	92,71 %
Netto	985 383	904 544	1 317 851	145,69 %
Päiväkeskus	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	163 715	168 064	154 816	92,12 %
Tuotot	12 317	15 125	14 001	92,57 %
Netto	151 398	152 939	140 815	92,07 %
Asiakasohjausyksikkö	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	47 331	38 125	38 698	101,50 %
Tuotot	406	304	249	81,99 %
Netto	46 925	37 821	38 449	101,66 %
Kotihoito+Päivätoiminta+Asiakasohjausyksikkö yht	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	1 406 806	1 341 428	1 725 233	128,61 %
Tuotot	223 099	246 123	228 118	92,68 %
Netto	1 183 706	1 095 304	1 497 115	136,68 %
Omaishoidon tuki	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	122 566	101 894	137 616	135,06 %
Tuotot	0	0	0	0,00 %
Netto	122 566	101 894	137 616	135,06 %
Tehostettu palveluasuminen	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	2 343 520	2 263 842	2 177 998	96,21 %
Tuotot	648 350	596 304	662 989	111,18 %
Netto	1 695 170	1 667 538	1 515 009	90,85 %
Ostettu tehostettu palveluasuminen	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	297 890	267 348	359 299	134,39 %
Tuotot	46 671	64 658	80 376	124,31 %
Netto	251 220	202 691	278 923	137,61 %
Palveluasuminen	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	230 139	266 168	228 203	85,74 %
Tuotot	14 764	19 394	14 002	72,20 %
Netto	215 375	246 774	214 201	86,80 %
IKÄIHMISTEN PALVELUT YHT.	TP2021	TA2022	TOT 1-9	TOT %
Kulut	4 400 921	4 240 680	4 628 350	109,14 %
Tuotot	932 884	926 479	985 485	106,37 %
Netto	3 468 037	3 314 201	3 642 864	109,92 %

Vimpelin sosiaalipalvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
AIKUISTEN PALVELUT				
Mielenterveyspalvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	357 642	333 680	358 662	107,49 %
Tuotot	6 548	29 969	34 877	116,38 %
Netto	351 094	303 712	323 785	106,61 %
Päihdepalvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	67 442	50 344	60 512	120,20 %
Tuotot	219	69	338	489,88 %
Netto	67 223	50 275	60 174	119,69 %
Sosiaalityö, asiakasperheet	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	47 206	55 186	43 658	79,11 %
Tuotot	404	198	343	173,44 %
Netto	46 802	54 988	43 315	78,77 %
Toimeentulotuki	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	10 368	15 000	8 161	54,41 %
Tuotot	0	0	0	0,00 %
Netto	10 368	15 000	8 161	54,41 %
Tukipalvelut aikuissos	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	413	1 556	679	43,67 %
Tuotot	0	0	0	0,00 %
Netto	413	1 556	679	43,67 %
Työllistymistä tukevat palvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	115 729	99 470	93 676	94,18 %
Tuotot	3 390	3 000	4 853	161,78 %
Netto	112 339	96 470	88 823	92,07 %
Työpajatoiminta	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	76 130	96 062	83 110	86,52 %
Tuotot	2 205	2 217	1 734	78,23 %
Netto	73 925	93 846	81 375	86,71 %
AIKUISTEN PALVELUT YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	674 930	651 298	648 459	99,56 %
Tuotot	12 767	35 452	42 145	118,88 %
	662 163	615 846	606 314	98,45 %

PERHEPALVELUT				
Lapsiperheiden avopalvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	189 506	189 659	177 057	93,36 %
Tuotot	2 990	1 588	4 121	259,44 %
Netto	186 516	188 070	172 936	91,95 %
Lastensuojelu	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	83 258	94 936	107 649	113,39 %
Tuotot	325	389	400	102,60 %
Netto	82 933	94 547	107 249	113,44 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	124 426	208 814	132 517	63,46 %
Tuotot	7 739	9 300	10 928	117,51 %
Netto	116 686	199 514	121 589	60,94 %
PERHEPALVELUT YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	397 190	493 409	417 223	84,56 %
Tuotot	11 053	11 278	15 449	136,98 %
Netto	386 136	482 131	401 774	83,33 %
VAMMAISPALVELUT				
Avopalvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	215 476	198 814	174 470	87,76 %
Tuotot	128	45	291	646,23 %
Netto	215 348	198 769	174 180	87,63 %
Avustukset	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	276 515	306 733	317 343	103,46 %
Tuotot	4 245	715	3 621	506,42 %
Netto	272 270	306 018	313 722	102,52 %
Asumispalvelut	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	771 709	861 292	798 210	92,68 %
Tuotot	64 555	58 772	74 717	127,13 %
Netto	707 154	802 520	723 493	90,15 %
Kehitysvammaisten laitoshoido	TP2021	1-9 2021	TP2022	TOT %
Kulut	13 282	12 598	12 790	101,52 %
Tuotot	0	0	0	0,00 %
Netto	13 282	12 598	12 790	101,52 %
VAMMAISPALVELUT YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	1 276 982	1 379 437	1 302 813	94,45 %
Tuotot	68 928	59 532	78 629	132,08 %
Netto	1 208 054	1 319 905	1 224 185	92,75 %
SOSIAALIPALVEUT YHT.	TP2021	TA2022	TP2022	TOT %
Kulut	2 349 102	2 524 145	2 368 495	93,83 %
Tuotot	92 748	106 262	136 223	128,20 %
Netto	2 256 353	2 417 883	2 232 273	92,32 %

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta, henkilöstö 2022

Virka ja toimiluettelo

PERUSTURVAN HENKILÖSTÖLUETTELO TP2022

Tulosyksikkö	Henkilöstö- suunnitelma		Muutos +/- kpl
	TP2021	TP2022	TP2022
Hallinto ja tukipalvelut	7,00	8	0,85
Terveyspalvelut	110,70	111	0,00
Hoiva- ja hoitopalvelut	193,40	196	2,40
Sosiaalipalvelut	77,30	81	3,86
Perusturva yht.	388,40	395,51	7,11

Tulosyksikkö	Henkilöstö- suunnitelma		Muutos +/- kpl
	TP2021	TP2022	TP2022
Virka-toiminimike			
HALLINTO			
21012 Peruspalvelutoimisto			
Peruspalvelujohtaja	1,0	0,8	-0,3
Taluspäällikkö	1,0	0,6	-0,4
Toimistosihiteeri	1,0	2,0	1,0
Tietojärjestelmä vastaava	1,0	1,0	
Tietosuojavastaava			
Yhteensä	4,0	4,4	
TUKIPALVELUT			
21021 Keskusvarasto			
Keskusvarastonhoitaja	1,0	1,0	
21022 Välinehuolto			
Välinehuoltaja	2,0	2,5	0,5
Yhteensä	3,0	3,5	
HALLINTO JA TUKIPALVELUT YHT.	7,0	7,85	0,9

Tulosyksikkö		Henkilöstö- suunnitelma	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TP2021	TP2022	TP2022
TERVEYSPALVELUT			
21900 Terveyspalvelujen hallinto			
Terveyspalvelujohtaja	0,25	0,25	
Hoitotyön johtaja	1,00	1,00	
Hygieniahoitaja	0,00	0,40	0,4
Toimistosihtööri	1,00	1,00	
Vastaava hammaslääkäri	0,25	0,10	-0,2
Yhteensä	2,50	2,75	
VASTAANOTTOPALVELUT			
22400 Terveysasemat/Lääkäripalvelut			
Terveyspalvelujohtaja	0,75	0,75	
Terveyskeskuslääkäri	4,70	4,00	-0,7
Apulaisylilääkäri	1,00	1,00	
Yhteensä	6,45	5,75	
Palveluohjaaja	1,00	1,00	
Sairaanhoidtaja	3,00	3,00	
Lähihoitaja	2,00	2,00	
Terveyskeskusavustaja		2,00	2,0
Toimistosihtööri	3,00	3,00	
Yhteensä	9,00	11,00	
Yhteensä	15,45	16,75	
22405 Terveysasemat/Hoitajapalvelut			
Palveluohjaaja	1,00	0,0	-1,0
Terveystenhoitaja	3,00	2,0	-1,0
Sairaanhoidtaja	7,00	7,0	
Debressiohoitaja	1,00	1,0	
Muistihoitaja		1,0	1,0
Yhteensä	12,00	11,0	
22016 Kiirevastaanotto			
Terveyskeskuslääkäri		0,00	
Sairaanhoidtaja	8,00	8,00	
Toimistosihtööri	1,00	1,00	
Varahenkilöstö			
Sairaanhoidtaja	1,00	1,00	
Yhteensä	10,00	10,00	
VASTAANOTTOPALVELUT YHTEENSÄ	37,45	37,75	
TERVEYSNEUVONTA			
22018 Äitiysneuvola			
Lääkäri	1,00	0,65	-0,35
Terveystenhoitaja	1,50	1,50	
Fysioterapeutti		0,10	0,10
Yhteensä	2,50	2,25	
22019 Perhesuunnittelu			
Terveystenhoitaja	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,00	
22020 Lastenneuvola			
Lääkäri	0,00	0,50	0,50
Terveystenhoitaja	2,50	2,00	-0,50
Yhteensä	2,50	2,50	
022022 Aikuisneuvola			
Terveystenhoitaja		1,00	1,00
Yhteensä		1,00	
22023 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto			
Lääkäri	1,00	0,40	-0,60
Sairaanhoidtaja	1,00		-1,00
Terveystenhoitaja	5,50	5,00	-0,50
Yhteensä	7,50	5,40	
TERVEYSNEUVONTA YHTEENSÄ	13,50	12,15	

SUUN TERVEYDENHUOLTO			
23505 JP hammashoitolat			
Vastaava hammaslääkäri	0,8	0,8	
Erikoishammaslääkäri		0,1	0,1
Palveluvastaava		1,0	1,0
Hammaslääkäri	5,5	7,0	1,5
Vastaava hammashoitaja	1,0		-1,0
Hammashoitaja	8,0	8,0	
Suuhygienisti	4,0	4,0	
SUUN TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	19,3	20,9	
26071 Akuuttiosasto Alajärvi			
Palveluvastaava	1,0	1,0	
Terveyskeskuslääkäri amanuenssi(2014 +1	0,5	1,0	0,5
Vastaava sairaanhoitaja		1,0	1,0
Sairaanhoitaja	17,0	9,0	-8,0
Sairaanhoitajaopiskelija			
Lähihoitaja	9,0	9,0	
Toimistos sihteeri	1,0	1,0	
Fysioterapeutti	0,8	0,8	
Varahenkilöstö:			
Sairaanhoitaja	1,0		-1,0
Lähihoitaja	4,0	4,0	
Yhteensä	34,3	26,8	
26094 Kotisairaala			
sairaanhoitaja		4,0	4,0
Yhteensä		4,0	
Akuutti yhteensä	34,3	30,8	
KUNTOOUTUSPALVELUT			
24011 Fysioterapia avopuoli			
Fysioterapeutti	5,0	4,6	
Yhteensä	5,0	4,6	-0,4
24006 Toimintaterapia			
Toimintaterapeutti	1,0	1,0	
Yhteensä	1,0	1,0	
KUNTOOUTUSPALVELUT YHTEENSÄ	6,0	5,6	
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	76,6	110,7	-6,2

SUUN TERVEYDENHUOLTO			
23505 JP hammashoitolat			
Vastaava hammaslääkäri	0,75	0,15	-0,6
Erikoishammaslääkäri	0,10	0,00	-0,1
Palveluvastaava	1,00	1,00	
Hammaslääkäri	7,00	5,40	-1,6
Vastaava hammashoitaja			
Hammashoitaja	8,00	8,50	0,5
Suuhygienisti	4,00	4,00	
SUUN TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	20,85	19,05	
TYÖTERVEYSPALVELUT			
23001 Työterveyshuolto			
Terveydenhoitaja			
Työterveyshoitaja			
Toimistosihteeri			
Työfysioterapeutti			
Lääkäri			
TYÖTERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	0,00	0,0	
24700 Akuuttiosasto Alajärvi			
Palveluvastaava	1,00	1,00	
Terveyskeskuslääkäri amanuenssi(2014 +1	1,00	1,00	
Vastaava sairaanhoitaja	1,00	1,00	
Sairaanhoitaja	9,00	12,00	3,0
Lähihoitaja	9,00	8,00	-1,0
Toimistosihteeri	1,00	1,00	
Fysioterapeutti	0,80	1,00	0,2
Varahenkilöstö:			
Sairaanhoitaja		2,00	2,0
Lähihoitaja	4,00	3,00	-1,0
Yhteensä	26,80	30,0	
24701 Kotisairaala			
sairaanhoitaja	4,00	4,00	
Yhteensä	4,00	4,00	
Akuutti yhteensä	30,80	34,00	
KUNTOUTUSPALVELUT			
24740 Fysioterapia avopuoli			
Fysioterapeutti	4,60	4,00	-0,6
Yhteensä	4,60	4,00	
24753 Toimintaterapia			
Toimintaterapeutti	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,00	
KUNTOUTUSPALVELUT YHTEENSÄ	5,60	5,00	
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	74,30	110,70	0,0
Terveyspalvelut+uudet kustannuspaikat	110,70		

Tulosyksikkö		Henkilöstö- suunnitelma	Henkilöm äärä	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TP2021	TP2022	1.9.2021	TP2022
HOIVA- JA HOITOPALVELUT				
26001 Hoivan- ja hoidon hallinto				
Ikäihmisten palvelujohtaja	1,0	1,0	1,0	
Hygieniahoitaja	1,0	0,4		-0,6
Toimistosihiteeri	1,8	1,8	2,0	
Yhteensä	3,8	3,2	3,0	
VANHUSNEUVOLA				
26024 Asiakasohjausyksikkö				
Kotihoidon palveluvastaava				
Palveluohjaaja				
Asiakasohjaaja	4,0	4,0	3,6	
Kotiutushoitaja	1,0			-1,0
Muistihoitaja	1,0			-1,0
Yhteensä	6,0	4,0	3,6	
KOTIHOITO				
26093 Kotihoito				
Kotihoidon palveluvastaava	1,0	1,0	1,0	
Vastaava sairaanhoitaja		1,0		1,0
Psykiatrinen sh	1,0	3,0	1,0	2,0
Sairanhoitaja	5,0	6,0	4,7	1,0
Lähihoitaja	60,0	60,0	53,8	
Fysioterapeutti				
Terveystenhoitaja	2,0	1,0	2,0	-1,0
Kotiavustaja	2,0	2,0	2,0	
Varahenkilöstö:				
Lähihoitaja	10,0	10,0	10,0	
Yhteensä	81,0	84,0	74,5	
026044 Kotikuntoutustiimi				
Fysioterapeutti	2,6	2,0	2,6	-0,6
Yhteensä	2,6	2,0	2,0	
PÄIVÄTOIMINTA				
26045 A/Kuntouttava päivätoiminta				
Lähihoitaja	1,2	1,2	1,0	
Kodinhoitaja				
Yhteensä	1,2	1,2	1,0	
26046 V/Kuntouttava päivätoiminta				
Lähihoitaja	1,0	0,6	1,0	-0,4
Fysioterapeutti	0,2			-0,2
Yhteensä	1,2	0,6	1,0	
26085 L/Kuntouttava päivätoiminta				
Lähihoitaja	0,4	0,0	0,0	-0,4
Yhteensä	0,4	0,0	0,0	
26085 La/Kuntouttava päivätoiminta				
Lähihoitaja	0,4	0,2		-0,2
Yhteensä	0,4	0,2	0,0	
26097 Päivätoiminta kaupinkartano				
Lähihoitaja	1,0	0,6	0,0	-0,4
Yhteensä	1,0	0,6	0,0	
21514 Psyk. Päivätoiminta Harjulanpirtti				
Sairanhoitaja	1,0	1,0	1,0	
Lähihoitaja	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	
PÄIVÄTOIMINTA YHTEENSÄ	6,2	4,6	4,0	
KOTIHOITO JA PÄIVÄTOIMINTA YHT.	89,8	90,6	80,5	

TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN				
26104 Venla ja Väinö -koti				
Palveluvastaava	1,0	1,0	1,0	
Sairaanhoidaja	3,0	3,0	2,0	
Lähihoitaja	20,0	20,0	23,0	
Laitoshuoltaja	1,0	1,0	1,0	
Fysioterapeutti				
Varahenkilöstö:				
Lähihoitaja	4,0	4,0	3,6	
Yhteensä	29,0	29,0	30,6	
26058 Kaupinkartano				
Palveluvastaava				
Sairaanhoidaja				
Lähihoitaja				
Kodinhoitaja				
Varahenkilöstö:				
Lähihoitaja				
Yhteensä	0,0	0,0		
26061 Kultakämmen				
Palveluvastaava	1,0	1,0	1,0	
Sairaanhoidaja	4,0	4,0	3,2	
Lähihoitaja	22,0	22,0	20,8	
Kodinhoitaja				
Varahenkilöstö:				
Lähihoitaja	6,0	6,0	6,0	
Yhteensä	33,0	33,0	31,0	
26105 Wilhelmiina				
Palveluvastaava		0,5	1,0	0,5
Sairaanhoidaja	1,0	1,0	1,0	
Lähihoitaja	13,0	13,0	11,8	
Kodinhoitaja				
Hoitaja				
Varahenkilöstö:				
Lähihoitaja	3,0	3,0	2,8	
Yhteensä	17,0	17,5	16,6	
26080 Intervalliosasto Vimpeli				
Palveluvastaava	1,0	0,5	1,0	-0,5
Sairaanhoidaja	2,0	4,0	2,0	2,0
Lähihoitaja	7,0	9,0	7,7	2,0
Fysioterapeutti	0,8	1,0	1,0	0,2
Laitoshuoltaja	1,0	1,0	1,0	
Varahenkilöstö:				
Lähihoitaja	3,0	3,0	3,0	
Yhteensä	14,8	18,5	15,7	
TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN YHT.	93,8	98,0	93,9	
HOIVA- JA HOITOPALVELUT YHTEENSÄ	193,4	195,8	181,0	2,4

Tulosyksikkö		Henkilöstö- suunnitelma	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TP2021	TP2022	TP2022
SOSIAALIPALVELUT			
25009 Hallinto/sosiaalipalvelut			
Sosiaalipalvelujohtaja	1,0	1,0	
Toimistosihtööri	2,8	3,0	0,2
Johtava sosiaalityöntekijä			
Hallinto yhteensä	3,8	4,0	
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT			
Aikuisten psykososiaaliset palvelut			
21490 Mielenterveys avopalvelut			
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1,0	2,0	1,0
Psyk.lähihoitaja	1,0	1,0	
Päihde- ja mielenterveyspalveluiden palveluohjaaja		1,0	1,0
Yhteensä	2,0	4,0	
21535 Päihdetyöntekijä			
Sairaanhoitaja/Päihdehuollon ohjaaja	1,0	1,0	
Yhteensä	1,0	1,0	
Aikuisten psyk.sos.palvelut yhteensä	3,0	5,0	
AIKUISSOSIAALITYÖ			
25001 Sosiaalityö/Aikuissosiaalityö			
Johtava sosiaalityöntekijä	0,6	0,6	
Työllisyydenhoidon sosiaali-ohjaaja	1,0	0,0	-1,0
Sosiaali-ohjaaja	2,0	3,0	1,0
Sosiaalityöntekijä	0,5	1,0	0,5
yhteensä	4,1	4,6	
25020 Alajärvi/Työpajatoiminta			
Työpajaohjaaja	1,0		-1,0
Yksilövalmentaja		1,0	1,0
Työvalmentaja	2,0	2,0	
Yhteensä	3,0	3,0	
25021 Vimpeli/Työpajatoiminta			
Työvalmentaja	2,0	2,0	
Yhteensä	2,0	2,0	
25056 Työllistymisen palvelut			
Sosiaali-ohjaaja		1,0	1,0
Yhteensä		1,0	
Aikuissosiaalityö yht.	9,1	10,6	
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT YHT.	12,1	15,6	

PERHEPALVELUT		
25501 Lastensuojelun sosiaalityö		
Perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä	0,5	0,5
Sosiaalityöntekijä	2,0	2,0
Yhteensä	2,5	2,5
25529 Varhaisen tuen sosiaalityö		
Perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä	0,1	0,1
Sosiaalityöntekijä	2,0	2,0
Sosiaaliohjaaja	1,0	1,0
Yhteensä	3,1	3,1
25538 Lapsiperheiden kotipalvelu		
Perhetyöntekijä	3,0	3,0
Yhteensä	3,0	3,0
25504 Varhaisen tuen perhetyö		
Johtava sosiaalityöntekijä	0,1	0,1
Sosiaaliohjaaja, perhetyön vastaava	0,5	0,5
Perheohjaaja	2,5	2,5
Yhteensä	3,1	3,1
25533 Lastensuojelun perhetyö		
Johtava sosiaalityöntekijä	0,1	0,1
Sosiaaliohjaaja, perhetyön vastaava	0,5	0,5
Perheohjaaja	2,5	2,5
Yhteensä	3,1	3,1
25570 Perheneuvola		
Johtava sosiaalityöntekijä	0,2	0,2
Psykologi	4,0	4,0
Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5
Perheneuvoja	1,0	1,0
Yhteensä	5,7	5,7
25502 Puheterapia		
Johtava sosiaalityöntekijä	0,1	0,1
Puheterapeutti	2,0	2,0
Yhteensä	2,1	2,1
25575 Lastenvalvoja		
Lastenvalvoja	0,5	0,5
Yhteensä	0,5	0,5
PERHEPALVELUT YHT.	23,0	23,0

VAMMAISPALVELUT			
Vammaisten palvelut			
26505 Sosiaalityö ja palveluohjaus			
Johtava sosiaalityöntekijä	0,4	0,4	
Sosiaalityöntekijä	0,5	1,0	0,5
Sosiaali ohjaaja	1,0	1,0	
Yhteensä	1,9	2,4	
26565 A/Työtoiminta			
Palveluvastaava	0,5	0,5	
Vastaava ohjaaja	1,0	1,0	
Ohjaaja	1,0	1,0	
Ryhmäavustaja	1,0	1,0	
Yhteensä	3,5	3,5	
26566 L/Työtoiminta			
Palveluvastaava	0,1	0,1	
Vastaava ohjaaja	0,5	0,5	
Ohjaaja	1,0	1,0	
yhteensä	1,6	1,6	
26569 La/Työtoiminta			
Palveluvastaava	0,4	0,4	
Vastaava ohjaaja	1,0	1,0	
Ohjaaja	1,0	3,0	2,0
Ryhmäavustaja	1,0	0,0	-1,0
Yhteensä	3,4	4,4	
26568 Erityislasten kuntoutusohjaus			
Kuntoutusohjaaja	1,0	1,0	
Yhteensä	1,0	1,0	
Vammaisten avustukset			
26902 A/Henkilökohtainen avustaja			
Henkilökohtainen avustaja	1,0	0,4	-0,6
Yhteensä	1,0	0,4	
26904 V/Henkilökohtainen avustaja			
Henkilökohtainen avustaja	1,0	0,3	-0,7
Yhteensä	1,0	0,3	
Ohjattu asuminen			
26589 Alarinteen palveluasumisyksikkö			
Asuntolan hoitaja/Vastaava ohjaaja	0,5	1,0	0,5
Lähihoitaja	1,0	0,0	-1,0
Ohjaaja	1,0	1,5	0,5
Yhteensä	2,5	2,5	
26704 Rantakoti			
Vastaava ohjaaja			
Lähihoitaja	1,0	0,0	-1,0
Ohjaaja	1,5	2,5	1,0
Yhteensä	2,5	2,5	
26591 Sateenkaari Alajärvi			
Palveluvastaava	1,0	1,0	
Lähihoitaja	9,0	9,0	
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja	2,0	2,0	
Yhteensä	12,0	12,0	
26594 Tuulikello Vimpeli			
Palveluvastaava	1,0	1,0	
Sairaanhoidtaja	1,0		-1,0
Lähihoitaja	6,0	7,0	1,0
Yhteensä	8,0	8,0	
VAMMAIS- JA KEHITYSVAMMAHUOLTO YHT.	38,4	38,6	
SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ	77,3	81,2	3,9

3.1.7. Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli

Alajärven sivistyslautakunta tuottaa Vimpelin sivistys-, varhaiskasvatuspalvelut ostopalvelusopimuksella. Sivistyslautakunnassa on 7 jäsentä. Alajärven kaupunki nimeää lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Vimpelin kunnalla on yksi edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella. **Vimpelin kunnan organisaatiossa on kunnan oma tilaajalautakunta.**

Talousarvion toteutuminen

Alajärven sivistyslautakunnan koko talousarvion toteuma on 101,3 %.

Koko talousarvio 27 607 568 € ylittyi 366 195 €.

Kunnittain talousarvio 2022 toteutui seuraavasti:

Alajärvi toteuma 101 %. Ylitys 134 043 € koostui pääosin henkilöstökulujen kasvusta.

Vimpeli toteuma 101 %. Ylitys 51 148 € johtui pääosin tukipalvelujen kustannusten noususta

Lappajärvi toteuma 154 %. Lappajärven varhaiskasvatuspalveluiden talousarvion ylitys (+ 181.004 euroa) johtuu alibudjetoinnista, koska uutta toimintaa on ollut haasteellista arvioida erilaisen kustannusrakenteen perusteella.

Lisämäärärahat 2022:

Alajärven nuorisotoimi 45 000 € uuden nuorisotila Pysäkin kalustamiseen.

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2022		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Sivistystoimen kehittämissuunnitelman muuttaminen vastaamaan Alajärven ja Vimpelin uusien strategioiden mukaista palvelutarvetta vuodelle 2023.	Kehittämissuunnitelman valmistelu on aloitettu ja työryhmät perustettu. Työ jatkuu vuoden 2023 aikana ja suunnitelma valmistuu osana vuoden 2024 talousarviota.	Toteutunut osittain
Sivistystoimen palveluiden roolin kasvattaminen hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden tuottajana	Koko toimialalle on haettu ja saatu useita eri hyvinvointia ja terveyttä tukevia hankerahoituksia.	Tavoite toteutui
Oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämänä varmistetaan, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.	Opetuksen järjestäjä tehtävänä on laatinut tarvittaessa ohjaussuunnitelman, ja samalla huolehtinut asuinkuntansa alle 18-vuotiaiden oppivelvollisuuden suorittamisesta. Perusopetuksen päättötodistuksen saaneet ovat sijoittuneet jatko-opintoihin	Tavoite toteutui
Museon organisaation muuttaminen vastuumuseotehtävän mukaiseksi.	Museon henkilöstön toimenkuvat on muutettu ja keväällä Museoviraston kanssa käydyn neuvottelun perusteella vastuumuseotehtävä ja rahoitus on OKM:n päätöksellä myönnetty seuraavalle kaudelle 2023–2026	Tavoite toteutui

Yhteenveto sivistystoimi / Vimpeli

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Sivistystoimen projektit	4 205,82	0,00	0,00	0,00	
Varhaiskasvatus	916 733,21	852 895,00	947 463,92	94 568,92	111 %
Esi- ja perusopetus	3 108 027,78	3 213 126,00	3 145 648,67	-67 477,33	98 %
Kuraattoritoiminta	43 145,98	64 123,00	68 228,99	4 105,99	106 %
Lukio-opetus	195 057,83	195 211,00	206 042,09	10 831,09	106 %
Kansalaisopisto	30 665,46	49 503,00	38 000,63	-11 502,37	77 %
Musiikkiopisto	91 928,50	80 354,00	81 185,96	831,96	101 %
Kirjasto	213 457,00	216 506,00	240 174,50	23 668,50	111 %
Nuorisotoimi	67 361,02	23 603,00	19 724,41	-3 878,59	84 %
Yhteisöllinen opiskelija- huolto	0,00	0,00	0,00	0,00	
Vimpeli yhteensä	4 670 582,60	4 695 321,00	4 746 469,17	51 148,17	101 %

SUURTUOTTEET*3.1.7.1. Sivistystoimen hallinto***Sivistystoimen hallinto**

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Sivistystoimen hallinnon talousarvion toteuma oli 407.540 €, josta lautakuntahallinto 12.158 € ja sivistystoimen hallinto 395.382 €.

Hallinnon nettomenot jaettiin kunnittain seuraavasti (mukana Lappajärven varhaiskasvatuspalvelut 1.8.2023 alkaen)

Alajärvi	309.322 €	75,9 % (1.8.2022)
Vimpeli	91.289 €	22,4 % (1.8.2022)
Lappajärvi	6.928 €	1,7 % (1.8.2022)

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana 11 kertaa ja käsitellyt 86 pykälää.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022–2024

Tavoitteiden tehtävänä oli tukea uuden strategian ja organisaation mukaisia kriittisiä menestystekijöitä

Yhteistyö

Yhteisöllisyyden ja osallistumisen kasvattaminen ja aktivoiminen toiminta-alueella.

Alueen koulutuksen järjestäjien kanssa tehdään edelleen yhteistyötä tulevaisuuden esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen järjestämismalleista

Sivistystoimen hallinnon organisaatiomuutosta on valmisteltu yhdessä keskus- ja taloushallinnon kanssa. Taloushallinnon uudistus astui voimaan 1.4.2022 ja taloushallinnon yksikkö tuottaa sivistyslautakunnan taloushallinnon palvelut.

Lappajärven varhaiskasvatuksen palvelut siirtyvät Alajärven kaupungin tuottamaksi 1.8.2022 alkaen.

Alajärven, Evijärven, Lappajärven ja Vimpelin kuntien edustajien kanssa on valmisteltu mahdollisen yhteisen koulutuksenjärjestäjän mallia (KOPA-hanke). hanke ei edennyt loppuun, koska nykyisen lainsäädännön tulkinnan mukaan mukana olevat kunnat olisivat menettäneet yhteensä lähes miljoona euroa opiskelijakohtaisia valtionosuuksia.

Henkilöstö

Henkilöstön koulutusta on toteutettu omien hankkeiden lisäksi maakunnallisen Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston hallinnoiman Osaaja-hankkeiden puitteissa. Osaaja-ohjelma on kulttuuriministeriön rahoittama määräaikainen, valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma.

Hankkeisiin rahoitusta myönnettiin seuraavasti:

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Kerhotoiminnan tukeminen 21	9.100
Kerhotoiminnan tukeminen 22	6.000
Harrastamisen Suomen malli	100.000
Hanke poissaolojen vähentämiseksi	109.600
Hanke poissaolojen vähentämiseksi jatko	100.000
Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen	57.300
Varh. Kasv., esi- ja perusopetuksen korona-avustus	53.000
Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittäminen vuosina 2022–2023	134.000
Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa	75.500
Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen esi- ja perusopetuksessa	75.000
Lukuseikkailu 2: Fantasian taikasauva	40.000
Perusopetuksen ilmasto- ja kestävyyskasvatus	54.899

Lukio-opetus

Järviseudun Lukioiden Sala-ohjelma	78.606
Oppimisen ja ohjauksen paikkaussarja	27.618

Kirjastotoimi

Lukemisen edistäminen	14.000 €
-----------------------	----------

Vapaa-aika

Välitöntä ja välittävää kohtaamista yläkouluilla	45.000 €
--	----------

Museotoimi ja kulttuuritoimi

Tartu Maisemaan	36.000 €
-----------------	----------

Turvallinen ympäristö

Sivistystoimen yksiköihin on jatkettu suunnitelmallisesti moniammatillisen työryhmän sekä aluehallintoviraston suorittamia tarkastuksia. Tarkastusten tarkoituksena on taata työntekijöille ja asiakkaille turvallinen ja laadukas työ- ja toimintaympäristö työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvät näkökulmat huomiioon ottaen.

Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuus ja turvallisuussuunnittelun myötä on yksiköihin saatu yhtenäinen valmiussuunnitelma.

Taloudellisuus

Sivistyslautakunta on ylittänyt annetun talousarvion 366 195 € eli 1,3 %.

3.1.7.2. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Luoma-aho

Talousarvion toteutuminen

Alajärven kaupunki	103 %	ylitys 112 827 €
Vimpelin kunta	111 %	ylitys 94 569 €
Lappajärven kunta	154 %	ylitys 181 004 €

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnitelmien mukaisesti Alajärven kaupunki ryhtyi tuottamaan Lappajärven kunnan varhaiskasvatuspalveluita 1.8.2022 lähtien. Henkilöstöä osallistettiin muutoksen aikana ja heille järjestettiin yhteisiä tapaamisia. Muutos sujui henkilöstölle tehdyn kyselyn mukaan hyvin. Lappajärvellä toimi syksyllä 2023 Ullanlinnan päiväkotia sekä kaksi ryhmäperhepäiväkotia.

Yhteistyössä tehty Alajärven, Vimpelin ja Lappajärven varhaiskasvatusta koskeva paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin vastaamaan alueen nykyistä tilannetta ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutoksia. Suunnitelma hyväksyttiin Alajärven sivistyslautakunnassa kesäkuussa 2022. Tavoitteena oli myös jatkaa varhaiskasvatuksen laadunarviointia paikallisen arviointisuunnitelman mukaisesti. Laadunarviointia suoritettiin asiakaskyselyillä, mutta Kehittävä Palaute -menetelmän käyttö siirtyy keväälle 2023.

Asiakasmäärän nousu varhaiskasvatuksessa on hieman tasoittunut. Samaan aikaan erityisesti alle 3-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatukseen on noussut. Tämä aiheuttaa ongelmia tilojen, asiakaspaikkojen ja henkilökunnan riittävyydelle. Tarvittavan ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi nousee koko ajan merkittävämpään rooliin varhaiskasvatuspalveluiden toteuttamisessa.

Laajentuneen toiminta-alueen yhtenäisyyden takaamiseksi ja veto- ja pitovoiman kasvattamiseksi haettiin keväällä 2022 hankerahoitusta valtiolta. Rahoituksen turvin pystyttiin elokuussa 2022 palkkaamaan kaksi määräaikaista alue-esimiestä. Heidän avullaan esimiesten läsnäoloa yksiköissä pystyttiin huomattavasti lisäämään ja näin keventämään perushenkilökunnan hallinnollisia töitä ja panostamaan pedagogiseen johtajuuteen.

Lappajärven varhaiskasvatuspalveluiden talousarvion ylitys johtuu alibudjetoinnista, koska uutta toimintaa on ollut haasteellista arvioida erilaisen kustannusrakenteen perusteella.

Perhepäivähoito

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	-14 891,36	-12 675,00	-11 630,97	1 044,03	92 %
Kulut	126 108,11	124 520,00	120 525,48	-3 994,52	97 %
Netto	111 216,75	111 845,00	108 894,51	-2 950,49	97 %
Tuottajan viesti tilaajalle:					
Perhepäivähoidon tuote toteutui suunnitellusti.					

Erityisvarhaiskasvatus

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	0,00	-225,00	-644,00	-419,00	286 %
Kulut	11 776,99	11 998,00	23 886,25	11 888,25	199 %
Netto	11 776,99	11 773,00	23 242,25	11 469,25	197 %
Tuottajan viesti tilaajalle:					
Tuotteeseen sisältyy Vimpelin osuus varhaiskasvatuksen erityisopettajan työstä.					

Päiväkotihoido

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	-102 065,88	-80 700,00	-89 682,87	-8 982,87	111 %
Kulut	822 770,08	733 407,00	842 678,39	109 271,39	115 %
Netto	720 704,20	652 707,00	752 995,52	100 288,52	115 %
Tuottajan viesti tilaajalle:					
Tuote sisältää Metsätarhan päiväkodissa järjestettävän varhaiskasvatuksen ja esioppilaiden aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan. Lisääntyneet tukipalvelukustannukset ja talousarvioissa huomioimattomat vuokratulot vaikuttivat ylitykseen. Lisäksi erityisesti koronan aiheuttamat sairauspoissaolot ja lasten vaatima tuki nostivat henkilöstömenoja.					

Kodinhuolto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	73 035,27	76 570,00	62 331,64	-14 238,36	81 %
Netto	73 035,27	76 570,00	62 331,64	-14 238,36	81 %
Tuottajan viesti tilaajalle:					
Syntyvyydestä ja varhaiskasvatuksen runsaasta käytöstä johtuen kotihoidon tuen kulut laskevat edelleen.					

3.1.7.3. Esi – ja perusopetus

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	100,3 %	ylitys 38 840 €
Vimpeli	97,9 %	alitus 67 477 €

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen ja jatkavat oppivelvollisuuden suorittamista syksyllä 2022.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022–2024

Covid19-viruksesta johtuneiden poikkeusjärjestelyiden vaikutusten korjaamista totutettiin useilla eri hankkeilla. Hankkeilla pyritään tasaamaan oppilaiden välisiä oppimiseroja sekä estämään poissaolojen

määrän lisääntymistä. Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen jatkui oman, maakunnallisen ja valtakunnallisen koulutuksen avulla.

Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus ja painopistealue oli Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, jonka peruseella kouluissa toteutettiin monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetussuunnitelman toteuttaminen ja jatkovalmistelu sekä siihen edelleen tulleiden muutosten ja oppilashuollon siirtymisen 1.1.2023 alkaen on toteutunut suunnitellusti.

Oppilasmäärän kehitys

Oppilasmäärä 31.12.2022

VIMPELIN KUNNAN KOULULAITOS

PERUSKOULUN OPPILASALUEIDEN OPPILASENNUSTEET VV. 2022 - 2028

Tilasto on laadittu koulujen antamien ilmoitusten mukaisesti. Luettelo perustuu koulujen oppilasmääriin **31.12.2022** sekä **31.12.2022** mennessä syntyneiden lasten lukumäärään. Lukuihin sisältyvät esiopetuksen oppilaat.

OPPILASALUE	LUKUVUOSI	E	1	2	3	4	5	6	YHT.
AAPISKUJA	2022-2023	27	29	27	32	36	0	0	151
	2023-2024	18	27	29	27	32	0	0	133
	2024-2025	14	18	27	29	27	0	0	115
	2025-2026	10	14	18	27	29	0	0	98
	2026-2027	20	10	14	18	27	0	0	89
	2027-2028	8	20	10	14	18	0	0	70
	2028-2029	13	8	20	10	14	0	0	65

Luokanopettajia	8
Tuntiopettaja	2
Eriyisluokanopettaja	1
Eriyisopettaja	1
Koulunkäynnin ohjaaja	6 joista kaksi määräaikaista 3.6.2022 saakka

VIMPELIN YHTEISKOULU	2022-2023	0	0	0	0	0	33	35	68
	2023-2024	0	0	0	0	0	36	33	69
	2024-2025	0	0	0	0	0	32	36	68
	2025-2026	0	0	0	0	0	27	32	59
	2026-2027	0	0	0	0	0	29	27	56
	2027-2028	0	0	0	0	0	27	29	56
	2028-2029	0	0	0	0	0	18	27	45

OPPILASALUE	LUKUVUOSI	7	8	9	YHT.	
VIMPELIN	2022-2023		31	28	23	82
YHTEISKOULU	2023-2024		35	31	28	94
	2024-2025		33	35	31	99

2025-2026	36	33	35	104
2026-2027	32	36	33	101
2027-2028	27	32	36	95
2028-2029	29	27	32	88

Rehtori	1
Luokanopettajia	3
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1
Erityisopettaja	2
Lehtori	2
Lehtori yht. lukion kanssa, pääkoulu lukio	5
Lehtori yht. lukion kanssa, pääkoulu yläkoulu	2
Tuntiopettaja yht. lukion kanssa, pääkoulu yläkoulu	3
Tuntiopettaja	3
Tuntiopettaja (valmistava opetus)	1
Koulunkäynnin ohjaajia	5 yksi määräaikainen 3.6.2023 saakka

YHTEENVETO IKÄLUOKISTA OPPILASALUEITTAIN									
Sisältää esiopetuksen oppilaat.									
			22-23	23-24	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29
AAPISKUJA			151	133	115	98	89	70	65
VIMPELIN YHTEISKOULU			68	69	68	59	56	56	45
ALAKOULU									
YHT.			219	202	183	157	145	126	110
VIMPELIN YHTEISKOULU			82	94	99	104	101	95	88
YLÄKOULU									
YHTEENSÄ			301	296	282	261	246	221	198

IKÄLUOKAT LUKUVUOSITTAIN 2022-2028								
Sisältää esiopetuksen oppilaat.								
Lukuvuosi		0	1	2	3	4		YHT.
2022-2023		27	29	27	32	36		151
2023-2024		18	27	29	27	32		133
2024-2025		14	18	27	29	27		115
2025-2026		10	14	18	27	29		98
2026-2027		20	10	14	18	27		89
2027-2028		8	20	10	14	18		70
2028-2029		13	8	20	10	14		65

Lukuvuosi		5	6	7	8	9	YHT.		YHT.
2022-2023		33	35	31	28	23	150		301
2023-2024		36	33	35	31	28	163		296
2024-2025		32	36	33	35	31	167		282
2025-2026		27	32	36	33	35	163		261
2026-2027		29	27	32	36	33	157		246
2027-2028		27	29	27	32	36	151		221
2028-2029		18	27	29	27	32	133		198

Esi- ja perusopetus

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	-44 782,28	-37 275,00	-82 520,21	-45 245,21	221 %
Kulut	3 152 810,06	3 250 401,00	3 228 168,88	-22 232,12	99 %
Netto	3 108 027,78	3 213 126,00	3 145 648,67	-67 477,33	98 %

Tuottajan viesti tilaajalle:

Talousarvio on alittunut 67.477 eurolla. Alitus johtuu lähinnä henkilöstökulujen alittumisesta.

Suurtuote sisältää esi- ja perusopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan.

Myös perusopetuksen hankkeet sisältyvät suurtuotteeseen.

Nettokustannukset/oppilas kouluittain(perusopetus): Aapiskuja 9.520 € ja Vimpelin yhteiskoulu 11.739 €

Kuraattoritoiminta

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	43 145,98	64 123,00	68 228,99	4 105,99	106 %
Netto	43 145,98	64 123,00	68 228,99	4 105,99	106 %

Tuottajan viesti tilaajalle:

Tuote pitää sisällään sivistystoimen oppilashuoltopalvelut esi- ja perusopetukseen sekä toiselle asteelle.

Yhteisöllinen opiskelijahuolto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot				0,00	
Kulut				0,00	
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	

Projektit

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	4 205,82	0,00	0,00	0,00	
Netto	4 205,82	0,00	0,00	0,00	

3.1.7.4. Lukio-opetus

Rehtori Marko Timo

Talousarvion toteutuminen 2022

Alajärvi	105,9 %	ylitys 126 335 €
Vimpeli	105,6 %	ylitys 10 831 €

Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylimenevän osan. Vuonna 2022 maksu-osuus on 205 653 euroa (TA2022: 195 211 euroa).

Alajärven lukio

Talousarvion toteutuminen

Alajärven lukion vuoden 2022 tilinpäätös ylittyi hieman budjetoidusta, toimintakulujen toteutuma oli 101 % arviosta. Ylitys johtuu pääosin palvelujen ostojen ennakoitua suuremmasta määrästä.

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kursseista voi suorittaa verkko-opiskeluna. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä aloittaville ja jatkaville opiskelijoille hankittiin sekä digitaalisia oppimateriaaleja ja tietokoneita että painettuja oppikirjoja. Oppikirjat välitettiin koulukirjastoon, josta niitä voi lainata. Kolmannen vuosikurssin opiskelijat ovat voineet lainata OVELA-hankkeessa hankittuja oppikirjoja.

Kansainvälisyystoiminta kärsi edelleen pandemian uhasta. Yhtään opiskelijavaihtoa ei järjestetty. Yhteydenpitoa sekä Tokion Jiuy Gakuenin kouluun Japaniin, että Ranskan Lochesin yhteistyökouluun on kuitenkin jatkettu. Lisäksi japanin opintojaksoilla on ollut esittelyjä seuraaviin oppilaitoksiin ja yliopistoihin: Yokohama university, Mukawa–high school, Yokohama national university ja Shizuoka university. Hyvinvointi-teemaviikko toteutettiin toukokuussa 2022. Viikkoon kuului mm. liikuntaa, pakohuonetta, käsillä tekemistä, kokemusasiantuntijaa, elokuvaa ja teatteria Jyväskylässä.

Järvisuudun lukioiden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioiden laajan opintojakso- / kurssitarjonnan. Vuonna 2022 yhteistyöopintojaksoja / -kursseja on ollut japanin, venäjän, saksan ja ranskan kielissä, uskonnossa, filosofiassa, fysiikassa, kemiassa, biologiassa, historiassa, maantieteessä, yhteiskuntaopissa ja psykologiassa. Lukioiden aineenopettajat tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä opetussuunnitelmatyössä, omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Uusi opetussuunnitelma on käytössä alkavalla ja jatkavalla vuosiluokalla.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä sekä erilaisilla artikkeleilla painetuissa ja sähköisissä välineissä. Esport-linjalle ei ollut tarpeeksi hakijoita oman ryhmän perustamiseksi, mutta lukion opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa esport-opintoja JAMIn ryhmien mukana.

Opiskelijoiden oppimistulokset ovat olleet keskinertaisia, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen. Alajärven lukiossa opiskelijalla on mahdollisuus suoraan väylään, ilman pääsykokeita, hakeutua Seinäjoen ammattikorkeakouluun suorittamalla opintoja lukion aikana.

Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. eri hankkeiden kautta.

Vimpelin lukio

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 721046 euroa (69 opiskelijaa). Lisäksi muita tuloja on ollut 17 190 euroa. Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylimenevän osan. Vuonna 2022 maksuosuus oli 205 653 euroa (TA2022: 195 211 euroa). Ylitys johtui palkkatulojen menoista, joita kompensoi tulopuolella arviolta suurempi valtionosuus.

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kurseista voi suorittaa verkko-opiskeluna. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä aloittaville ja jatkaville opiskelijoille hankittiin sekä digitaalisia oppimateriaaleja ja tietokoneita että painettuja oppikirjoja. Oppikirjat välitettiin kirjastoon, josta niitä voi lainata. Kolmannen vuosikurssin opiskelijat ovat voineet lainata OVELA-hankkeessa hankittuja oppikirjoja.

Kansainvälisyystoiminta kärsi edelleen pandemian uhasta. Yhtään opiskelijavaihtoa ei järjestetty. Yhteydenpitoa sekä Tokion Jiuy Gakuenin kouluun Japaniin, että Ranskan Lochesin yhteistyökouluun on kuitenkin jatkettu. Lisäksi japanin opintojaksoilla on ollut esittelyjä seuraaviin oppilaitoksiin ja yliopistoihin: Yokohama university, Mukawa-high school, Yokohama national university ja Shizuoka university. Hyvinvointi-teemaviikko toteutettiin toukokuussa 2022. Viikkoon kuului mm. liikuntaa, pakohuonetta, käsilä tekemistä, kokemusasiantuntijaa, elokuvaa ja teatteria Jyväskylässä.

Järvisuudun lukioiden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioiden laajan opintojakso- / kurssitarjonnan. Vuonna 2022 yhteistyöopintojaksoja / -kurseja on ollut japanin, venäjän, saksan ja ranskan kielissä, uskonnossa, filosofiassa, fysiikassa, kemiassa, biologiassa, historiassa, maantieteessä, yhteiskuntaopissa ja psykologiassa. Lukioiden aineenopettajat tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä opetussuunnitelmatyössä, omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Uusi opetussuunnitelma on käytössä alkavalla ja jatkavalla vuosiluokalla.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. kansainvälisille hakijoille webinaareissa, naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä sekä erilaisilla artikkeleilla painetuissa ja sähköisissä välineissä. Esport-linjalle ei ollut tarpeeksi hakijoita oman ryhmän perustamiseksi, mutta lukion opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa esport-opintoja JAMIn ryhmien mukana. Syksyllä 2022 lukiossa aloitti 26 kotimaisen lisäksi 2 vietnamilaista opiskelijaa.

Opiskelijoiden oppimistulokset ovat olleet keskiarvoa parempia, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen. Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. eri hankkeiden kautta.

Lukio-opetus Vimpeli

Valtuuston tilaus	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	Muutos (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:stä
Tuotot	-656 746,98	-637 475,00	-738 237,01	-100 762,01	116 %
Kulut	851 804,81	832 686,00	944 279,10	111 593,10	113 %
Netto	195 057,83	195 211,00	206 042,09	10 831,09	106 %

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2022

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 721 046 euroa (69 opiskelijaa).

Lisäksi muita tuloja on ollut 17 190 euroa. Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylittävän osan. Vuonna 2022 maksuosuus on 206 042,09 euroa (TA2022: 195 211 euroa). Ylitys johtui palkkatulojen menoista, joita kompensoi tulopuolella arvioita suurempi valtionosuus.

Talousarvioon asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin koronaepidemian sallimissa rajoissa.

3.1.7.5. Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto

RehtoriTitta Väänänen

Talousarvion toteutuminen 2022

Alajärvi	86 %	alitus 69 211 €
Soini	75 %	alitus 22 874 €
Vimpeli	77 %	alitus 11 502 €

Tavoitteiden toteutuminen

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022–2024

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Alajärvi tuottaa palvelut Vimpelin kunnalle sekä myy opistopalveluja Soinin kunnalle. Kansalaisopiston opetus muodostuu vapaan sivistystyön mukaisesta opetuksesta sekä kuvataiteen perusopetuksesta (TPO). Avoimen yliopisto-opetuksen opetusta ei ollut.

Suunniteltuja kursseja oli 372 ja niistä toteutui 270 kurssia 54 toimipaikassa. Opettajia oli 86. Osalla heistä useampia opetettavia aineita. Vuoden 2022 aikana oli 3040 opiskelijaa. Tavoitteena olleesta 8350 tunnista toteutui 5736 h. Tuntitoteutuma suunnitellusta oli 76 %, mikä jäi jo toista vuotta noin 10 % pienemmäksi normaalivuoteen verrattuna. Covid-19 heikensi ihmisten kurssikiinnostusta edelleen. Ruokakursseja ja lyhytkursseja jouduttiin perumaan. Iäkkäät ihmiset olivat varovaisia osallistumaan kursseille.

Talousarvion alittui noin 25 % sekä taiteen perusopetuksen että opiston muun opetuksen kohdalla opettajien palkkakustannuksissa ja matkakustannusten korvauksissa. Kurssimaksujen laskutukset tehtiin normaalisti: pitkien kurssien kurssilaskutukset tehtiin syyslukukauden aikana ja lyhyemmät heti kurssien päätyttyä.

Kurssitarjontaa pyrittiin uudistamaan: lähiopetuksen rinnalla pidettiin verkkokursseja. Suosituimpia lähi-kursseja olivat kunto- ja terveysliikunnan kurssit. Perinteiset käsityön kurssit keräsivät edelleen hyvin osallistujia. Taiteen perusopetuksen kuvataidekoulu Eero antoi opetusta kevätkaudella 12 ryhmälle ja syksyllä 13 ryhmälle yhteensä 172 opiskelijalle.

Hygieniakursseja järjestettiin yhteistyössä kaupungin nuorisopalveluiden Ohjaamon kanssa. Yhteistyötä oli maakunnan kansalaisopistojen kanssa Osaamisperusteisuus tutuksi -henkilöstökoulutushankkeen ja Voimaa arkeen -hankkeen osalta. Kansalaisopisto osallistui perusturvan ja sivistystoimen tarjoaman Kai-kukortti-järjestelmän valmisteluun yhdessä Lappajärven ja Vimpelin kuntien kanssa.

Järvi-Pohjanmaan perusturvan Alajärven lasten- ja äitiysneuvolan ja kuvataidekoulu Eero aloittivat yhteistyön v. 2021 neuvolan seinälle tulevan taideteoksen osalta. Taideteos valmistui keväällä 2022 ja on nähtävillä neuvolan käytävällä. Mukana oli kymmenkunta 12–18-vuotiasta kuvataiteen perusopetuksen oppilasta Alajärveltä ja Vimpelistä ja kolme kuvataidekoulun opettajaa. Kansalaisopisto osallistui Alajärvellä järjestettyihin Asumisen ja hyvinvoinnin messuille yhdessä kaupungin vapaa-aikapalveluiden kanssa.

Kansalaisopisto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	30 665,46	49 503,00	38 000,63	-11 502,37	77 %
Netto	30 665,46	49 503,00	38 000,63	-11 502,37	77 %

Tuottajan viesti tilaajalle:

Tuote sisältää kansalaisopiston hallinnon, taiteen perusopetuksen (kuvataide) sekä muun opetuksen. Koronan jälkeen kursseille osallistuminen on ollut n. 10 % vähäisempää, kuin ennen koronaa. Opettajien palkka- ja matkakustannukset ovat jääneet arvioitua pienemmäksi toteutumattomien kurssien vuoksi.

3.1.7.6. Musiikkiopisto**Musiikkiopisto**

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	91 928,50	80 354,00	81 185,96	831,96	101 %
Netto	91 928,50	80 354,00	81 185,96	831,96	101 %

Tuottajan viesti tilaajalle:

Musiikkiopisto-opetuksen Vimpelissä toteuttaa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto, joka on laskuttanut opetuksesta 36 688 €. Loput kuluista ovat kiinteistö- yms. kuluja. Oppilasmäärä oli 52, joista varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 8. Opetustunteja on toteutunut 1608, (vuonna 2021 oli 1668). Toimipisteen oppilaita on opettanut 14 opettajaa, joista viikoittain Vimpelissä on opettanut 9 opettajaa. Vimpelissä toimii musiikkiopiston pu-hallinorkesteri ja jousiorkesteri. Opinto-ohjelmaan kuuluu myös musiikin perusteiden (musiikin hah-motusopintojen) opetus.

Talousarvion toteutuminen

Vimpeli 101 % ylitys 832 €

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto hoiti opetuksen Vimpelissä.

3.1.7.7. Kirjastotoimi

Kirjastotoimenjohtaja Maria Kanervikkoaho

Talousarvion toteutuminen 2022

Alajärvi	104 %	ylitys 24 735 €
Vimpeli	111 %	ylitys 23 669 €

Vimpelin kunnankirjasto

Vuonna 2022 korona ei enää juurikaan rajoittanut kirjaston toimintaa ja tapahtumien järjestämistä. Kirjaston tiloihin tehtiin kesällä 2021 kosteus- ja sisäilmateknisen tutkimusraportin tulosten perusteella yli-paineistus, ilmanvaihtoon liittyviä toimia sekä tiivistyskorjauksia. Näistä johtuen kirjaston tilakustannukset ovat olleet ennakoitua suuremmat vuonna 2022.

Kokonaislainaus vuonna 2022 oli Vimpelissä 45 781 lainaa. Kokonaislainauksen määrä nousi edellisvuoteen verrattuna 5,7 %. Kirjojen lainaus yhteensä nousi 8,7 %. E-aineiston (e-kirjat ja e-äänikirjat) lainaus pysyi ennallaan ja e-lehtien käyttö yli kaksinkertaistui. Kävijöitä kirjastossa yhteensä 15 439. Kirjastokäyntien määrä kasvoi noin 5 % ja lainaajien määrä lisääntyi lähes 12 %. Verkkokäynnit lisääntyivät 4,7 %. Kirjastoaineiston hankintamäärät ovat lähes vuoden 2021 tasolla. Kirjoja hankittiin lähes yhtä paljon kuin edellisvuonna, mutta videotallenteiden ja äänikirjojen hankintamäärät laskivat.

Seinäjoen hallinnoima Lukeva kunta -hanke edisti lasten ja nuorten lukutaitoa ja lukuinnostusta alueemme kouluissa. Hankkeen puitteissa luotiin verkostoja, järjestettiin koulutuksia ammattilaisille sekä tuotettiin materiaaleja kuten vinkkausvideoita. YTY-kirjastojen yhteinen Lukuseikkailu 2 – Fantasian taikasauva -hanke alkoi syksyllä 2022 ja jatkuu keväälle 2023. Hankkeen aikana on tarkoitus vieraila kaikissa alueen 4.–6. luokissa kirjavinkkauksen ja kirjailijavierailun merkeissä.

Kirjastopalvelut pysyvät opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja AVI-alueen keskitasolla

Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston (AVI) keskiarvoluvut ovat vuoden 2021 lukuja, koska vuoden 2022 lukuja ei ole vielä käytössä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksiset	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI (vuosi 2021)	Alajärvi	Vimpeli	Toteuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	6,02	11,59	5,60	Alajärvi saavutti OKM:n suosituksen ja LSSAVI:n keskiarvon. Vimpeli ei saavuttanut OKM:n suositusta eikä LSSAVI:n keskiarvoa.
Lainaukset 20 lainaa/ asukas/ vuosi	15,70	20,51	16,61	Alajärvi saavutti OKM:n suosituksen ja ylitti LSSAVI:n keskiarvon. Vimpeli jäi OKM:n suosituksesta, mutta ylitti LSSAVI:n keskiarvon.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	7,11	4,2	4,2	Tavoitteita ei saavutettu
Henkilöstömäärä 0,8–1 htv/1000 asukasta	0,71	0,74	0,68	Alajärvi jäi alle OKM:n suosituksen, mutta ylitti hieman LSSAVI:n keskiarvon. Vimpeli jäi OKM:n suosituksesta sekä LSSAVI:n keskiarvosta.
Kirjahankinnat 300–400 kirjaa/ 1000 asukasta	318,07	633,12	777,58	Tavoitteet saavutettiin kaikilta osin.

Kirjasto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	-2 691,86	-2 750,00	-3 037,53	-287,53	110 %
Kulut	216 148,86	219 256,00	243 212,03	23 956,03	111 %
Netto	213 457,00	216 506,00	240 174,50	23 668,50	111 %
Tuottajan viesti tilaajalle:					
Yleinen kustannusten nousu tuntui kirjastoaineiston hankinnassa ja kirjaston muissa kuluissa Varsinkin ICT-kulut olivat ennakoitua suuremmat pitkälti lainausautomaatin ongelmien ja nousseiden ylläpitomaksujen takia. Kaikkein suurin ylitys talousarvioon tuli kuitenkin kirjaston sisäilmaongelmista johtuvista tilakustannuksista.					

3.1.7.8. Etsivä nuorisotyö, Starttipaja ja Ohjaamopalvelut**Nuorisopalvelut**

Alajärvi	94 %	alitus 18 061 €
Vimpeli	84 %	alitus 3 879 €

Ohjaamo Alajärvi/ Vimpeli

Ohjaamon aukioloajat olivat tiistaisin ja torstaisin klo 12–16. Lisäksi Ohjaamo piti Vimpelin yhteiskoululla ja lukiolla välituntitoimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa yhdeksän kertaa. Joulukuussa oli infotilaisuudet Ohjaamo-toiminnasta sekä Etsivästä nuorisotyöstä kaikille alajärveläisille 9.-luokkalaisille. Vimpelin 9.-luokkalaisten infotilaisuus siirtyi tammikuulle 2023. Ohjaamo oli hyvin näkyvässä sosiaalisessa mediassa sekä paikallislehdissä.

Yksilö- ja ryhmätavoitettavuuteen vaikutti syksyllä tapahtunut henkilöstövaihdos sekä eri syistä sattuneet kiinnioajat. Ohjaamalla oli asiakkaita 672: 69 yksilöasiakasta ja 603 ryhmäasiakasta. Yksilöasiakkaiden kanssa käsiteltiin useimmiten työllistymiseen ja koulutukseen liittyviä asioita. Ryhmätapaamisten tarkoituksena taas oli esitellä Ohjaamon tarjoamia palveluita nuorille.

Ohjaamo järjesti neljä yhteistyötapahtumaa eri toimijoiden kanssa: Alajärvi-Vimpelin etsivän nuorisotyön, Starttipaja Laiturin, Alajärven lukion, Alajärven yläkoulun, SeAMK Maakuntakorkeakoulun, Sedun, Jamin, TE-palvelujen, Vimpelin yhteiskoulun, Vimpelin lukion, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston, SPR Alajärven sekä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Ohjaamo osallistui myös Alajärven kutsuntoihin sekä oli esillä Asumista ja hyvinvointia-messuilla. Syksyllä Ohjaamo aloitti päävastuutoimijana tammikuun 2023 Ready4Life-messujen suunnittelussa kattavan yhteistyökumppaniverkoston kanssa. Alajärven kaupungin kuntaosuus oli 14240 € ja Vimpelin kunnan 2638 €.

Etsivän nuorisotyö Alajärvi–Vimpeli

Etsivän nuorisotyö Alajärvi–Vimpeli asiakkaina oli 58 15–30-vuotiasta nuorta. Nuoret ottivat itse yhteyttä etsiviin nuorisotyöntekijöihin. Asiakkaita ohjautui etsiville myös toiselta asteelta, työ- ja elinkeinopalveluista sekä sosiaali- ja terveystieteiden kautta. Etsivä nuorisotyö ohjasi nuoria sellaisten palvelujen ja tukien piiriin, joilla edistetään heidän kasvuun, elämäntaitojensa, itsenäistymistä sekä osallisuutta yhteiskuntaan. Nuoria autettiin esim. koulupaikan, työpaikan ja harrastusten löytämisessä.

Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoiselle osallistumiselle. Nuoria siirtyi etsivän nuorisotyön avulla mm. Nuotti-valmennukseen, opiskelemaan, eri työpajoihin, työelämään ja sosiaalipalveluiden pariin. Etsivän nuorisotyön asiakkuudet ovat eri pituisia. Etsivät tapasivat nuoria toimistolla, nuoren kotona, nuorisotiloilla tai ulkona. Etsivä nuorisotyö sai valtioneuvoston LSSAVI:lta 60 000 €. Alajärven kaupungin kuntaosuus oli 26036 € ja Vimpelin kunnan 3070 €.

Starttipaja Laituri Alajärvi–Vimpeli

Starttipaja Laiturin monialaiseen yhteistyöverkostoon kuuluivat Etsivä nuorisotyö, Alajärven sivistystoimi, TE-palvelut, sosiaali- ja terveystyö, Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP), psykiatrinen poliklinikka, Järvisuudun ammatti-instituutti, alueen yrittäjät sekä Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta. Yhteistyötä kehitettiin erityisesti Järvisuudun ammatti-instituutin kanssa. Starttivalmennusjaksoja järjestettiin neljä ja niihin osallistui 30 nuorta. Starttivalmennuksilla pystyttiin vastaamaan nuorisotakuun tavoitteisiin kartoittamalla ja aktivoimalla nuoren työ- ja toimintakykyä yhdessä nuoren kanssa. Starttipaja Laituri sai valtiontukea LSSAVI:lta 55 000 €. Alajärven kaupungin kuntaosuus oli 32621 € ja Vimpelin kunnan 4620 €.

Nuorisotoimi / Vimpeli

VALTUUSTON TILAUS	TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TP 2022 (€)	MUUTOS (€) TP 2022 / TA 2022	TP 2022 % TA 2022:sta
Tuotot	-110,92	-34,00	0,00	34,00	0 %
Kulut	67 471,94	23 637,00	19 724,41	-3 912,59	83 %
Netto	67 361,02	23 603,00	19 724,41	-3 878,59	84 %

Tuottajan viesti tilaajalle:

Tuote sisältää Ohjaamo-palvelut, Starttipaja Laiturin sekä Etsivä nuorisotyön.

Toimintatuotot olivat arvioitua suuremmat. Säästöjä palveluiden sekä tarvikkeiden ostoissa.

Henkilöstöluettelo TP 2022 / Henkilöt ja henkilötyövuodet

ALAJÄRVEN KAUPUNKI	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA			
2021 - 2022	Virat ja toimet suurtoimit- tain			
Tulosyksikkö Virka-/toiminimike	TP 2021	TA 2022	TP2022	Henkilö- työvuodet
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Alajärvi	-	-	-	
Varhaiskasvatuksen opettaja	12	15	15	15
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	21	27	27	27
Päivähoidon avustaja	5	5	5	5
Perhepäivähoitaja	12	11	11	11
Ryhmäperhepäivähoitaja	2	2	2	2
Yhteensä	52	60	60	60
-	-	-	-	
Lappajärvi 1.8.2022 alkaen	-	-	-	
Päiväkodin johtaja	0	1	0	0
Varhaiskasvatuksen opettaja	0	6	6	6
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	0	7	7	7
Päivähoidon avustaja	0	1	1	1
Ryhmäperhepäivähoitaja	0	6	5	5
Perhepäivähoitaja	0	1	0	0
Yhteensä	0	22	19	19
-	-	-	-	
Vimpeli				

Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3	3
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6,5	6,5	6,5	6,5
Päivähoidon avustaja	1	1	1	1
Perhepäivähoitaja	2	2	2	2
Yhteensä	12,5	12,5	12,5	12,5
Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin yhteinen				
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	3	3	4	4
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2	2	2	2
Yhteensä	5	5	6	6
HALLINTO				
Alajärvi				
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1	1
Sivistystoimen talouspäällikkö	1	0	0	0
Toimistosihteerit	1	1	1	1
Yhteensä	4	3	3	3
KOULUT				
Alajärvi				
Alakoulut				
Rehtori	1	1	1	1
Luokanopettaja	36	36	36	36
Tuntiop. (luokanopetus)	3	3	3	3
Erityisluokanopettaja	1	1	1	1
Erityisopettaja (laaja-alainen)	7	7	7	7
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	6	6	6	6
Lehtori	2	2	2	2
Tuntiopettaja (englanninopetus)	1	1	1	1
Tuntiopettaja (valmistavaopetus)	0	0	1	1
Koulunkäynnin ohjaaja	25	29	29	25,13
Perhetyöntekijä	1	1	1	0,915
Koulusihteerit	1	1	1	1
Yhteensä	84	88	89	85,045
-	TP2021	TA2022	TP2022	TP2022
Yläkoulu	-	-	-	-
Rehtori	1	1	1	1
Lehtori	19	18	18	18
Tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	6	6
Tuntiopettaja (valmistavaopetus)	0	0	1	1
Erityisluokanopettaja	5	5	5	5
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	3
Tuntiopettaja (erityisluokanop.)	1	1	1	1
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1	1	1	0,915
Koulunkäynnin ohjaaja	20	20	20	18,91
Koulusihteerit	1	1	1	1
Yhteensä	57	56	57	55,825
-	-	-	-	-

Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat	-	-	-	-
Lehtori	5	5	5	5
-	-	-	-	-
Lukio	-	-	-	-
Rehtori	0,7	0,7	0,7	0,7
Lehtori	9	9	9	9
Tuntiopettaja	1	1	1	1
Koulusihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	11,7	11,7	11,7	11,7
-	-	-	-	-
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat	-	-	-	-
Lehtori	1	1	1	1
Vimpeli				
Perusopetus				
Rehtori	1	1	1	1
Luokanopettaja	11	11	11	11
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	1	1	1
Lehtori	2	2	2	2
Erityisloukanopettaja	1	1	1	1
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	3
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	2	2	2	2
Tuntiopettaja	3	3	3	3
tuntiopettaja (valmistavaopetus)	0	0	1	1
Koulunkäynnin ohjaaja	9	9	9	8,7
Koulusihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	34	34	35	34,7
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	2	2	2	2
Tuntiopettaja	4	4	3	3
Yhteensä	6	6	5	5
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	5
Lukion rehtori	0,3	0,3	0,3	0,3
OPPILASHUOLTO				
Kuraattori	3,5	4	4	4
Koulupsykologi	1	1	1	1
Yhteensä	4,5	5	5	5
	TP2021	TA2022	TP2022	TP2022
KANSALAIPOISTO				
Kansalaisopiston rehtori	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimistos sihteeri	1	1	1	1
Opettaja	1	1	1	1
Tuntiopettaja (päätoiminen)	5	5	0	0
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	0	0	89	15

Yhteensä	7,5	7,5	91,5	17,5
MUSIIKKIOPISTO	-	-	-	-
Alajärvi	-	-	-	-
Rehtori	1	1	1	1
Opettaja	3	3	3	3
Tuntiopettaja (päätoiminen)	3	3	4	4
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	10	10	11	11
Koulusihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	18	18	20	20
-	-	-	-	-
Kurikka	-	-	-	-
Apulaisrehtori	0,7	1	1	1
Opettaja	5	5	4	4
Tuntiopettaja (päätoiminen)	4	5	7	7
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	12	12	12	12
Yhteensä	21,7	23	24	24
-	-	-	-	-
MUSEOTOIMI	-	-	-	-
Museotoimenjohtaja	1	1	1	1
Museolehtori	1	1	1	1
Museoamunuenssi	0	1	1	1
Museomestari	0,5	0	0	0
Museosihteeri	1	1	1	1
Kiinteistönhuoltaja	0	0	0,25	0,25
Yhteensä	3,5	4	4,25	4,25
KIRJASTOTOIMI	-	-	-	-
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2	2
Kirjastos sihteeri	3	3	3	3
Kirjatoautosihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	7	7	7	7
Vimpeli	-	-	-	-
Kirjastos sihteeri	2	2	2	2
VAPAA-AIKATOIMI	-	-	-	-
Alajärvi	-	-	-	-
Vapaa-ajan esimies	0,5	0,5	0,5	0,5
Ohjaaja	3	3	3	3
Etsivä nuorisotyö	2	2	2	2
Työpajan ohjaaja	2	2	2	2
Yhteensä	7,5	7,5	7,5	7,5
YHTEENSÄ	349,2	383	470,45	386,32

3.1.8. Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2022

- Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
- Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä

TOIMIALAN YLEISTILANNE VUONNA 2022

Maatalouden pahentunut kannattavuuskriisi lisättynä Ukrainan sodalla sekoittivat pahasti maatalojen toimintaa. Suomen ruuantuotanto ja huoltovarmuus olivat uhattuna. Yhdessä etsittiin ratkaisuja alueemme maataloustuotannon ja tuotantokyvyn ylläpitämiseksi. Järvi-Pohjanmaan maatilat selvisivät haasteellisesta vuodesta kohtuullisesti, mutta kriisien vaikutukset alkoivat näkyä maatalojen toiminnassa niin viljelyssä kuin kotieläintuotannossa.

Maaseututoimen henkilöstö tuotti palvelut edelleen hybridimallilla kehittäen toimintatapoja asiakkaiden palvelemiseksi. Koronatartunnat eivät aiheuttaneet suurempia erityisjärjestelyitä asiakkaiden tai henkilöstön osalta. Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi on saanut hakemukset käsiteltyä niin, että tuet on maksettu heti, kun se on ollut mahdollista. Viljelijätukia maksetaan Järvi-Pohjanmaan alueelle 525 tukea hakeneelle viljelijälle noin 17 miljoonaa euroa vuodessa.

Vuonna 2022 maaseututoimen palvelut tuotettiin budjetoitua edullisemmin. Suurin säästö syntyi henkilöstökuluissa. Palveluiden ostot olivat jonkin verran budjetoitua pienemmät eikä matkakustannuksia syntynyt arvioitua määrää.

Suurimpana maaseututoimea koskevana muutoksena vuodelle 2022 oli lomituspalveluiden siirtyminen Kurikan kaupungin hallinnoitavaksi.

Vimpelin kunta Suurtuote	TP 2021	TA 2022 (€)	TP 2022	Muutos euro TP2022 / TA2022 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2022 / TA2022	Muutos % TP2022 / TP2021
Maaseutupalvelut hallinto	6 219	7 717	7 078	-639	-9,02	12,15
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	37 159	41 891	38 040	-3 850	-10,12	2,32
Maaseutupalvelut kehittäminen	4 476	6 883	5 480	-1 403	-25,61	18,33
VIMPELI YHTEENSÄ	47 854	56 491	50 599	-5 892	-11,65	5,43

3.1.8.1. Maaseutupalvelut hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut. Lisäksi maaseutupalvelun hallinto tuottaa yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä muut määrätyt tai sovitut asiat. Maaseutupalveluiden hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa

maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2022 ja 2023 - 2026

Vuoden 2022 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa elinkeinojen kehittämiseen, tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen kuntien strategioiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamisesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalvelujen hallinto tuotti tehtävät sovitusti vuoden 2022 aikana. Toiminnassa on otettu huomioon Järvi-Pohjanmaan ja kuntien strategiat ja tavoitteet. Tavoite toteutui.

Maaseutupalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2021	TA 2022 (€)	TP 2022	TP 2022 /TA2022 euromuutos	TP 2022 /TP2021 %-muutos
Tulot	53	0	35	35	-50,09
Menot	6 271	7 717	7 114	-258	11,84
Netto	6 219	7 717	7 078	-258	12,15

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin määrätty.

Vuoden 2022 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,79 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,59 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakevien tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.2. Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin tarkastukset, päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät sekä ulosotot. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittavat päätökset.

Tuenhakuun liittyvän koulutuksen, opastuksen ja neuvonnan järjestäminen kuuluu maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtäviin.

Toiminnalliset tavoitteet 2022 ja 2023 - 2026

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen yksi viljelijöille suunnattu tilaisuus järjestetään yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalveluiden henkilöstö on osallistunut tiiviisti sekä Ruokaviraston että ELY-keskuksen järjestämiin koulutuksiin. Vuoden 2022 koulutukset järjestettiin pääsääntöisesti etäkoulutuksina. Viljelijöille suunnattu tukihakukoulutus järjestettiin Etelä-Pohjanmaan muiden yhteistoiminta-alueiden ja ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä ja etäyhteydellä. Tukihakuun liittyvä neuvonta ja opastus tapahtuivat pääsääntöisesti puhelimen kautta. Viljelijöille suunnattujen koulutustilaisuuksien tavoite toteutui.

Tukea hakeneita tiloja vuonna 2022 Alajärvellä oli 350 kpl ja peltopinta-ala 14 072 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Alajärven osalta oli 982 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 976 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,38 %.

Tukea hakeneita tiloja Soinissa oli 98 kpl ja peltopinta-ala 3 141 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Soinissa oli 278 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 277 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,64 %.

Tukea hakeneita tiloja Vimpelissä on 77 kpl ja peltopinta-ala 3 927 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Vimpelissä oli 212 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 212 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 100 %. Tavoite tukien maksatuksesta ensimmäisenä maksupäivänä toteutui.

Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Suurtuote	TP 2021	TA 2022 (€)	TP 2022	TP 2022 /TA2022 eu-romuutos	TP 2022 /TP2021 %-muutos
Tulot	324	0	534	534	39,44
Menot	37 483	41 891	38 575	-1 185	2,83
Netto	37 159	41 891	38 040	-1 185	2,32

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekisteriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukka-kauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2022 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,79 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,59 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattu tilaisuus järjestetään yksi yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet perus- ja viherryttämistuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

3.1.8.3. Maaseutupalvelut kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen on tapahtunut neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannon tason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia. Maaseutupalveluiden internet-sivuilla julkaistaan tietoa meneillään olevista hankkeista ja tilaisuuksista.

Toiminnalliset tavoitteet 2022 ja 2023 - 2026

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Rahoitukseen ja kehittämiseen liittyvät asiakaskontaktit on pääsääntöisesti suoritettu puhelinneuvonnalla tai toimistolla 135 kertaa. Lisäksi on hankittu tai ohjattu asiakkaita käyttämään asiantuntijapalveluita niin tilan tuotantoon liittyvien asioiden kuin muun yritystoiminnan edistämiseksi. Eniten asiakkaita on ohjattu Neuvo 2020 palvelun piiriin.

Viljelijöille suunnatut kehittämiseen liittyvät koulutukset ovat järjestetty yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa etäkoulutuksina, joissa on taloushallinnon lisäksi käsitelty tuotantoa, jatkojalostusta ja jaksamista. Maaseututoimi on ollut aktiivisesti mukana Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) hallinnoimassa Välitä viljelijästä – projektissa. Tilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana seitsemän.

Maanmittauslaitos sai Alajärven ja Vimpelin alueella tilusjärjestelyn melkein valmiiksi. Maaseututoimessa aloitettiin tarvittavien lohkotietojen muuttaminen ennen vuoden vaihdetta.

Tavoitteet toteutuivat.

Maaseutupalvelut kehittäminen

Suurtuote	TP 2021	TA 2022 (€)	TP 2022	TP 2022 /TA2022 eururomuutos	TP 2022 /TP2021 %-muutos
Tulot	39	0	34	34	-14,76
Menot	4 515	6 883	5 514	-831	18,12
Netto	4 476	6 883	5 480	-831	18,33

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannontason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia.

Vuoden 2022 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,79 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,59 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakenneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

Maaseututoimen henkilöstö 31.12.2022

Tulosityksikkö	Ammattinimike	TP2021	TA2022	TP2022	Muutokset +/- kpl
					TP2022
Maaseutupalvelut	maaseututoimenjohtaja	1	1	1	0
	maaseutuasiamies	2	2	2	0
	toimistosihiteeri	2	2	2	0
	harjoittelija	0	0	0	0
Lomituspalvelut hallinto	lomatoimenjohtaja	1	0	0	-1
	lomatoimen sihteeri	0	0	0	0
	lomatoimenohjaaja	2	0	0	-2
Lomituspalvelut kotieläintilat	maatalouslomittaja	29	0	0	-29
Maaseututoimi yhteensä		37	5	5	-32

3.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.2.1. Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla

Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla						
(ulkoinen)						
	TA 2022	Muu- tos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	3 150,00		3 150,00	6 096,60	-2 946,60	193,5
Toimintakulut	-7 576,00		-7 576,00	-6 803,42	-772,58	89,8
Toimintakate	-4 426,00		-4 426,00	-706,82	-3 719,18	16,0
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-9 996,00		-9 996,00	-10 381,16	385,16	103,9
Toimintakate	-9 996,00		-9 996,00	-10 381,16	385,16	103,9
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	132 871,00		132 871,00	166 693,60	-33 822,60	125,5
Toimintakulut	-18 060 483,00	-15 000	-18 075 483,00	-17 991 565,71	-83 917,29	99,5
Toimintakate	-17 927 612,00	-15 000	-17 942 612,00	-17 824 872,11	-117 739,89	99,3
Vapaa-aika- ja kultt.toim. Ltk						
Toimintatuotot	82 715,00		82 715,00	67 605,71	15 109,29	81,7
Toimintakulut	-214 503,00	-10 000	-224 503,00	-209 723,79	-14 779,21	93,4
Toimintakate	-131 788,00	-10 000	-141 788,00	-142 118,08	330,08	100,2
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	3 684 187,00		3 684 187,00	3 944 169,63	-259 982,63	107,1
Toimintakulut	-3 818 162,00		-3 818 162,00	-4 206 466,02	388 304,02	110,2
Toimintakate	-133 975,00		-133 975,00	-262 296,39	128 321,39	195,8
VIMPELIN KUNTA						
Toimintatuotot	3 902 923,00		3 902 923,00	4 184 565,54	-281 642,54	107,2
Toimintakulut	-22 110 720,00	-25 000	-22 135 720,00	-22 424 940,10	289 220,10	101,3
Toimintakate	-18 207 797,00	-25 000	-18 232 797,00	-18 240 374,56	7 577,56	100,0
Verotulot	10 560 000,00		10 560 000,00	10 960 338,49	-400 338,49	103,8
Valtionosuudet	9 091 964,00		9 091 964,00	9 117 671,00	-25 707,00	100,3
Rahoitustuotot- ja kulut	-36 224,00		-36 224,00	158 594,23	-194 818,23	-437,8
Vuosikate	1 407 943,00	-25 000	1 382 943,00	1 833 529,16	-450 586,16	132,6
Poistot ja arvonalentum.	-993 812,00		-993 812,00	-1 038 987,18	45 175,18	104,5
Satunn. tuotot ja kulut						
Tilikauden yli-/alijäämä	414 131,00	-25 000	389 131,00	794 541,98	-405 410,98	204,2

3.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						
	Alkuper.	Muutokset	TA +	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
ulkoinen	TA 2022		muutokset			%
Toimintatulot						
Myyntitulot	2 715 205,00		2 715 205,00	2 872 845,47	-157 640,47	105,8
Maksutulot	50 700,00		50 700,00	30 097,93	20 602,07	59,4
Tuet ja avutukset	201 257,00		201 257,00	209 667,07	-8 410,07	104,2
Muut toimintatulot	935 761,00		935 761,00	1 071 955,07	-136 194,07	114,6
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-2 322 089,00		-2 322 089,00	-2 315 757,35	-6 331,65	99,7
Palvelujen ostot	-17 978 475,00	-15 000,00	-17 993 475,00	-18 165 425,77	284 650,77	101,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 141 226,00	-7 100,00	-1 148 326,00	-1 267 058,82	118 732,82	110,3
Avustukset muille	-176 770,00		-176 770,00	-176 260,48	-509,52	99,7
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>						
Muut toimintamenot	-492 160,00	-2 900,00	-495 060,00	-500 437,68	5 377,68	101,1
Toimintakate	-18 207 797,00	-25 000,00	-18 232 797,00	-18 353 074,56	171 950,77	101,0
Verotulot	10 560 000,00		10 560 000,00	10 960 338,49	-400 338,49	103,8
Valtionosuudet/ Palvelujen oston erittely	9 091 964,00		9 091 964,00	9 117 671,00	-25 707,00	100,3
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta				9 308,62	-9 308,62	-100,0
<i>Korkotulot liikelaitoksilta</i>						
Muut rahoitustulot muilta	21 300,00		21 300,00	80 879,48	-59 579,48	379,7
<i>Korv. per.pääomasta liikelaitoksilta</i>						
Korkomenot	-56 424,00		-56 424,00	-92 003,48	35 579,48	163,1
Muut rahoitusmenot	-1 100,00		-1 100,00	-2 290,39	1 190,39	208,2
Vuosikate	1 407 943,00	-25 000,00	1 382 943,00	1 833 529,16	-450 586,16	132,6
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-993 812,00		-993 812,00	-1 038 987,18	45 175,18	104,5
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	414 131,00	-25 000,00	389 131,00	794 541,98	-405 410,98	204,2
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	414 131,00	-25 000,00	389 131,00	794 541,98	-405 410,98	204,2

Verotulojen toteutuminen

	TA 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	9 119 000,00		9 119 000,00	9 158 574,59	+39 574,59
Osuus yhteisöveron tuotosta	674 000,00		674 000,00	981 634,85	+307 634,85
Kiinteistövero	767 000,00		767 000,00	820 129,05	+53 129,05
Muut verotulot					
Verotulot yhteensä	10 560 000,00	0,00	10 560 000,00	10 960 338,49	+400 338,49

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos %
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	39,902	-1,1
2020	22,25	40,120	0,5
2021	22,25	40,582	1,2
2022	22,25	42,129	3,8

Valtionosuuksien toteutuminen

	TA 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma 2021	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	8 068 281		8 068 281	8 058 256	-10 025
Harkinnanvarainen					
Opetus- ja kulttuuritoimen muut	-744 675		-744 675	-756 345	-11 670
Verotulomenetyksen korvaus	1 768 358		1 768 358	1 815 760	+47 402
Valtionosuudet	9 091 964		9 091 964	9 117 671	+ 27 707

3.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuminen	TA 2022	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091101 Aineettomat oikeudet						
Menot				-28 890,42	28 890,42	
Tulot						
Investoinnit netto				-28 890,42	28 890,42	
091201 Maa- ja vesialueet						
Menot	-130 000		-130 000	-117 746,54	-12 253,46	
Tulot	30 000		30 000			
Investoinnit netto	-100 000		-100 000	-117 746,54	17 746,54	117,7
091302 Järviseudun sairaalan peruskorjaus						
Menot	-30 000		-30 000		-30 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-30 000		-30 000		-30 000,00	
091322 Työpaja Apaja/peruskorjaus						
Menot	-30 000		-30 000	-59 475,51	29 475,51	
Tulot						
Investoinnit netto	-30 000		-30 000	-59 475,51	29 475,51	198,3
091329 Liikuntahallin peruskorjaus						
Menot	-285 000		-285 000	-243 241,54	-41 758,46	
Tulot	50 000		50 000		50 000,00	
Investoinnit netto	-235 000		-235 000	-243 241,54	8 241,54	103,5
091335 Toimela (perusk.)						
Menot	-300 000	170 000	-130 000	-25 935,31	-104 064,69	
Tulot						
Investoinnit netto	-300 000	170 000	-130 000	-25 935,31	-104 064,69	20,0
091336 Rantakylän ent. koulun peruskorjaus						
Menot	-230 000	-170 000	-400 000	-503 406,22	103 406,22	
Tulot						
Investoinnit netto	-230 000	-170 000	-400 000	-503 406,22	103 406,22	125,9
091339 Hybridi palvelukeskus						
Menot	-50 000		-50 000	-8 765,49	-41 234,51	
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-8 765,49	-41 234,51	17,5
091340 Tuulikellon peruskorjaus						
Menot	-15 000		-15 000		-15 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000		-15 000,00	
091341 Vimp. Liiketalo/Saarikentän pesutil. Pk						
Menot	-20 000		-20 000	-32 824,13	12 824,13	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-32 824,13	12 824,13	164,1
091342 Yhteiskoulun peruskorjaus						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	

091530 Rakennukset						
Menot	-20 000		-20 000	-42 736,00	22 736,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-42 736,00	22 736,00	213,7
091547 Intervallios peruskorjaus 2 vaihe						
Menot	-10 000		-10 000	-5 124,20	-4 875,80	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-5 124,20	-4 875,80	51,2
091551 Aapiskujan koulun väistötila						
Menot		-600 000	-600 000	-540 130,07	-59 869,93	
Tulot						
Investoinnit netto		-600 000	-600 000	-540 130,07	-59 869,93	90,0
091411 Valokuituverkosto						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091480 Yhteiskoulun pihan kunnost + liik koulu						
Menot				-9 036,20	9 036,20	
Tulot						
Investoinnit netto				-9 036,20	9 036,20	
091482 Saarikentän al kehity + suunnittelu						
Menot	-26 000		-26 000	-31 819,73	5 819,73	
Tulot	6 000		6 000	6 463,41	-463,41	
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-25 356,32	5 356,32	126,8
091490 Tievalaistuksen uusiminen						
Menot	-35 000		-35 000	-29 134,09	-5 865,91	
Tulot						
Investoinnit netto	-35 000		-35 000	-29 134,09	-5 865,91	83,2
091524 Kaavatiet						
Menot	-75 000		-75 000	-48 818,80	-26 181,20	
Tulot						
Investoinnit netto	-75 000		-75 000	-48 818,80	-26 181,20	65,1
091536 Tekojäärata						
Menot	-250 000	100 000	-150 000	-56 775,00	-93 225,00	
Tulot	30 000		30 000		30 000,00	
Investoinnit netto	-220 000	100 000	-120 000	-56 775,00	-63 225,00	47,3
091537 Aapisk koul pihan kunn / katokset						
Menot	-20 000		-20 000		-20 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000		-20 000,00	
091538 Kantatie 68 peruskorj						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091550 Pumptrack polkupyörärata						
Menot	-120 000		-120 000	-137 480,14	17 480,14	
Tulot	70 000		70 000	69 958,00	42,00	
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-67 522,14	17 522,14	135,0

091414 Yhteiskoul luokat kalust uusim						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091419 Liikuntahallin välineistö						
Menot	-10 000		-10 000	-11 002,95	1 002,95	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-11 002,95	1 002,95	110,0
091501 Puistot ja yll alueet / kalusto						
Menot	-40 000		-40 000	-25 074,27	-14 925,73	
Tulot						
Investoinnit netto	-40 000		-40 000	-25 074,27	-14 925,73	62,7
091506 Puhdistuspalvelujen hankinnat						
Menot	-15 000		-15 000	-11 834,94	-3 165,06	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000	-11 834,94	-3 165,06	78,9
091510 Toimelan keittiön kalusteet						
Menot	-20 000		-20 000	-16 800,55	-3 199,45	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-16 800,55	-3 199,45	84,0
091711 Vesiliittymien rakentaminen						
Menot	-10 000		-10 000	-3 075,61	-6 924,39	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-3 075,61	-6 924,39	30,8
091900 Vesijohtoverk laaj ja uusiminen						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091901 Varavesijärjestelmä						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091721 Viemäri liittymien rakentaminen						
Menot	-15 000		-15 000	-6 364,50	-8 635,50	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000	-6 364,50	-8 635,50	42,4
091740 Jätevesipumppaamoiden saneeraus						
Menot	-20 000		-20 000,00		-20 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000,00		-20 000,00	
091751 Viemäriverkoston laajentaminen						
Menot	-15 000		-15 000		-15 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000		-15 000,00	
091752 Lahtelan pumppaamo						
Menot	-60 000		-60 000		-60 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-60 000		-60 000		-60 000,00	
Investointimenot	-1 911 000	-500 000	-2 411 000	-1 995 492,21	-415 507,79	82,8
Investointitulot	186 000	0	186 000	76 421,41	109 578,59	41,1
Investoinnit netto	-1 725 000	-500 000	-2 225 000	-1 919 070,80	-305 929,20	86,3

Investointiosan määrärahamuutoksia on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.6.2022 § 68. Teknisen lautakunnan vastuulla olevien investointien määrärahamuutokset ja ylitykset käsiteltiin teknisessä lautakunnassa uudelleen tilinpäätöstä varten 14.3.2022 § 28. Kunnanhallitus käsitteli muutokset 27.3.2023 87 §, jossa ne esitetään kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi huhtikuun 2023 kokoukseen.

3.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäisen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 407 943	-25 000	1 382 943	1 833 529	-450 586
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-20 000	20 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 911 000	-500 000	-2 411 000	-1 995 492	-415 508
Rahoitusosuudet investointimenoihin	176 000		176 000	76 421	99 579
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	10 000		10 000	20 000	-10 000
Toiminta ja investoinnit, netto	-317 057	-525 000	-842 057	-85 542	-756 515
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
<i>Antolainasaamisten lis. liikelaitoksille</i>					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
<i>Antolainasaamisten väh. liikelaitoksilta</i>					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				2 000 000	-2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-711 000		-711 000	-711 208	208
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-1 000 000	1 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos				-10 218	10 218
Lyhytaikaisten saamisten muutos				-67 147	67 147
Korott. pitkä- ja lyhytaik velkojen muutos				-311 769	311 769
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				-135 883	135 883

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

4.2. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA		
ulkoinen		
	2022	2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 872 845,47	3 060 294,28
Maksutuotot	30 097,93	48 001,51
Tuet ja avustukset	209 667,07	25 890,64
Muut toimintatuotot	1 071 955,07	971 981,91
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 918 569,43	-1 729 246,66
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-405 361,72	-366 177,58
Muut henkilösivukulut	-50 465,68	-56 703,30
Henkilöstökorvaukset, meno	58 639,48	46 332,57
Palvelujen ostot	-18 165 425,77	-18 461 939,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 267 058,82	-1 162 678,19
Avustukset	-176 260,48	-160 203,02
Muut toimintakulut	-500 437,68	-465 347,71
Toimintakate	-18 240 374,56	-18 249 794,68
Verotulot	10 960 338,49	10 860 520,37
Valtionosuudet	9 117 671,00	9 446 945,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 308,62	
Muut rahoitustuotot	80 879,48	44 761,32
Korkokulut	-92 003,48	-61 488,55
Muut rahoituskulut	-2 290,39	-1 485,27
Vuosikate	1 833 529,16	2 039 458,19
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 038 987,18	-1 067 716,15
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	794 541,98	971 742,04
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	794 541,98	971 742,04

4.3. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA		
	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 833 529,16	2 039 458,19
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-20 000,00	-39 706,13
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 995 492,21	-1 725 724,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	76 421,41	183 877,32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20 000,00	239 527,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	-85 541,64	697 432,26
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-711 208,00	-511 210,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000,00	
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-10 218,23	
Pitkäaik. saamisten muutos		
Lyhytaik. saamisten muutos	-17 146,70	-422 035,47
Korottomien velkojen muutokset	-311 768,91	-281 431,50
Rahoituksen rahavirta	-50 341,84	-1 214 676,97
Rahavarojen muutos	-135 883,48	-517 244,71
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	277 843,91	413 727,39
Rahavarat 1.1.	413 727,39	930 972,10
	-135 883,48	-517 244,71

4.4. Tase

TASE		
ulkoinen		
VASTAAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	33 699,99	46 635,39
Muut pitkävaikutteiset menot	432 442,84	378 308,76
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 228 599,55	2 106 508,39
Rakennukset	11 392 017,77	11 116 181,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 569 428,34	3 694 086,55
Koneet ja kalusto	201 413,48	282 305,64
Enn.maksut ja keskener. hank.	1 053 925,29	407 417,08
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 964 514,64	3 964 514,64
Muut lainasaamiset	631 577,00	631 577,00
Muut saamiset	96 338,48	96 338,48
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	41 021,45	37 425,45
Muut toimeksiantojen varat	79,00	115,90
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus	10 218,23	
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	330 665,99	330 665,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	645 677,02	843 501,99
Lainasaamiset	47 539,30	13 000,02
Muut saamiset	250 681,39	82 873,46
Siirtosaamiset	166 776,08	154 151,62
III Rahoitusarvopaperit	5 879,60	5 879,60
IV Rahat ja pankkisaamiset	271 964,31	407 847,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 374 459,75	24 599 335,58

VASTATTAVAA	2 022	2021
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
II Arvonkorotusrahastot		
III Muut omat rahastot		
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	805 911,97	-165 830,07
V Tilikauden yli-/alijäämä	794 541,98	971 742,04
B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	41 021,45	37 425,45
Muut toimeksiantojen pääomat	4 264,59	4 301,49
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	7 840 220,00	6 418 094,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	506,58	284,71
Liittymismaksut ja muut velat	187 651,57	191 769,89
Siirtovelat		
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	3 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	577 874,00	711 208,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	765 115,49	1 074 230,61
Liittymismaksut ja muut velat	52 423,74	53 369,40
Siirtovelat	335 357,39	333 169,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 374 459,75	24 599 335,58

4.5. Konsernilaskelmat

4.5.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA	2022	2021
Toimintatuotot	13 444 456,50	13 492 374,72
Toimintakulut	-31 345 705,82	-31 053 550,91
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	53 046,56	-7 394,44
Toimintakate	-17 848 202,76	-17 568 570,63
Verotulot	10 960 338,49	10 860 520,37
Valtionosuudet	9 728 395,47	10 069 325,16
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 770,30	40,44
Muut rahoitustuotot	98 687,51	61 808,25
Korkokulut	-154 203,39	-90 210,36
Muut rahoituskulut	-30 307,31	-53 335,29
Vuosikate	2 764 478,31	3 279 577,94
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 829 095,64	-1 856 740,89
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	935 382,67	1 422 837,05
Tilinpäätössiirrot		738,26
Tilikauden verot	-19 708,68	-16 776,17
Laskennalliset verot	1 315,70	-1 457,30
Vähemmistöosuudet	-7 009,99	-13 379,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	909 979,70	1 391 961,87

4.5.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 764 478,31	3 279 577,94
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-19 708,68	-16 776,17
Tulorahoituksen korjauserät	-119 936,12	-35 259,20
Toiminnan rahavirta	2 624 833,51	3 227 542,57
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 391 608,28	-2 277 792,77
Rahoitusosuudet investointeihin	76 421,41	183 877,32
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	1 698,99	199 947,57
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	21 626,41	38 060,45
Käyttöomaisuuden myyntitulot	23 325,40	238 008,02
Investointien rahavirta	-2 291 861,47	-1 855 907,43
Toiminnan ja investointien rahavirta	382 972,04	1 371 635,14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-4 320,00
Antolainsaamisten vähennys	864,00	
Antolainauksen muutokset yhteensä	864,00	-4 320,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 490 653,02	266 383,01
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 445 324,19	-1 309 636,19
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000,00	-15 395,95
Lainakannan muutokset yhteensä	45 328,83	-1 058 649,13
Oman pääoman muutokset	-545 722,28	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-1 085,47	800,43
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 786,36	-5 081,83
Saamisten muutos	58 140,13	-137 750,89
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	287 163,20	-470 098,04
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-237 894,90	-612 130,33
Rahoituksen rahavirta	-737 424,35	-1 675 099,46
Rahavarojen muutos	-354 452,31	-303 464,32
Rahavarat 31.12.	1 622 083,98	1 976 536,31
Rahavarat 1.1.	1 976 536,29	2 280 000,63
Rahavarojen muutos	-354 452,31	-303 464,32

4.5.3. Konsernitase

KONSERNITASE		
VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	169 273,65	185 865,05
Muut pitkävaikutteiset menot	432 442,84	367 013,06
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 499 704,23	2 376 263,08
Rakennukset	20 245 911,59	20 372 317,61
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 794 886,14	3 929 614,06
Koneet ja kalusto	898 683,60	1 016 938,11
Muut aineelliset hyödykkeet	34 138,55	33 963,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 199 180,53	469 287,65
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	324 952,54	275 405,71
Osakkeet ja osuudet	701 842,10	727 219,19
Lainasaamiset	3 456,00	4 320,00
Muut saamiset	142 800,13	142 800,13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	62 728,07	65 781,95
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	58 498,54	56 208,44
Muut toimeksiannot	703,87	829,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	229 423,88	221 637,52
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	298,94	298,94
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 452 152,66	1 659 040,06
Lainasaamiset		13 000,02
Muut saamiset	322 862,43	141 776,97
Siirtosaamiset	282 281,69	226 149,86
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	26 266,97	321 451,26
Rahat ja pankkisaamiset	1 595 817,01	1 655 085,05
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 478 305,96	34 262 267,12

KONSERNITASE		
VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
Muu oma pääoma	22 710,20	22 710,21
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	953 562,60	86 700,24
Tilikauden yli/alijäämä	909 979,70	1 391 961,87
VÄHEMMISTÖOSUUDET	366 970,45	383 046,84
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	130 847,05	164 457,67
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	62 258,18	66 369,51
Lahjoitusrahaston pääomat	47 272,37	43 797,66
Muiden toimeksiantojen pääomat	16 277,22	17 615,90
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 508 201,03	12 303 103,77
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	187 651,57	191 769,89
Laskennalliset verovelat	19 037,58	20 353,28
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	3 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 237 830,85	1 445 138,56
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta	46 987,50	46 987,50
Saadut ennakot	48 951,44	49 548,65
Ostovelat	1 369 822,96	1 614 759,10
Muut velat	297 585,29	367 676,16
Siirtovelat	1 282 788,98	1 076 699,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 478 305,96	34 262 267,12

Oman pääoman muutokseen vaikuttavia tekijöitä
Kuntayhtymän oman pääoman muutos

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Selvitys tilinpäätöksen 2022 ja vuoden 2021 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta

Tuloslaskelmatiedot ja henkilöstöä koskevat tiedot

Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöksen tuloslaskelma ei toimintatuottojen eikä toimintakulujen osalta ole vertailukelpoinen vuoden 2021 tilinpäätöksen tuloslaskelman vastaavien tietojen osalta.

Vuoden 2021 tuloslaskelmaan sisältyi kertaluonteisia myyntituloja vesi- ja viemärlaitoksen liittymismaksuista 184 998,80 euroa ja harkinnanvaraista valtionosuutta 510 000 euroa. Vuoden 2022 tilinpäätökseen sisältyi sote-kuntayhtymien ylijäämäpalautuksia. Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän ylijäämä palautettiin peruspääoman mukaan ja oli Vimpelille yhteensä 48 943,96 euroa (kirjattu rahoitustuottoihin) ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ylijäämä palautetaan palvelumaksujen suhteessa, yhteensä 112 700 euroa (kirjattu asiakaspalvelujen oston vähennyksenä). Teknisen toimen muilta kunnilta saadut tulot lisääntyivät sekä väistötilojen vuokrien että sisäilmaongelmista aiheutuneiden tukipalvelukustannusten vuoksi. Toimintamenoja vähensi erikoissairaanhoidon palvelumaksujen lasku v. 2022. Vuonna 2021 erikoissairaanhoidon palvelumaksut olivat 4 419 812 euroa ja vuonna 2022 3 805 704 euroa.

Vuoden 2022 vakituisen henkilöstön määrä oli 41,3; vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli 44,5. Henkilöstöä eläköityi vuoden 2022 aikana 3, eikä tilalle palkattu uutta vakituista henkilöstöä. Määräaikaisissa työsuhteissa oli 2 hanketyöntekijää. Henkilöstökulut eivät siten ole täysin vertailukelpoiset.

5.2. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset poistot on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisten omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistaminen kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien hyödykkeisiin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Sumupoistojen oikaisu

Kiinteistöyhteisöjen pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistot on tehty suunnitelman mukaisena.

5.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.3.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)		
	2022	2021
Keskusvaalilautakunta	6 096,60	3 173,80
Tarkastuslautakunta		
Kunnanhallitus	166 693,60	15 218,12
Vapaa-aika ja kulttuuritoimen lautakunta	67 605,71	43 072,53
Tekninen lautakunta	3 944 169,63	4 044 703,89
Toimintatuotot yhteensä	4 184 565,54	4 106 168,34

5.3.2. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2022	2021
Kunnan tulovero	9 158 574,59	9 117 876,78
Osuus yhteisöveron tuotosta	981 634,85	961 222,88
Kiinteistövero	820 129,05	781 420,71
Verotulot yhteensä	10 960 338,49	10 860 520,37

Tuloveroprosentit ja verotettava tulo vv. 2013–2022

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2013	21,00	41,672	1,1
2014	21,50	42,035	0,9
2015	22,00	41,395	-1,5
2016	22,25	41,266	-0,3
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	39,902	-1,1
2020	22,25	40,120	0,5
2021	22,25	40,582	1,2
2022	22,25	42,129	3,8

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli 1 / 2023

Kiinteistöveroprosentit ja veropohja vv. 2013–2022

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli 1 / 2023

	Vak. as. kiinteistövero %	Veropohja milj. €	Yleinen kiinteistövero %	Veropohja maa ja rak. milj.€	Vapaa-ajan as. kiinteistövero %	Veropohja
2013	0,50	55 105	1,00	6 580 17 865	1,10	6 048
2014	0,50	59 934	1,10	8 193 19 571	1,10	6 798
2015	0,55	59 761	1,30	8 215 19 176	1,15	6 804
2016	0,70	59 854	1,30	8 238 18 629	1,30	6 608
2017	0,70	59 308	1,30	8 369 22 431	1,30	6 624
2018	0,65	58 000	1,10	8 417 22 836	1,30	6 627
2019	0,65	58 620	1,10	8 472 22 548	1,30	6 687
2020	0,65	57 809	1,10	8 497 21 068	1,30	6 720
2021	0,65	57 281	1,10	8 293 21 390	1,30	6 633
2022	0,65	58 895	1,10	8 367 23 198	1,30	7 048

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 058 256,00	8 582 610,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valt.osuuksien tas. (+/-)	2 154 480,00	2 227 536,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		510 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-756 345,00	-746 437,00
Veromenetysten korvaus	1 815 760,00	1 610 772,00
Valtionosuudet yhteensä	9 117 671,00	9 446 945,00

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	16 549 374,57	16 824 107,54
Muiden palvelujen ostot	1 616 051,20	1 637 831,59
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	18 165 425,77	18 461 939,13

5.3.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

PYSYVÄT VASTAAVAT	Kuntajaoston suositukset		Vimpelin kunta Kohteet ennen 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet kvalt. 9.11.2020	
	Tasapois- tovuosi	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös
Aineettomat hyödykkeet								
Kehittämismenot	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Aineettomat oikeudet	5-20 v*	ei suositella	5 v		5 v		5 v	
Liikearvo	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot								
Atk-ohjelmistot	2-5 v*	ei suositella	5 v					
Laajat tietojärjestelmät					5 v		5 v	
Muut atk-ohjelmistot					2 v		3 v	
Osallistuminen toisen yhteisön - tiekankkeisiin	15 – 20 v	ei suositella			15 v		20 v	
Osake - ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5 – 10 v	ei suositella			5 v		5 v	
Muut	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v			
Osuudet tai avust. muiden yhteisöjen käyttöön. hank. menoihin					5 v		5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot					2 v		5 v	
Aineelliset hyödykkeet								
Maa ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat								
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset	20 - 50 v	5 % - 10 %	50 v					
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset					40 v		50 v	
Hallinto- ja toimisto- rakennukset, puiset					30 v		40 v	
Koulurakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Koulurakennukset, puiset					20 v		40 v	
Päiväkodit, kiviset					30 v		50 v	
Päiväkodit, puiset					20 v		40 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, kiviset					35 v		50 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, puiset					25 v		40 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, kiviset					25 v		50 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Tehdas- ja tuotanto- rakennukset, kivi / teräs					30 v		30 v	
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset					20 v		20 v	
Talusrakennukset	10 – 20 v	15 % -20 %	20 v					
Varastot, kivi / teräs					20 v		20 v	
Varastot, puurakenteiset					10 v		20 v	
Muut talusrakennukset, kiviset					20 v		20 v	
Muut talusrakennukset, puiset					10 v		20 v	
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Uimahallit					25 v		30 v	
Liikuntahallit					30 v		30 v	
Urheilukenttien huoltorakennukset					25 v		25 v	

Virkistysalueiden mökit / saunamök.					30 v		30 v	
Muut vapaa-ajan rakennukset					20 v		30 v	
Asuinrakennukset	30 - 50 v	5 % - 10 %	50 v					
Kerrostalot, kiviset					40 v		50 v	
Kerrostalot, puiset					35 v		40 v	
Rivi- ja pientalot, kiviset					35 v		50 v	
Rivi- ja pientalot, puiset					30 v		40 v	
Rakennusten peruskorjaukset			30 v		**		30 v	
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Sillat, laiturit, uimalat	10 - 30 v	10 % - 25 %		25 %		25 %	30 v	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 v	10 % - 20 %		20 %		20 %	30 v	
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v	
Viemäriverkko	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v	
Kaukolämpöverkko	20 - 30 v	10 % - 15 %		20 %		15 %	30 v	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 v	20 % - 22 %				22 %	12 v	
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %				15 %	25 v	
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 v	15 % - 25 %	20 v		10 v		20 v	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %	15 v		15 v		20 v	
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 v	20 % - 25 %			10 v		15 v	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 v	20 % - 25 %	15 v		10 v		15 v	
Koneet ja kalusto								
Rautaiset alukset	15 - 20 v	15 % - 20 %			15 v		20 v	
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 - 15 v	20 % - 27 %			8 v		10 v	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v	25 % - 30 %	5 v					
Kuorma-autot					7 v		7 v	
Paketti- ja henkilöautot					5 v		5 v	
Trukit ja traktorit					5 v		7 v	
Mönkijät ja moottorikelkat					5 v		5 v	
Muut kuljetusvälineet					4 v		4 v	
Muut liikkuvat työkonet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		10 v	
Muut raskaat koneet	10 - 15 v	20 % - 25 %	10 v		10 v		10 v	
Muut kevyet koneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		5 v	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v	20 % - 30 %	10 v					
Rtg-laitteet					10 v		10 v	
Hammashoitoyksiköt ja autoklaavilaitteet					10 v		10 v	
Muut sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet					5 v		10 v	
Atk-laitteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v	
Muut aineelliset hyödykkeet								
Luonnonvarat Arvo- ja taidesineet		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset								
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

**) Pysyvien vastaavien hyödykkeen perusparannusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa (alv 0 %), on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

5.3.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot- ja tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	20 000,00	2 000,00	20 000,00	2 000,00
Rakennusten myyntivoitot		56 750,41		56 750,41
Koneiden ja kaluston myyntivoitot		9 650,02		
Muut myyntivoitot	1 626,41	4 052,04		4 052,04
Myyntivoitot yhteensä	21 626,41	72 452,47	20 000,00	62 802,45
Muut toimintakulut				
x osakkeiden ja osuuksien myyntitappio		25 018,18		13 722,48
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	9 373,84		9 373,84
Myyntitappiot yhteensä	0	34 392,02	0	23 096,32

5.3.7. Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	0	0	0
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

5.4. Tasetta koskevat liitetiedot

5.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.4.1.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaik. menot	Aineett. hyöd. yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	46635,39	378 308,76	424 944,15
Lisäykset tilikauden aikana		77 780,42	77 780,42
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Tilikauden poisto	-12935,4	-23 646,34	-36 581,74
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	33 699,99	432 442,84	466 142,83

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa-alueet	Rakenn.	Kiint. rakent ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 106 508,39	11 116 181,83	3 694 086,55	282 305,64	407 417,08	17 606 499,49
Lisäykset tilikauden aikana	122 091,16	637 230,35	287 653,82	47 912,16	822 824,30	1 917 711,79
Rahoitusosuudet tilikaudella			-76 421,41			-76 421,41
Vähennykset tilikauden aikana						0,00
Siirrot erien välillä	0,00	81 879,09	94 437,00		-176 316,09	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-443 273,50	-430 327,62	-128 804,32		-1 002 405,44
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 228 599,55	11 392 017,77	3 569 428,34	201 413,48	1 053 925,29	18 445 384,43

OSAKKEET JA OSUUDET	Tytär-yhteisö-osakkeet	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkuusyhteisö-osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut osakk. ja osuud. osak. ja om.yhteis.	Osakkeet ja osuudet yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	749 136,15	2 006 735,41	236299,81	955 543,27	16 800,00	3 964 514,64
Lisäykset tilikauden aikana						0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella						
Vähennykset tilikauden aikana						0,00
Tilikauden poisto						
Arvonlennukset ja niiden palautukset						
Poistamaton hankintameno 31.12.	749 136,15	2 006 735,41	236 299,81	955 543,27	16 800,00	3 964 514,64

Lisäykset yhteensä: 1 995 492,21
 Vähennykset yhteensä: 0,00
 Rahoitusosuudet yhteensä: -76 421,41

5.4.1.2. Arvonkorotukset

Arvonkorotuksia ei ollut vuoden 2022 taseessa.

5.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaisia kuntayhtymäosuuksien arvonmuutoksia ei ollut vuoden 2022 taseessa.

5.4.1.4. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 2022

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	Vimpeli	100,00	100,00	230 050	2 868 575	51 015
Vimpelin Lämpö Oy	Vimpeli	70,80	70,80	391 373	172 130	44 371
Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy	Vimpeli	64,17	64,17	213 169	4 534	-5 043
Asunto Oy Vimpelin Kotipiha	Vimpeli	100,00	100,00	358 972	0	-6 148
			Yhteensä	1 193 564	3 045 239	84 195
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Seinäjoki	2,16	2,16	1 229 366	5 830 693	-8 637
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	1,88	1,88	112 282	531 267	0
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoki	1,75	1,75	29 023	12 623	592
Järvisseudun koulutuskuntayhtymä	Lappa- järvi	9,54	9,54	842 206	97 128	-10 003
			Yhteensä	2 212 877	6 471 711	-18 048

5.4.1.5. Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		188 788,56		67 778,52
Lainasaamiset	378 205,29		330 665,99	
Muut saamiset	724 065,48	732,91	724 065,48	57 657,01
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
* Siirtosaamiset		120 139,98		
Yhteensä				
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	1 102 270,77	309 661,45	1 054 731,47	125 435,53

*Lisätty vuoden 2022 kuntayhtymien saamiin EPSHP ylijäämäpalautus ja peruspääoman korot, mitkä jääneet ilmoittamatta liitteessä vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Hankkeiden tilanne 31.12.2022, joihin kunta on myöntänyt alkupääomaa

Hanke	Myönnetty pääoma €	Myöntämisaika	Nostettu pääoma €	Pääomien saldo 31.12.2022
Lakeaharjun kuntoportaati -hanke/ Lakaniemi-Pokela-Pyhälahti kyläseura ry	23 651,00	Kv 29.4.2019	23 651,00	19 725,00
Lakeaharjun näkötorni -hanke/ Lakaniemi-Pokela-Pyhälahti kyläseura ry	39 450,00	Kv 29.4.2019	39 450,00	11 825,49
Kotkaniemen teialueen korjaus/ Vanhanpaikantien tiekunta	18 600,00	Kv 14.10.2021	18 600,00	0,00
Rantatalon tieosan korjaus/ Itänurkan tiekunta	21 000,00	Kv 13.6.2022	21 000,00	0,00
Vieresniemen kehittämishanke/ SF-Caravan Vieresniemi ry	16 000,00	Kv 9.11.2020	13 000,00	0,00
Tekojää-hanke/ Vimpelin Kirkonkylän kyläyhdy. ry	100 000,00	Kv 13.6.2022	100 000,00	100 000,00
Yhteensä				131 550,49

5.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	31 935,26	16 372,80	12 111,11	
EU-tuet ja avustukset				
*Muut tulojäämät	197 167,82	182 629,30	112 700,00	133 000,00
Tulojäämät yhteensä				133 000,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	229 103,08	199 002,10	124 811,11	133 000,00

*EPSHP:n ylijäämän palautus

5.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Muut omat rahastot	22 710,20	22 710,21		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	953 562,60	86 700,24	805 911,97	-165 830,07
Muu lisäys tilikaudella				
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	953 562,60	86 700,24	805 911,97	-165 830,07
Tilikauden ali/ylijäämä	909 979,70	1 391 961,87	794 541,98	971 742,04
Oma pääoma yhteensä	12 855 823,49	12 470 943,31	12 570 024,94	11 775 482,96

Oman pääoman muutokseen vaikuttava tekijä
Kuntayhtymän oman pääoman muutos

5.4.2.1. Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 528 722,00	4 373 262,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 528 722,00	4 373 262,00

5.4.2.2. Vieras pääoma, erittely

Vieras pääoma				
	2022		2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		61 450,20		58 014,51
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		14,03		18,05
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		61 464,23		58 032,56

5.4.2.3. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot		1 753,00		1 753,00
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukul. jaksotukset	319 246,59	279 900,78	319 246,59	279 900,78
Korkojaksotukset	12 559,59	12 450,91	12 559,59	12 450,91
Muut menojäämät	950 982,80	782 594,63	3 551,21	39 064,38
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 282 788,98	1 076 699,32	335 357,39	333 169,07
Siirtovelat yhteensä	1 282 788,98	1 076 699,32	335 357,39	333 169,07

5.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.5.1. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	3 027 466,91	2 037 064,90
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	237 031,70	249 640,30
	0,00	0,00	3 264 498,61	2 286 705,20

Liitetieto-ohje "Jos vastuusitoumuksen kohteena oleva velka tai velvoite sisältyy jo täysimääräisenä konsernitaseeseen velkoihin tai pakollisiin varauksiin, ei ko. vastuusitoumuksista esitetä enää konsernitaseeseen vastuusitoumusten liitetiedoissa"

5.5.2. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	20 864 624,00	19 683 491,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	12 066,00	12 894,00

5.5.3. Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Koronvaihtosopimus				
<i>nimellisarvo</i>	1 731 358,20 €	1 402 222,36 €	0	0
<i>käypä arvo</i>	-35 569,56 €	-205 889,18 €	0	0

Konsernitilinpäätöksessä olevat koronvaihtosopimukset ovat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin. Kunnan osuus koronvaihtosopimuksista on 2,16 %.

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä	258 648,64	211 116,74	33 038,26	35 026,43
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	70 950,75	63 774,35	15 741,87	14 311,16
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)				
- sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet				

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

5.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022

Tulosyksikkö							
Tulos- alue	Virka- ja toiminimike	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Hallinto	YLEISHALLINTO						
	Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
	HALLINTO JA TALOUS						
	Hallinto- ja talousjohtaja	1	1	1	1	1	1
	Hallintosihteeri	1	1	1	1	1	1
	Laskentasihteeri/taloussihteeri	1	1	1	1,4	1	1,6
	Palvelusihteeri/viestintäsihteeri	1	1	1	1	0,9	0,6
Tekninen toimi	HALLINTO						
	Tekninen johtaja	1	1	1	1	1	1
	Toimistosihteeri	2,5	2	2	2	2	2
	Kiinteistösihteeri, asunnot				1	0,5	1
	Rav.- ja puhdistusp. esimies						1
	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA						
	Ympäristösihteeri ym.	1	1	1	1	1	1
	RAVITSEMUSPALVELUT						
	Ravitsemispalveluesimies	1	1	1	1	1	0
	Vastaava suurtaloukokki	1	1	1	1	1	1
	Suurtaloukokki	4	4	4	4	4	1
	Ravitsemistyöntekijä	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5	2
	PUHDISTUSPALVELUT						
	Puhdistuspalveluesimies					0,5	
	Tiiminvetäjä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0
	Laitoshuoltaja	13	13,5	12	12	9,5	7
	TILAPALVELU						
	Kiinteistöhuoltoesimies	1	1	-	-	-	-
	Kunnallistekniikan palveluvastaava			0,5	0,5	0,5	0,5
	Kunnanmestari			1	1	1	1
Ammattimies	7	7	7	8	6,8	6	
Yhdyskuntapalvelujen päällikkö				0,8	0,1	1	
Kirvesmies						1	
VESIHUOLTOLAITOS							
Vesi- ja viemärlaitoksenhoitaja	1	1	1	1	1	1	
Viemärlaitoksen hoitaja	1	1	1	1	0	1	
Vapaa- aikatoimi	VAPAA-AIKAPALVELUT						
	Vapaa-aikasihteeri		1	1	1	1	1
	Nuoriso-ohjaaja-liikunnanohjaaja						1
	Liikuntapaikkojen hoitajat	2	2	2	2	2	2
		43,5	44,5	44,5	47,7	41,3	35,7
	Määräaikaiset					6	
	Kaikki yhteensä					47,3	

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	1 918 569,43	1 729 246,66
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	405 361,72	366 177,58
Muut sivukulut	50 465,68	56 703,30
Henkilöstökorvaukset	-58 639,48	-46 332,57
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 315 757,35	2 105 794,97
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	87 895,24	61 056,13
Henkilöstökulut yhteensä	2 315 757,35	2 105 794,97

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Suomen Kristillisdemokraatit ry/Vimpelin paikallisosasto	78,50	301,50
Vasemmistoliitto ry/Vimpelin paikallisosasto	423,00	508,00
Kansallinen Kokoomus ry/Vimpelin paikallisosasto	522,75	348,75
Vimpelin Perussuomalaiset	316,99	327,00
Haloo Vimpeli	768,25	812,25
Etelä-Pohjanmaan Vihreät ry	0,00	20,00
Suomen Keskusta ry/Vimpelin paikallisosasto	692,90	1 393,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 802,39	3 711,00

Tilintarkastuspalkkiot		
	2022	2021
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		3 574,58
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot		651,36
Muut palkkiot		
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	2815,00	3 005,03
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	2916,00	698,91
Muut palkkiot	2350,00	
Palkkiot yhteensä	8081,00	7 929,88

ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU 31.12.2022

Hallinto ja laitosrakennukset

Hyödyke	Nimi	Rakennus- vuosi	Rakennus-kus- tannus	Alv-vastuu koko summa	Päätyy	
735	Liikuntah. Katto + salin lattia	2012	58 748,25	12 274,80 1 358	2021	1 227,48
777	Vimpelin palvelukeskus	2015	6 064 342,91	881,69	2024	135 888,17
781	Aapiskujan liikuntasalin lattiat.	2015	21 149,60	3 680,12	2024	368,02
782	Liikuntahallin peruskorjaus	2015	15 649,03	4 973,67	2024	497,37
806	Yhteiskoulun kellaritilojen korjaukset	2016	124 165,52	29 115,76	2025	5 823,16
818	Yhteiskoulun ikkunoiden uusiminen	2017	53 420,95	12 821,03	2026	6 410,50
820	Kirjaston hissi	2017	27 357,16	6 565,73	2026	2 626,28
851	Metsätarhan päiväkotijorj	2019	64 312,19	15 004,64	2028	10 503,29
852	Mirjanpellon peruskorjaus	2019	131 186,15	32 367,55	2028	19 420,56
854	Yhteiskoulun vesikatkon uusim	2019	35 124,54	8 194,84	2028	5 736,43
855	Toimela väestötilojen rakentaminen	2019	61 369,35	13 109,72	2028	7 865,88
878	Rantakylän ent koulun peruskorjaus	2020	25 461,08	5 870,44 349	2029	4 109,28
880	Intervallios peruskorjaus 1 vaihe	2020	1 438 649,48	122,12	2029	244 385,47
883	Paloas ovien ja vesikatkon uusim.	2020	55 936,38	12 896,25	2029	9 027,34
907	Metsätarhan päiväkodin muutostyöt/pk	2021	15 663,68	3 594,61	2030	2 875,68
908	Yhteiskoulun kellaritil korjaus	2021	35 434,17	8 132,38 173	2030	6 505,92
909	Intervallios peruskorjaus 2. vaihe	2021	923 970,03	883,16	2030	139 106,56
925	Toimela peruskorjaus	2022	61 844,70	14 078,29 121	2031	12 670,47
927	Aapiskujan koulun väistötila	2022	535 734,91	563,47	2031	109 407,15
941	Nuorisotalon remontti	2022	45 969,70	11 027,74	2031	9 925,02
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta					Yhteensä	734 380,03

6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TULOSLASKELMA	2022		2021	
Liikevaihto		737 015,79		946 131,72
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut		-290 338,24		-275 526,75
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-123 767,31		-100 261,48	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-166 570,93		-175 265,27	
Henkilöstökulut		-111 888,86		-127 755,92
Palkat ja palvelut	-95 691,02		-125 596,75	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-17 867,46		-22 542,49	
Muut henkilösivukulut	1 669,62		20 383,32	
Poistot ja arvonalentumiset		-251 904,68		-277 528,72
Suunnitelman mukaiset poistot	-245 836,98		-271 593,85	
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-6 067,70		-5 934,87	
Liikelylijäämä (-alijäämä)		82 883,83		265 261,99
Rahoitustuotot ja -kulut		-48 307,84		-48 307,84
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot	-0,18		-0,33	
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-48 307,84		-48 307,84	
Muut rahoituskulut			-58,01	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		34 575,99		216 954,15
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		34 575,99		216 954,15
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		34 575,99		216 954,15

- korvaus peruspääomasta 2 %

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö			
TASE			
VASTAAVAA	01.01.2022	31.12.2022	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 533 757,76	2 297 360,89	-236 396,87
Aineettomat oikeudet	10 786,18	8 592,34	-2 193,84
Aineettomat oikeudet	10 786,18	8 592,34	-2 193,84
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	2 522 971,58	2 288 768,55	-234 203,03
Maa- ja vesialueet	67 809,11	67 809,11	0,00
Rakennukset	0,00	0,00	0,00
Kiinteä laitteet ja rakenteet	2 429 223,91	2 196 439,00	-232 784,91
Koneet ja kalusto	0,00	1 172,75	1 172,75
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	25 938,56	23 347,69	-2 590,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT	549 885,81	829 395,81	279 510,00
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	549 885,81	829 395,81	279 510,00
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	549 885,81	829 395,81	279 510,00
Myyntisaamiset	521 252,60	229 005,93	-292 246,67
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	28 633,21	600 389,88	571 756,67
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 083 643,57	3 126 756,70	43 113,13

VASTATTAVAA	01.01.2022	31.12.2022	Muutos
OMA PÄÄOMA	2 841 098,89	2 875 674,88	34 575,99
Peruspääoma	2 415 391,88	2 415 391,88	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	425 707,01	425 707,01	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		34 575,99	34 575,99
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	242 544,68	251 081,82	8 537,14
Pitkäaikainen	191 769,89	187 651,57	-4 118,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Muut velat	191 769,89	187 651,57	-4 118,32
Lyhytaikainen	50 774,79	63 430,25	12 655,46
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	50 774,79	63 430,25	12 655,46
Muut velat	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat			0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 083 643,57	3 126 756,70	43 113,13
Korvaus peruspääomasta 2%			

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	82 883,83		265 261,99	
Poistot ja arvonalentumiset	245 836,98		271 593,85	
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 307,84		-48 307,65	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät		280 412,97		488 548,19
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 440,11		-44 671,30	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-9 440,11		-44 671,30
Toiminnan ja investointien rahavirta		270 972,86		443 876,89
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys kunnalle				
Antolainasaamisten lisäys muilta				
Antolainasaamisten vähennys kunnalta				
Antolainasaamisten vähennys muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos kunnalta	-571 756,67		31 558,07	
Saamisten muutos muilta	292 246,67		-238 001,95	
Saamisten muutos				
Korottomien velkojen muutos kunnalta				
Korottomien velkojen muutos muilta	8 537,14		-237 433,01	-443 876,89
Rahoituksen rahavirta		-270 972,86		-443 876,89
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12				
Rahavarat 1.1				

LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA		
	2022	2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Liiketoiminnan myyntituotot	10 325,47	16 891,33
Muut suoritteisen myyntituotot	813 936,48	730 189,69
Myyntituotot	824 261,95	747 081,02
Tuet ja avustukset	5 586,48	7 219,74
Muut toimintatuotot		
Vuokratuotot	232 236,54	240 033,70
Muut toimintatuotot	0,00	56 750,41
Muut toimintatuotot	232 236,54	296 784,11
Toimintatuotot	1 062 084,97	1 051 084,87
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	-356 802,56	-320 001,25
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-66 589,14	-61 340,47
Muut henkilösivukulut	-8 836,41	-8 885,91
Henkilöstökorvaukset	952,59	706,18
Henkilösivukulut	-74 472,96	-69 520,20
Henkilöstökulut	-431 275,52	-389 521,45
Palvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	-152 931,13	-147 125,54
Ostot tilikauden aikana	-303 017,92	-274 357,03
Muut toimintakulut		
Vuokrat	-212 986,91	-199 512,55
Muut toimintakulut	-80,00	-149,43
TOIMINTAKULUT	-1 100 291,48	-1 010 666,00
TOIMINTAKATE	-38 206,51	40 418,87
VUOSIKATE	-38 212,51	40 418,87
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 027,16	-32 620,29
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-66 239,67	7 798,58

Kunnan, joka harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, on pidettävä tästä erillistä kirjanpitoa.

Liiketoiminnan tuloslaskelma sisältää liiketoiminnan kiinteistöt sekä Toimelan ja yhteiskoulun ateriapalvelun valmistuksen.

7. YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA

Maaseututoimi, sivistystoimi ja perusturva

	TP 2021	TA 2022	TA 2022 + muutos	TP 2022	Tot. % TA 2022	Muutos € TP22/TA22	Muutos- %
Maaseututoimi							
Maataloustoimen hallinto	6 219	7 717	7 717	7 078	91,7	-639	-9,0
Maatalouden tuki ja viran- omaistehtävät	37 159	41 891	41 891	38 040	90,8	-3 851	-10,1
Maaseutupalv. kehittäminen	4 476	6 883	6 883	5 480	79,6	-1 403	-25,6
Maaseututoimi yht.	47 854	56 491	56 491	50 598	89,6	-5 893	-11,6
Sivistyslautakunta							
Sivistystoimen projektit	4 206						
Perhepäivähoito	111 217	111 845	111 845	108 895	97,4	-2 950	-2,7
Erityisvahaiskasvatus	11 777	11 773	11 773	23 242	197,4	11 469	49,3
Päiväkotihoido	720 704	652 707	652 707	752 996	115,4	100 289	13,3
Kotihoidontuki	73 035	76 570	76 570	62 332	81,4	-14 238	-18,6
Esi- ja perusopetus	3 108 028	3 213 126	3 213 126	3 145 649	97,9	-67 477	-2,1
Kuraattoritoiminta	43 146	64 123	64 123	68 229	106,4	4 106	6,4
Vimpelin lukio	195 058	195 211	195 211	206 042	105,5	10 831	5,5
Musiikkiopisto	91 929	80 354	80 354	81 186	101,0	832	1,0
Kansalaisopisto	30 665	49 503	49 503	38 001	76,8	-11 502	-23,2
Kirjastopalvelut	213 457	216 506	216 506	240 175	110,9	23 669	10,9
Nuorisotoimi	67 361	23 603	23 603	19 724	83,6	-3 879	-16,4
Sivistysltk yht.	4 670 583	4 695 321	4 695 321	4 746 469	101,09	51 148	1,1
Perusturvalautakunta							
Hallinto + projektit	5 917	7 377	7 377	7 319	99,2	-58	-0,8
Vast.otto ja terv.neuvonta	1 562 960	1 540 937	1 540 937	1 449 606	94,1	-91 331	-5,9
Erikoissairaanhoido	4 419 812	4 039 839	4 039 839	3 805 704	94,2	-234 135	-5,8
Suun terveydenhoito	302 243	298 820	298 820	324 890	108,7	26 070	8,7
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	69 079	97 200	97 200	60 097	61,8	-37 103	-38,2
Kuntoutus	212 109	186 803	186 803	197 228	105,6	10 425	5,6
Hoito- ja hoiva	3 468 037	3 314 201	3 314 201	3 642 864	109,9	328 663	9,9
Aikuisten palvelut	662 163	615 846	615 846	606 314	98,5	-9 532	-1,5
Perhepalvelut	386 136	482 131	482 131	401 774	83,3	-80 357	-16,7
Vammaispalvelu	1 208 054	1 319 905	1 319 905	1 224 185	92,7	-95 720	-7,3
Perusturvaltk yht.	12 296 510	11 903 059	11 903 059	11 719 981	98,5	-183 078	-1,5
Kaikki lautakunnat yh- teensä	17 014 947	16 654 871	16 654 871	16 517 048	99,2	-137 823	-0,8

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tilikautena 1.1.- 31.12.2022 on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Pääkirja
Päiväkirja

Talousarvion toteutuminen
Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma

Tositesarjat 2022

Avaussaldojen muutokset	001	000001-000023
Muistiotositteet	002	001201-001636
Vyörytykset	007	007001-007169
Käyttöomaisuusviennit	010	010001-010014
Sähköinen kierrätys	030	300001-304797
Ostoreskontra/suoritukset	040	040001-040260
Yleislaskutus	101	110000-110376
Vuokralaskutus	104	140001-140882
Yhteislautakuntien laskutukset	110	108201-108537
Vesi- ja jätevesimaksut	143	700001-706057
Vesi- ja jätevesimaksut sis	144	900001-900025
Myyntireskontran viitesuoritukset	151	151001-151628
Myyntireskontran suorakirjaukset	153	154001-154230
Myyntiresk. Intrumin viitesuoritukset	155	155001-155075
Myyntiresk. Intrumin suoritukset	156	157001-157020
Rakennusvalvonta/Vimpeli	177	177001-177074
Palkat ja palkkiot	310	310001-310030
Tiliotekirjaukset(maksuliikenneohjelmasta)	201	201001-201792

Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla						
(ulkoinen/sisäinen)						
	TA 2022	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	3 150		3 150,00	6 096,60	-2 946,60	193,5
Toimintakulut	-8 176		-8 176,00	-7 192,52	-983,48	88,0
Toimintakate	-5 026		-5 026,00	-1 095,92	-3 930,08	21,8
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-10 046		-10 046,00	-10 765,06	719,06	107,2
Toimintakate	-10 046		-10 046,00	-10 765,06	719,06	107,2
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	156 721		156 721,00	156 721,00	0,00	100,0
Toimintakulut	-18 104 305	-15 000	-18 119 305,00	-18 119 305,00	0,00	100,0
Toimintakate	-17 947 584	-15 000	-17 962 584,00	-17 962 584,00	0,00	100,0
Vapaa-aika- ja kultt.toim. Ltk						
Toimintatuotot	93 195		93 195,00	79 242,54	13 952,46	85,0
Toimintakulut	-240 149	-10 000	-250 149,00	-244 184,78	-5 964,22	97,6
Toimintakate	-146 954	-10 000	-156 954,00	-164 942,24	7 988,24	105,1
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	4 327 121		4 327 121,00	4 666 795,44	-339 674,44	107,8
Toimintakulut	-4 425 308		-4 425 308,00	-4 879 732,75	454 424,75	110,3
Toimintakate	-98 187		-98 187,00	-212 937,31	114 750,31	216,9
Rahoitus						
Toimintatuotot						
Toimintakulut						
Verotulot	10 560 000		10 560 000,00	10 960 338,49	-400 338,49	103,8
Valtionosuudet	9 091 964		9 091 964,00	9 117 671,00	-25 707,00	100,3
Rah.tuotot- ja kulut	-36 224		-36 224,00	-4 105,59	-32 118,41	11,3
Vuosikate	19 615 740		19 615 740,00	20 073 903,90	-458 163,90	102,3
VIMPELIN KUNTA						
Toimintatuotot	4 580 187		4 580 187,00	4 936 056,83	-355 869,83	107,8
Toimintakulut	-22 787 984	-25 000	-22 812 984,00	-23 176 431,39	363 447,39	101,6
Toimintakate	-18 207 797	-25 000	-18 232 797,00	-18 240 374,56	7 577,56	100,0
Verotulot	10 560 000		10 560 000,00	10 960 338,49	-400 338,49	103,8
Valtionosuudet	9 091 964		9 091 964,00	9 117 671,00	-25 707,00	100,3
Rahoitustuotot- ja kulut	-36 224		-36 224,00	-4 105,77	-32 118,23	11,3
Vuosikate	1 407 943	-25 000	1 382 943,00	1 833 529,16	-450 586,16	132,6
Poistot ja arvonalentum.	-993 812		-993 812,00	-1 038 987,18	45 175,18	104,5
Satunn. tuotot ja kulut						
Tilikauden yli-/alijäämä	414 131	-25 000	389 131,00	794 541,98	-405 410,98	204,2

TALOUSARVION TULOSLASKEL-MAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						
ulkoinen/sisäinen	Alkuper.	Muutokset	TA +	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
	TA 2022		muutokset			%
Toimintatulot						
Myyntitulot	3 326 595,00		3 326 595,00	3 543 465,45	-216 870,45	106,5
Maksutulot	50 700,00		50 700,00	30 097,93	20 602,07	59,4
Tuet ja avustukset	201 257,00		201 257,00	209 667,07	-8 410,07	104,2
Muut toimintatulot	1 001 635,00		1 001 635,00	1 152 826,38	-151 191,38	115,1
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-2 322 089,00		-2 322 089,00	-2 315 757,35	-6 331,65	99,7
Palvelujen ostot	-18 573 055,00	-15 000	-18 588 055,00	-18 816 783,76	228 728,76	101,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 158 036,00	-7 100	-1 165 136,00	-1 286 320,81	121 184,81	110,4
Avustukset muille	-176 770,00		-176 770,00	-176 260,48	-509,52	99,7
Avustukset liikelaitoksille						
Muut toimintamenot	-558 034,00	-2 900	-560 934,00	-581 308,99	20 374,99	103,6
Toimintakate	-18 207 797,00	-25 000	-18 232 797,00	-18 240 374,56	7 577,56	100,0
Verotulot	10 560 000,00		10 560 000,00	10 960 338,49	-400 338,49	103,8
Valtionosuudet	9 091 964,00		9 091 964,00	9 117 671,00	-25 707,00	100,3
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta				9 308,62	-9 308,62	-100,0
Korkotulot liikelaitoksilta						
Muut rahoitustulot muilta	21 300,00		21 300,00	80 879,48	-59 579,48	379,7
Korv. per.pääomasta liikelaitoksilta						
Korkomenot	-56 424,00		-56 424,00	-92 003,48	35 579,48	163,1
Muut rahoitusmenot	-1 100,00		-1 100,00	-2 290,39	1 190,39	208,2
Rahoitustulot ja -menot	-36 224,00		-36 224,00	-4 105,77	-32 118,23	11,3
Vuosikate	1 407 943,00	-25 000	1 382 943,00	1 833 529,16	-450 586,16	132,6
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-993 812,00		-993 812,00	-1 038 987,18	45 175,18	104,5
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	414 131,00	-25 000	389 131,00	794 541,98	-405 410,98	204,2
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	414 131,00	-25 000	389 131,00	794 541,98	-405 410,98	204,2

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

VIMPELIN KUNNANHALLITUS

Vimpelissä 30. päivänä maaliskuuta 2023

Hannu Särkinen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Marko Timo
kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja

Matti Latvala
kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja

Anita Ammesmäki
kunnanhallituksen jäsen

Pirjo Pohjoispää
kunnanhallituksen varajäsen

Eija Rannanpää
kunnanhallituksen jäsen

Teija Uitto-Kohonen
kunnanhallituksen jäsen

Seija Kinnunen
Vs. kunnanjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoki ____ päivänä toukokuuta 2023

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Janne Kulju
Tilintarkastaja, KHT, JHT

